

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსური ანგარიშგება და
მმართველობის ანგარიში
2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
მდგომარეობით

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

სარჩევი

გვერდი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობის ანგარიშის მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
მმართველობის ანგარიში 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის:	
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	13-17
ფინანსური ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით:	
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში	18
მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიში	29
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიში	20
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში	21
ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები	
1. ორგანიზაცია	22
2. მომზადების საფუძველი	22
3. საოპერაციო გარემო	24
4. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) მიღება	24
5. ბუღალტრული აღრიცხვის არსებითი პოლიტიკა	25
6. ბუღალტრული აღრიცხვის კრიტიკული განსჯა და შეფასებების განუსაზღვრელობის ძირითადი წყაროები	38
7. ფული და ფულის ეკვივალენტები	39
8. სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	39
9. კლიენტებზე გაცემული სესხები	40
10. ინვესტიციები ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ სასესხო ინსტრუმენტებში	43
11. ძირითადი საშუალებები	44
12. სხვა აქტივები	46
13. გადასახდებელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	46
14. კლიენტების დეპოზიტები	47
15. გამოშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები	48
16. საიჯარო ვალდებულება	48
17. სუბორდინირებული სესხი	48
18. სხვა ვალდებულებები	49
19. სააქციო კაპიტალი	49
20. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების დანაკარგებამდე	50
21. გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი საპროცენტო შემოსავლის მქონე და არმქონე აქტივებზე / სხვა ოპერაციების რეზერვი	50
22. საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები	51
23. წმინდა მოგება / (ზარალი) უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	52
24. საოპერაციო ხარჯები	52
25. მოგების გადასახადი	52
26. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები	54
27. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	56
28. რისკის მართვის პოლიტიკა	58
29. ტრანზაქციები მეკავშირე მხარეებთან	88
30. შემდგომი მოვლენები	89

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს სააქციო საზოგადოება „ხალიკ ბანკი საქართველო“ („ბანკი“) ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების, კაპიტალის ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის შესაბამის ანგარიშგებებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის და ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებს, ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვის ჩათვლით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად. ხელმძღვანელობა აგრეთვე, პასუხისმგებელია მმართველობითი მმართველობითი ანგარიშის მომზადებაზე, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობითი მმართველობითი ანგარიშის მომზადებისას ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, ბუღალტრული პოლიტიკების ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებული, საიმედო, შესადარი და გასაგები ინფორმაციის არსებობას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების და სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- შეაფასოს თუ რამდენად აქვს ბანკს უნარი გაგრძელოს თავისი საქმიანობა უწყვეტ რეჟიმში;
- მმართველობის ანგარიშში ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ინფორმაციის განმარტებაზე; და
- ფინანსური ანგარიშგების შესატყვისი მმართველობის ანგარიშის მომზადებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- ბანკში ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის ბანკის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს ბანკის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფასს-ის მოთხოვნებთან ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისობას;
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე საქართველოს კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- ბანკის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების თავიდან აცილებასა და აღმოჩენაზე.

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება და მმართველობის ანგარიში ბანკის დირექტორატის მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2024 წლის 4 მარტს.

დირექტორატის სახელით:

ნიკოლოზ გეგუჩაძე
გენერალური დირექტორი

2024 წლის 4 მარტი
თბილისი, საქართველო

ეკატერინე რუსიტაშვილი
მთავარი ბუღალტერი

2024 წლის 4 მარტი
თბილისი, საქართველო

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

მიმოხილვა

სააქციო საზოგადოება „ხალიკ ბანკი საქართველო“ („ბანკი“) არის სს „ყაზახეთის სახალხო ბანკის“ საკუთრებაში არსებული მისივე შვილობილი კომპანია, რომელიც საქართველოს ბაზარზე 2008 წლიდან ოპერირებს.

2009 წელს ბანკის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენდა საბანკო პროდუქტების გასაყიდად ყველა აუცილებელი პირობის შექმნა, კერძოდ, საბანკო ინფრასტრუქტურის მოწყობა, კვალიფიციური თანამშრომლების მოზიდვა და საოპერაციო საქმიანობის ფორმალიზება.

2010 წლიდან მოყოლებული ბანკი აქტიური ოპერაციებითაა დაკავებული და საფონდო ბაზარზე ახორციელებს სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვისა და ბანკთაშორის ტრანზაქციებს. 2010 წლის პირველი კვარტლის შემდეგ ბანკი ჩაერთო სესხების გაცემის აქტიურ პროცესში, რაც დღემდე წარმატებით მიმდინარეობს.

ბანკს აქვს ცხრა კარგად მოწყობილი წარმომადგენლობითი ოფისი (ფილიალი / მომსახურების ცენტრი), აგრეთვე ბანკომატებისა და გადახდის ტერმინალების ქსელი. ცხრიდან სამი ფილიალი განთავსებულია ქვეყნის დედაქალაქის გარეთ (ბათუმში, ქუთაისში, ფოთში), დარჩენილი ექვსი ფილიალი კი ფუნქციონირებს დედაქალაქში.

ბანკის მიზანია, წარმატებული საქმიანობა გააგრძელოს ყველა საბაზრო სეგმენტში, მათ შორის, საცალო, მცირე და საშუალო ბიზნესის, კორპორატიული ბიზნესის სეგმენტებში. ამ მიზნით ბანკი კლიენტებს სთავაზობს მომსახურებათა ფართო სპექტრს - საკრედიტო პროდუქტებს, სახელფასო პროგრამებს, მიმდინარე ანგარიშებისა და ვადიანი ანაზღაურების დიდ არჩევანს, ბარათებს, დისტანციურ საბანკო სერვისებსა და დოკუმენტურ ოპერაციებს.

ბანკს მნიშვნელოვანი ინვესტიციები აქვს ჩადებული საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და საგადახდო სისტემების განვითარებაში და წარმატებას აღწევს ბაზარზე ინოვაციური საბანკო პროდუქტების თვალსაზრისით. ბანკს აქვს კარგად ჩამოყალიბებული საერთაშორისო საკორესპონდენტო ურთიერთობები, რომელთა მეშვეობით საგადახდო ტრანზაქციების განხორციელება მთელი მსოფლიოს მასშტაბითაა შესაძლებელი. ბანკი ჩართულია SWIFT და საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) დროის რეალურ რეჟიმში ანგარიშსწორების (RTGS) სისტემებში.

2023 წლის ოქტომბერში ბანკმა, „სიტიბანკში“ გახსნა საკორესპონდენტო ანგარიში აშშ დოლარში. 2023 წლის მეორე კვარტალში ბანკმა, კლიენტების გადარიცხვების მომსახურების გაფართოების მიზნით, საკორესპონდენტო ანგარიში გახსნა ჩინურ იუანში, მესამე კვარტალში კი კუვეიტის ეროვნულ ბანკში, „რაიფაიზენბანკის“ გავლით დაიწყო ვალუტის გადარიცხვები კონვერტირებით.

ბანკი მუდმივად მუშაობს ფინანსური სერვისების ხარისხის გაუმჯობესებისა და კლიენტებისათვის ახალი, ინოვაციური პროდუქტების შეთავაზების კუთხით, კერძოდ, ბანკის ახალ პრიორიტეტად ისახავს საცალო რესურსებისა და მათი გავრცელების არხების განვითარებას - ახლის შემუშავებასა და არსებულის გაუმჯობესებას. გარდა ამისა, ხარისხის გაუმჯობესების ერთ-ერთ კომპონენტად, საბანკო პროდუქტების შემუშავებასთან ერთად, განიხილება პროდუქტების ხელმისაწვდომობის გაზრდა ბანკის ფილიალების ქსელისა და დისტანციური მომსახურების არხების განვითარების გზით.

ბანკის სტრატეგიის წარმატებით განხორციელება მოითხოვს ამ სტრატეგიის ბანკის შიდა ზედამხედველობის ქსელის მიხედვით გამართვას. ბანკში ფუნქციონირებს რისკის მართვისა და შიდა კონტროლის მძლავრი სისტემები, რაც მას საშუალებას აძლევს, სტრატეგიის განხორციელების პარალელურად, დაადგინოს რისკის დასაშვები ოდენობები და მყისიერად გამოავლინოს, შეაფასოს, მართოს და ანგარიშებში ეფექტურად ასახოს სხვადასხვა დროს არსებული რისკები.

ბანკის სააქციო კაპიტალი

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სააქციო კაპიტალი შეადგინა 76,000 ჩვეულებრივი, სრულად გადახდილი აქცია, თითოეული 1,000 ლარის ნომინალური ღირებულებით და 37,500 პრივილეგირებული აქცია, თითოეული 1,600 ლარის ნომინალური ღირებულებით.

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ბანკი ხაზინაში აქციებს არ ფლობდა. აღსანიშნავია, რომ ყველა ჩვეულებრივი აქცია სრულადაა გადახდილი, გამოშვებული პრივილეგირებული აქციების ნახევარი კი გადახდილი იქნა 2023 წლის აგვისტოში, მეორე ნახევარი კი - 2024 წლის თებერვალში. ჩვეულებრივ და პრივილეგირებულ აქციებთან დაკავშირებული უფლებები და მოვალეობები აღწერილია ბანკის წესდებაში. გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების ხმის უფლება შეზღუდული არ არის და თითოეულ ჩვეულებრივ აქციას ერთი ხმა გააჩნია. რაც შეეხება პრივილეგირებული აქციების მონაწილეობას აქციონერთა საერთო კრებებში, მათ მფლობელებს ხმის უფლება არ აქვთ.

წლის განმავლობაში სააქციო კაპიტალის მოძრაობა აღწერილია ფინანსური ანგარიშგების მე-20 შენიშვნაში.

ფინანსური შედეგების მიმოხილვა

განვითარებაზე ორიენტირებული მიდგომით, ბანკი ძირითადად ემსახურება მცირე და საშუალო საწარმოებისა და კორპორაციულ სეგმენტებს და ყურადღებას ამახვილებს მაღალი ხარისხის ფინანსურ პროდუქტებზე. ის ცდილობს, გახდეს საცალო კლიენტებისთვის ყველაზე მიმზიდველი ბანკი და ამისათვის მუდმივად აძლიერებს ფინანსურ მომსახურებას და შემოაქვს ინოვაციური პროდუქტები. აღსანიშნავია, რომ ბანკმა როგორც მცირე და საშუალო საწარმოების, აგრეთვე კორპორაციული სესხების პორტფელში მისასაღებელ, 15 პროცენტთან წლიურ ზრდას მიაღწია. გრძელვადიან პერსპექტივაში, სტრატეგიულ ფოკუსში რჩება მცირე და საშუალო საწარმოების სეგმენტი, მაგრამ არსებობს გეგმა საცალო სეგმენტის წილის გაზრდის თაობაზე. საქართველოს ეროვნული ბანკის კომერციული ბანკების კონსოლიდირებული ანგარიშის მიხედვით, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს საბანკო სექტორში ბანკს მთლიანი აქტივებით მეცხრე ადგილი უკავია და მთელი ბაზრის 1.13 პროცენტს ფლობს.

2023 წლის ნოემბერში „ფიტჩმა“სს „ხალიკ ბანკ ჯორჯიას“, როგორც გრძელვადიანი სესხის გამცემის დეფოლტის რეიტინგი დაადასტურა „BBB+“ დონეზე სტაბილური პროგნოზით. ბანკის რეიტინგი წინა წელთან შედარებით არ შეცვლილა.

წლის დასაწყისში გაკეთებულ პროგნოზების შესაბამისი იყო კაპიტალის უკუგების კოეფიციენტი (უკუგება კაპიტალზე, რომელიც იანგარიშება წმინდა შემოსავლის გაყოფით საშუალო თვიურ კაპიტალზე), რომელიც მოგებიანობის ერთერთი მთავარი მაჩვენებელია. მან 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაახლოებით 11.3% შეადგინა.

სხვა ძირეული მაჩვენებლები შემდეგია:

- სესხზე დანაკარგის კოეფიციენტი (მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის ფარდობა კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან) – 2023: 2.69%; 2022: 2.75%.
- ხარჯებისა და შემოსავლების თანაფარდობა (საოპერაციო ხარჯების თანაფარდობა სხვა შემოსავლებისა და საპროცენტო შემოსავლების ჯამის და რეზერვებისა და აღდგენების სხვაობასთან) 2023: 48.72%; 2022: 55.09.
- პერსონალის გადინება - 2023: 20.6%; 2022: 21.6%.

აღსანიშნავია, რომ ბანკის სესხზე დანაკარგის კოეფიციენტი კვლავაც შესაბამისია საქართველოს მთელი საბანკო სექტორის მაჩვენებლისა. უმოქმედო სესხების მაჩვენებელი (90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილება) 4%-დან 3.89%-მდე შემცირდა

სხვა მაჩვენებლები, როგორებიცაა ბანკის დეპოზიტარებისა (2023: 31,264; 2022: 27,074, ზრდა: 15%) და დაქირავებულ პირთა (2023: 312; 2022: 308, ზრდა: 1%) რაოდენობა, გაზრდილია.

ბანკს სრულად აქვს შესრულებული სებ-ის მოთხოვნები.

კერძოდ, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

- ძირითადი პირველადი კაპიტალი (CET1) – 168,527 ათასი ლარი, მოთხოვნილი 134,256 ათასი ლარის ნაცვლად
- პირველადი კაპიტალი - 198,527 ათასი ლარი, მოთხოვნილი 162,612 ათასი ლარის ნაცვლად.

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

- მთლიანმა სახედამხედველო კაპიტალმა შეადგინა 220,099 ათასი ლარი, მოთხოვნილი 200,150 ათასი ლარის ნაცვლად.

სხვა მნიშვნელოვანი ფინანსური მონაცემები ხელმისაწვდომია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში.

წმინდა დაუბეგრავმა შემოსავალმა 20,241 ათასი ლარი შეადგინა, რაც 41%-ით აღემატება წინა წლის მაჩვენებელს და გამოწვეულია წმინდა საპროცენტო შემოსავლისა და სავალუტო ოპერაციებით მიღებული მოგების ზრდით.

მთლიანი აქტივები 11%-ით შემცირდა. შედეგად, მთლიანი აქტივების ღირებულებამ, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 875 მილიონი ლარი შეადგინა. შემცირება ძირითადად გამოწვეულია ეროვნულ ბანკში სავალდებულო ნაღდი ფულის ნაშთის შემცირებით. 2023 წელს ლარის სესხების პორტფელი 2022 წლის ბოლოსთან შედარებით 10%-ით გაიზარდა. ეს დაკავშირებულია მცირე და საშუალო საწარმოებისა და კორპორაციული პორტფელების გაზრდით.

2023 წლის ბოლოს მდგომარეობით, წინა წელთან შედარებით, მთლიანი კლიენტების დეპოზიტები 42%-ით შემცირდა, რადგან ბანკმა შეამცირა ჭარბი ლიკვიდობა და აგრეთვე დაფინანსების ხარჯი.

კორპორატიული მმართველობა და რისკის მართვა

რისკის მართვის ღონისძიებები იმართება რისკის მართვის გაერთიანებული სისტემის ფარგლებში. რისკის მართვის პროცესში ყველა მმართველობითი რგოლის მონაწილეობა, კომპეტენციათა მკაფიო გამოიყვანა და სხვადასხვა პირს შორის კომუნიკაციის ეფექტურობა ხელს უწყობს ბანკის სტრატეგიული და რისკის მართვის ამოცანების ცხადად ჩამოყალიბებასა და დასაშვები რისკის მაჩვენებლების დაცვასა და რისკის გონივრულად მართვას.

ბანკის მმართველობის სტრუქტურა უზრუნველყოფს ზედამხედველობისა და ანგარიშვალდებულების ადეკვატური დონის არსებობასა და მოვალეობათა მკაფიო განაწილებას. ზოგადი პასუხისმგებლობა დასახულ ამოცანებთან შესაბამისობასთან აკისრია სამეთვალყურეო საბჭოს, დირექტორატი („დირექტორატი“) ზედამხედველობას უწევს და ხელმძღვანელობს ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობას.

ბანკში მოქმედებს რისკის მართვის შემდეგი მთავარი ორგანოები: სამეთვალყურეო საბჭო, დირექტორატი, რისკების კომიტეტი, აუდიტის კომიტეტი, ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამმართველო, საოპერაციო რისკების სამმართველო, საკრედიტო რისკების სამმართველო, აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი, შიდა აუდიტის დეპარტამენტი, ხაზნა და საკრედიტო კომიტეტები:

- ბანკის აქტივების, ვალდებულებებისა და რისკის მართვის ღონისძიებებზე, პოლიტიკასა და პროცედურებზე ზოგადი პასუხისმგებლობა ეკისრება დირექტორატს. იგი განსაზღვრავს ბანკის ძირეულ ფასეულობებს, აწესებს ბანკის სტრატეგიას და აკონტროლებს მის განხორციელებას რისკის მართვისა და შიდა კონტროლის ძლიერი და ეფექტური სისტემების მექანიზმების საშუალებით. რისკის მართვის სისტემის ეფექტურად განხორციელების მიზნით, დირექტორატის რისკის მართვასთან დაკავშირებული ცალკეული ფუნქციები დელეგირებულია ბანკის შიგნით მოქმედ გადაწყვეტილების მიმღებ და აღმასრულებელ ორგანოებზე.
- დირექტორატის შემადგენლობაშია ხუთი დირექტორი, რომელთაგან თითოეული აღმასრულებელი დირექტორია. დირექტორატის წევრები შეირჩევიან სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით. დირექტორატის თითოეულ წევრს მკაფიოდ განსაზღვრული ფუნქცია აკისრია.
- რისკების კომიტეტი მიმოიხილავს რისკის მართვის სტრატეგიებსა და პოლიტიკებს და აკვირდება ბანკის მიერ მათ შესრულებას. რისკის აპეტიტთან ყველა არსებული რისკის შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით, იგი რეკომენდაციებს უწევს სამეთვალყურეო საბჭოს.
- აუდიტის კომიტეტი ზედამხედველობს და აკონტროლებს შიდა კონტროლისა და რისკის მართვის სისტემებს ფინანსური ანგარიშგების პროცესის თვალსაზრისით. ის პასუხისმგებელია ბუღალტრული აღრიცხვის ძირეული პოლიტიკების განხორციელებაზე და ხელს უწყობს შიდა და გარე აუდიტორებს მათ საქმიანობაში.

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

- აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი (ALCM) უზრუნველყოფს მნიშვნელოვანი მმართველობითი ინფორმაციის სისტემების ფუნქციონირებას და ზედამხედველობას უწევს ბანკში ფინანსური რისკის მართვის პროცესს. ALCM -ს ერთ-ერთი მიზანია ლიკვიდობის უზრუნველყოფა საპროცენტო შემოსავლისა და საპროცენტო ხარჯის სპრედის მართვის პროცესში. მხედველობაში მიიღება, აგრეთვე ინვესტიციები და საოპერაციო რისკი. ALCM-ს სხდომა იმართება სულ მცირე თვეში ერთხელ ტარდება სადაც განიხილება ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამმართველოს მიერ მომზადებული ყოველთვიური ანგარიში. დადგენილი მეთოდოლოგიის შესაბამისად, ALCM დროდადრო ამოწმებს მოქმედ პოლიტიკებს და ფინანსური რისკის მართვის პროცესში დადგენილ ზღვრულ მაჩვენებლებს.
- რისკის მართვის სხვადასხვა სფეროში მუშაობს სამი სამმართველო. ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამმართველო წარმართავს რისკის მართვის ღონისძიებებს და აკონტროლებს რისკის მნიშვნელოვან ტენდენციებს. ამ პროცესის მიზანია რისკის პროფილის შენარჩუნება ფინანსური რისკებისა და პორტფელის ანალიზით განსაზღვრულ დასაშვებ ფარგლებში. 2022 წელს შეიქმნა საოპერაციო რისკების მართვის სამმართველო, რომელმაც უნდა მართოს საოპერაციო რისკები. გარდა ამისა, საკრედიტო რისკის მართვის სამმართველო პასუხისმგებელია საკრედიტო აქტივობების კონტროლსა და საკრედიტო პროექტებზე დასკვნების მომზადებაზე.
- შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ბანკის რისკის მართვის, შიდა კონტროლისა და კორპორაციული მართვის პროცესების რეგულარულ აუდიტზე, საოპერაციო და სხვა რისკების დონის შემცირების, ბანკის შიდა კონტროლის სისტემების აუდიტირების დეპარტამენტის, სამმართველოებისა და განყოფილებების მხრივ გადაცდომებისა თუ შეცდომების აღმოჩენის მიზნით. ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი ყველა შეფასების შედეგებს განიხილავს ბანკის ხელმძღვანელობასთან ერთად და დასკვნებსა და რეკომენდაციებს აწვდის ბანკის აუდიტის კომიტეტს. იგი ბანკის მმართველი საბჭოსგან დამოუკიდებელია. დეპარტამენტის უფროსი ინიშნება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. დეპარტამენტის უფროსი ანგარიშვალდებულია ბანკის აუდიტის კომიტეტის წინაშე.
- ხაზინა პასუხისმგებელია ბანკის აქტივებისა და პასივების მართვასა და მის მთლიან ფინანსურ სტრუქტურაზე. სწორედ მას ეკისრება პირველადი პასუხისმგებლობა ბანკის კუთვნილი სახსრებისა და ლიკვიდობის რისკის მართვაზე.
- ბანკში მოქმედებს რამდენიმე საკრედიტო კომიტეტი (ერთობლივად “საკრედიტო კომიტეტები”), რომელთაგან თითოეული ზედამხედველობას უწევს და მართავს საკრედიტო რისკებს საცალო ბიზნესის, მცირე და საშუალო ბიზნესის (მსბ) და კორპორატიული ბიზნესის დაკრედიტების მიმართებით. ეს კომიტეტებია: დიდი საკრედიტო კომიტეტი, მცირე/საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების კომიტეტი და საცალო დაკრედიტების კომიტეტი. კორპორატიული და მსბ სეგმენტებში თითოეულ კომიტეტში შედის სულ მცირე ერთი დირექტორი და საკრედიტო რისკების სამმართველოს უფროსი ან დირექტორი - რისკების ზედამხედველი. საკრედიტო კომიტეტების წარმომადგენლობა საცალო სეგმენტში დამოკიდებულია კომიტეტის დონეზე. მოცემული ანგარიშგება დამტკიცებულია დამფუძნებელი ბანკის დირექტორთა საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოს ან/და შესაბამისი კომიტეტის მიერ.

ოფიციალური პოლიტიკა და პროცედურები შემუშავებულია ბანკის დონეზე, უმაღლესი ხელმძღვანელობის დახმარებით და განმარტავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს რისკების სისტემატურად გამოვლენა, შეფასება, რაოდენობრივად გამოსახვა, მართვა და კონტროლი.

ბანკის ოპერაციებისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო რისკი, ლიკვიდობის რისკი, საბაზრო რისკი (სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ჩათვლით) და საოპერაციო რისკი. ქვემოთ მოცემულია ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკებისა და პროცედურების აღწერა აღნიშნულ რისკებთან მიმართებით.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკის ეფექტურად მართვის მიზნით ბანკმა რამდენიმე კონკრეტული ზომა მიიღო, როგორც ორგანიზაციის სტრუქტურის, ასევე ბიზნეს-პროცესის მართვის თვალსაზრისით, რაც განმარტებულია რისკის მართვის პოლიტიკასა და ცალკეული სამმართველოების საქმიანობის დებულებებში. ბანკში ყველა საკრედიტო პროდუქტი ყველა იმ მოთხოვნას აკმაყოფილებს, რაც გაწერილია საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკასა და ბანკის სხვა სახელმძღვანელო პრინციპებში.

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ბანკში მოქმედებს საკრედიტო რისკის სამმართველო, რომელიც პასუხისმგებელია რისკების დროულად გამოვლენასა და მართვაზე. სამმართველოს ფუნქციები აგრეთვე, მოიცავს მთლიანად ბანკის რისკის პოლიტიკის განსაზღვრას, მისი შესრულების უზრუნველყოფას, სესხის პორტფელის ხარისხის მუდმივ მონიტორინგს, აგრეთვე ბანკის რისკის შეზღუდვის ნორმების მონიტორინგს.

ბანკის პოლიტიკის მიხედვით, სისტემატურად სრულდება შემდეგი პროცედურები:

- პორტფელის სეგმენტებად დაყოფის პრინციპად აღებულია სეგმენტში მსესხებლის დეფოლტის მაქსიმალური კომოგენურობა.
- საკრედიტო სამმართველო იყოფა კორპორატიული ბიზნესის, მცირე და საშუალო ბიზნესის და საცალო ბიზნესის აკრედიტების სამმართველოებად. დაყოფის კრიტერიუმებად აღებულია საკრედიტო ლიმიტის მოცულობა, კლიენტის სიდიდე და შემოსავლის წყარო. სეგმენტაციის პროცესს სპეციალიზებული თანამშრომლები წარმართავენ. ამ პროცესის მიზანია სეგმენტის მოთხოვნებსა და კლიენტის პროფილს შორის მაქსიმალური შესაბამისობის დაცვა. კორპორატიულ სექტორში გაყიდვებისა და ანალიზის ფუნქციები ერთმანეთისგან განცალკევებულია.
- საკრედიტო ლიმიტების დამტკიცება პოტენციური მომხმარებლისთვის ხდება მხოლოდ მათი გადახდისუნარიანობის საფუძველზე.
- საკრედიტო რისკის მაქსიმალურად გამოსარიცხად, ყველა სესხზე განაცხადს განიხილავს საკრედიტო რისკების განყოფილება, რომელიც, თავის მხრივ აძლევს რეკომენდაციებს საკრედიტო კომიტეტებს.

ფინანსური რისკები

ფინანსური რისკის მართვის პოლიტიკაში გათვალისწინებულია რისკის პროფილი, ოპერაციების მასშტაბი და ბანკის განვითარების გეგმები. ფინანსური რისკების (სავალუტო, საპროცენტო განაკვეთის, ლიკვიდობის, ა.შ.) პოლიტიკების მიხედვით ფინანსური რისკის მართვაზე პასუხისმგებელი ორგანოა ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამმართველო. აღნიშნული პოლიტიკის მთავარი ამოცანებია სხვადასხვა საბაზრო პირობებში წარმოშობილი დანაკარგების შემცირება და ლიკვიდობის უსაფრთხო დონეზე შესანარჩუნებლად საკმარისი სახსრების არსებობის უზრუნველყოფა. რისკის მართვის ერთ-ერთი მთავარი მექანიზმია ფინანსური კონტრაგენტის მიერ დაწესებული ლიმიტები (ფინანსური ინსტიტუტები) - ქვეყნები, მოსალოდნელი დეფიციტი (ES), სტოპ-ლოსი, ლიკვიდობის დეფიციტები და საპროცენტო განაკვეთის დეფიციტის გადაფასება, რაც განსაზღვრავს ბანკისათვის მისაღები რისკის დონეს. აქტივ პასივების მართვის კომიტეტს ყოველთვიურად მიეწოდება ანგარიშები დადგენილი ლიმიტების გამოყენების თაობაზე. მათი დარღვევის შემთხვევაში ამოქმედდება რისკის შემცირების ღონისძიებები.

საბაზრო რისკი იმართება ბანკის შესაბამისი პოლიტიკებით, რომლებშიც განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკებს. საბაზრო რისკის მართვის პოლიტიკები დამფუძნებლისა და მარეგულირებელი ორგანოს პოლიტიკებისა და მოთხოვნების შესაბამისად დგება.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკის ადრეული ნიშნების გამოვლენისას რისკის მართვაში პირველ რიგში ხაზინა ერთვება, ხოლო ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამმართველო რისკების მონიტორინგსა და ლიმიტების კონტროლზე პასუხისმგებელია. აქტივ პასივების მართვის კომიტეტი ყოველთვიურად წარადგენს ანგარიშს, რომელშიც სავალუტო პოზიციები და ლიმიტებია მოცემული. მათი დარღვევის შემთხვევაში, კომიტეტი განიხილავს და მხედველობაში იღებს რისკის შემცირების სხვადასხვაგვარ მიდგომებს.

სავალუტო რისკის მართვის მიზნით 2023 წლის ბოლოსათვის განისაზღვრება შემდეგი ლიმიტები: აშშ დოლარში პოზიციის მოსალოდნელი დეფიციტი (ES) 459 ათასი ლარი, ევროში პოზიციის მოსალოდნელი დეფიციტი (ES) 131 ათასი ლარი, მთლიანი პორტფელის მოსალოდნელი დეფიციტი (ES) 590 ათასი ლარი, სტოპ-ლოსის ლიმიტის სავალუტო რისკი 300, ათასი ლარი.

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამმართველო საპროცენტო განაკვეთს მგრძობიარობის გეპ-ანალიზის მეშვეობით აფასებს. გარდა ამისა, გეპ-ანალიზითვე დგინდება ლიმიტი დაგეგმილ წმინდა საპროცენტო შემოსავალთან მიმართებითაც. ეს ინფორმაცია ყოველთვიურად გადაეცემა ALCM -ს, რომელიც ლიმიტებს სულ მცირე წელიწადში ერთხელ ადგენს.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკის მართვა (სრმ) ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების განუყოფელი ნაწილია. ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამმართველო რეგულარულად აკონტროლებს საოპერაციო რისკებს მათი თავიდან არიდების მიზნით ან იმისათვის, რათა მიიღოს ზომები რეკომენდაციების შესაბამისად. მათი ჰეჯირების ან რისკის დონის შემცირების მიზნით. პროდუქტები და პოლიტიკები რეგულარულად ფასდება და ხდება მათი გაანალიზება რისკის კუთხით, რის შედეგადაც ხორციელდება არსებული რეკომენდაციების განახლება და დაკორექტირება, ხოლო ზოგჯერ ინერგება ახალი რეკომენდაციები და პოლიტიკები.

საოპერაციო რისკების მართვის მიზნით, წელიწადში ერთხელ დგინდება ბანკისათვის მისაღები წლიური დონეები. ეს ხდება წმინდა დანაკარგების სტრუქტურული ერთეულების შესაბამისად. გარდა ამისა, ყოველ წელს თითოეული სამმართველოსათვის მზადდება საოპერაციო რისკის მატრიცა. პროგრამული უზრუნველყოფის მატრიცას ინფორმაციული უსფრთხოების მართვის კომიტეტი აფასებს და ამტკიცებს. დამატებით, რისკის კონტროლის ეფექტურობისა და პოტენციური პრობლემების დასადგენად გამოიყენება შემდეგი საშუალებები: საოპერაციო დანაკარგის მონაცემთა ბაზები, ახალი პროდუქტების/პროცესების რისკის შეფასება, რისკის კონტროლის თვით-შეფასება, ბიზნესი პროცესების უწყვეტობის გეგმის ტესტირება და ა.შ.

ძირითადი რისკები და განუსაზღვრელობები

რისკის მართვა ბანკის სტრატეგიის ხერხემალია. მის ეფექტურად განსახორციელებლად არსებითი მნიშვნელობა ენიჭება რისკებისა და განუსაზღვრელობების ადრეულ გამოვლენას. ბანკის მაჩვენებლებზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და პერსპექტივებზე უარყოფითი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს შემდეგმა ძირითადმა რისკებმა:

1. ბანკზე მოქმედი რეგულირების რისკი

ფინანსური ინსტიტუტები მკაცრად რეგულირდება და, ამდენად, მათზე მოქმედებს რეგულირების რისკი. დაფინანსებისა და სხვა გარიგებების პირობები და რეგულაციები კაპიტალის ადეკვატურობისა და სხვა გარკვეული კოეფიციენტების დაკმაყოფილებას მოითხოვს. ადგილობრივმა მარეგულირებელმა, სეზმა შემოიტანა კაპიტალის ადეკვატურობის სქემა, რომლითაც მიმდინარე კაპიტალის მოთხოვნები პირველი და მეორე პილარების ბუფერებზე იყოფა. გარდა ამისა, სეზ-ს შეუძლია გონიერების მოთხოვნები მთელ სექტორს ან მის ცალკეულ ინსტიტუტებს გაუზარდოს. ამდენად, ბანკის რენტაბელობა და ფინანსური მაჩვენებლები რეგულირების დამატებითმა ტვირთმა, მათ შორის, კაპიტალის მაღალმა მოთხოვნამ შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს.

რისკის შემცირება

საზედამხედველო კოეფიციენტებს ანგარიშობს ფინანსური ანალიზის სამმართველო. სეზ-ის მიერ დაწესებული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების შესრულება რეგულარულ მონიტორინგს ექვემდებარება, რაზედაც ბანკი ამზადებს ანგარიშს სეზ-ის ბუღალტრული აღრიცხვის წესების შესაბამისად. ბანკს შემუშავებული აქვს ფინანსური აღდგენის გეგმაც, რომელიც შემუშავდა სეზ-ის რეგულაციის მიხედვით და მოიცავს სესხების პორტფელის ხარისხსა და კაპიტალის ადეკვატურობაზე უარყოფითი ზემოქმედების სცენარს და მისი დაძლევის ზომებს.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის კაპიტალიზაცია შეადგენდა 19.47%, 22.94% და 25.43% CET1, პირველად და მთლიან პირველად კაპიტალზე სეზ-ის მიერ მოთხოვნილი 15.51%, 18.79% და 23.12%-ის ნაცვლად. ეს მონაცემები შესაბამის მარეგულირებელ მინიმუმებს აღემატება.

გარდა ამისა, ბანკი რეგულარულად ასაჯაროებს პილარ 3-ის განმარტების ანგარიშში მოცემულ ინფორმაციას, რომელიც სეზ-ის მმართველობის #92/04 ბრძანებით („პილარ 3 ის განმარტების მოთხოვნები კომერციული ბანკებისათვის“) განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად მზადდება.

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

2. ბანკზე მოქმედი კონცენტრაციისა და საკრედიტო რისკი

მიუხედავად დადებითი ტენდენციებისა, ბანკზე მაინც მოქმედებს იმით გამოწვეული რისკი, რომ მას აქვს მსხვილი ინდივიდუალური სესხები გაცემული მსესხებლებზე, რომელთა პოტენციურ დეფოლტს შეუძლია საკრედიტო ზარალის და მაღალი გაუფასურების ხარჯის გაზრდა გამოიწვიოს. ათ უმსხვილეს მსესხებელზე გაცემული სესხების კოეფიციენტი მთლიანი სესხების პორტფელის 17.9%-ს შეადგენს. ასევე არსებობს გარკვეული ეკონომიკური სექტორების ციკლური ხასიათიდან მომდინარე ზეგავლენა. ამის გამო, ერთი მსხვილი მსესხებლის ან მცირე მსესხებლების დიდი კონცენტრაციის დეფოლტს შეუძლია მაღალი საკრედიტო რისკისა და გაუფასურების ხარჯების გამოწვევა. 20 უმსხვილეს მსესხებელზე გაცემული სესხების მოცულობა სესხების მთლიანპორტფელთან მიმართებაში შეადგენს 24.5%-ს.

რისკის შემცირება

ბანკის კლიენტების საკრედიტო ხარისხის შესაძლო ცვლილებებისა და პოტენციური ზარალის ადრეული იდენტიფიკაცია და საკრედიტო რისკის შესამცირებლად აღმკვეთი ზომების დაგეგმვის მიზნით, საკრედიტო კომიტეტები მუდმივად ატარებენ კრედიტუნარიანობის ხარისხის შემოწმებას.

ბანკი საკრედიტო რისკებს აგრეთვე მართავს დარგობრივი ლიმიტების დაწესებით, მსესხებლის/მსესხებლების ჯგუფის რისკის პოზიციის განსაზღვრით, ვადაგადაცილებული სესხების მუდმივი მონიტორინგითა და იმგვარი რეზერვების შექმნით, რომლებიც ბანკს საშუალებას მისცემს, პოტენციურ ზარალს გაუმკლავდეს. ბანკს აგრეთვე გააჩნია ბიზნეს-სესხების საკრედიტო რეიტინგის სისტემა, რომელიც ასახავს კლიენტების საკრედიტო რისკის დონეს.

3. ლიკვიდობის რისკი ბანკის ოპერაციების თანმდევი ფაქტორია

ლიკვიდობის რისკი საზოგადოდ საბანკო ოპერაციების მახასიათებელია და მის დონეზე მრავალი ფაქტორი მოქმედებს. მათ შორისაა დაფინანსების კონკრეტულ წყაროზე ზედმეტი დამოკიდებულება ან მასთან წვდომის შეზღუდვა.

რისკის შემცირება

ლიკვიდობის რისკის შეფასების მიზნით, ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამმართველო ზომავს და აანალიზებს მოკლევადიან, საშუალოვადიან და გრძელვადიან დეფიციტებზე შიდა პოლიტიკით დაწესებული ლიმიტების გამოყენების დონეს და მათი დარღვევის შემთხვევაში, ამის შესახებ აცნობებს ALCM-ს, რომელიც თავის მხრივ, გადაწყვეტილებას იღებს საკმარისი ლიკვიდობის უზრუნველყოფაზე. ლიმიტები განისაზღვრება პერიოდების მიხედვით, ლიკვიდობის ჯამური დეფიციტების მთლიან აქტივებთან ფარდობასთან მიმართებით. გარდა ამისა, შემოტანილია და დაკვირვების ქვეშაა ლიკვიდობის სხვა ინდიკატორები (ლიკვიდობის დაფარვის კოეფიციენტი, წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი, ადრეული შეტყობინება, ლიკვიდური აქტივების ფარდობა ვალდებულებებთან, სესხების ფარდობა აქტივებთან, საშუალო ლიკვიდობა). ლიკვიდობის კრიზისული სიტუაციის სამართავად შემუშავებულია შტატგარეშე სიტუაციის გეგმა, რომელშიც გათვალისწინებულია კონკრეტული ქმედებები სხვადასხვა კრიზისის შემთხვევაში. არსებობს, აგრეთვე, აღდგენის გეგმა, რომელიც შემუშავებულია სებ-ის რეგულაციის მიხედვით და მოიცავს ლიკვიდობის სტრეს-სცენარსა და ლიკვიდობის სტრესის სიტუაციაში აღდგენის ზომებს. გეგმაში აღწერილია ბანკში ლიკვიდობის რისკების მართვის მთელი პროცესი.

2023 წლის განმავლობაში ბანკს დაკმაყოფილებული ჰქონდა დასაშვები რისკის ყველა ლიმიტი, მათ შორის, ლიკვიდობისა. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ლიკვიდობის დაფარვის კოეფიციენტი შეადგენდა 139%(GEL)/229%(FXD)/190%(სულ) შესაბამისი საზედამხედველო მოთხოვნით - 75%(GEL)/100%(FXD)/100%(სულ), ხოლო წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი იყო 106%, მაშინ, როდესაც საზედამხედველო ორგანოს მოთხოვნაა 100%.

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

კაპიტალის რისკის მართვა

ბანკი საკუთარ კაპიტალს მართავს იმისათვის, რომ შეძლოს ჩვეულ რეჟიმში ფუნქციონირების გაგრძელება, რათა სესხებისა და კაპიტალის ნაშთების ოპტიმიზაციის საშუალებით მოახდინოს აქციონერების უკუგების მაქსიმიზაცია. მენეჯმენტსა და აქციონერებს განზრახული აქვთ, გააგრძელონ ბანკის განვითარება. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მოქმედი საწარმოს დაშვება ბანკის შემთხვევაში ადეკვატურია საკმარისი კაპიტალის ადეკვატურობისა და წარსული გამოცდილების გამო, რომელიც მეტყველებს, რომ მოკლევადიანი ვალდებულებები ბიზნესის მიმდინარეობისას ჩვეულებრივ დაფინანსდება.

2023 წლის პირველ კვარტალში CICR ბუფერი სრულად აღდგა ეროვნული ბანკის გრაფიკის შესაბამისად. 2023 წლის სექტემბერში ბანკმა აგრეთვე შეძლო კონსერვაციის ბუფერის აღდგენა და ამჟამად ოპერირებს სრულად დატვირთულ კაპიტალის ბუფერებთან შესაბამისობაში. ბანკი აქტიურად მუშაობს დაფინანსების წყაროების გამრავალფეროვნებაზე. მთლიანობაში, ბანკმა მოახერხა ყველა მარეგულირებელი და შიდა მოთხოვნის შესრულება.

ბანკის პოზიცია ძლიერია, მას აქვს საკმარისი კაპიტალის, დაფინანსებისა და ლიკვიდობის რესურსები და მიზნად ისახავს ამ მდგომარეობის შენარჩუნებას. იგი კვლავაც თანამშრომლობს საქართველოს მთავრობასთან და სებ-თან ერთად პროცესის მართვის მიზნით სათანადო ზომების მისაღებად.

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობა სხვა ღონისძიებებთან ერთად მონიტორინგს ექვემდებარება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ზედამხედველობის პროცესში დადგენილ კოეფიციენტებზე დაყრდნობით.

სებ-ის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მონიტორინგი ხდება ყოველთვიურად ბანკის მიერ სებ-ის აღრიცხვის წესების დაცვით შედგენილი ანგარიშების მეშვეობით.

სებ-ის მიერ დადგენილი მიმდინარე კაპიტალის მოთხოვნებით ბანკები ვალდებული არიან:

ა) ფლობდნენ საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ დონეს შემდეგი გრაფიკით

- 50,000 ათასი ლარი - 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
- 50,000 ათასი ლარი - 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ბ) შეინარჩუნონ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალისა და მარეგულირებელი კაპიტალის ფარდობა რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან მინიმალურ დადგენილ დონეზე ან მეტზე მთელი საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში.

საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის მიერ შემუშავებული ჩარჩო-პრინციპების ფარგლებში, ბანკი ვალდებული იყო დაეცვა მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნები „კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების რეგულირება კომერციული ბანკებისათვის“ დოკუმენტის შესაბამისად.

პილარი 1 ის მინიმალური მოთხოვნებია:

- ძირითადი პირველადი კაპიტალი - 4.5%
- პირველადი კაპიტალი - 6%
- მარეგულირებელი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი - 8%

1. პილარ 1-ის ბუფერებია:

- კაპიტალის კონსერვაციის (კკ) ბუფერი;
- სისტემური რისკის ბუფერი, რომელიც ვრცელდება მნიშვნელოვან ბანკებზე;
- კონტრციკლური კაპიტალის (კცკ) ბუფერი.

პილარ 1 ბუფერების კორექტირება ხდება სებ-ის შეხედულებისამებრ.

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

**მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის**

2. პილარ 2-ბუფერები:

- სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკის (სკვსრ) ბუფერი, რომელიც 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძალაშია არაჰეჯირებული უცხოურ ვალუტაში აღებული სესხებისათვის;
- კონცენტრაციის რისკის (კრ) ბუფერი, რომელიც დაწესდება სექტორული და ინდივიდუალური მსესხებლის რისკებისათვის;
- წმინდა სტრესის (წს) ბუფერი, რომელიც დაწესდება ბანკის მიერ წარდგენილი სტრესის ტესტირების შედეგების მიხედვით;
- წმინდა ზოგადი რისკის შეფასების პროგრამის ბუფერი (GRAPE), რომელიც ისაზღვრება სეზ-ის მიერ და გამოიყენება ბანკის სპეციფიური რისკების მიხედვით.
- საკრედიტო რისკის კორექტირების (CRA) ბუფერი, რომელიც შემოტანილი იქნა 2023 წლიდან, ფასს ანგარიშგების სტანდარტზე გადასვლასთან დაკავშირებით. CRA ბუფერი განხორციელდა როგორც პილარ 2-ის მოთხოვნა და სრულად დადგენილია CET 1 კაპიტალის დონეზე.

კაპიტალის ადეკვატურობის სქემით დადგენილი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების მოთხოვნები, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგია:

კაპიტალი რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან	პილარ 1				პილარ 2				31 დეკემბერი, 2023 სულ მინიმალური მოთხოვნები	
	მოთხოვნა	პილარ 1-ის ბუფერები				პილარ 2-ის ბუფერები				
		CC	SR	CCC	CICR	CR	NS	GRAPE		CRA
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	4.50%	0%	0%	0%		0.73%	0.00%	1.85%	3.28%	15.51%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	6.00%	0%	n/a	n/a	2.66%	0.97%	0.00%	2.48%	3.28%	18.79%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	8.00%	0%	n/a	n/a	3.56%	1.3%	0.00%	3.3%	3.28%	23.12%

კაპიტალის ფარდობა რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან	პილარი 1				პილარი 2				31 დეკემბერი, 2022 სულ მინიმალური მოთხოვნები	
	მოთხოვნა	პილარი 1-ის ბუფერები				პილარი 2-ის ბუფერები				
		CC	SR	CCC	CICR	CR	NS	GRAPE		GRAP E
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	4.50%	0%	0%	0%		0.27%	0.00%	1.49%	n/a	6.75%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	6.00%	0%	n/a	n/a	0.49%	0.36%	0.00%	1.98%	n/a	9.00%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	8.00%	0%	n/a	n/a	0.65%	0.61%	0.00%	3.3%	n/a	12.78%

2023 წლის 1 იანვრიდან მოყოლებული, საზედამხედველო ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებზე (ფასს) გადავიდა. ბანკი საზედამხედველო რეგულაციების დაკმაყოფილებას უზრუნველყოფს ფასს

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება) 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

მიხედვით ნაჩვენები რიცხვებისა და მიდგომების გამოყენებით. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სებ-ის აღრიცხვის წესებისა და კაპიტალის ადეკვატურობის სქემის ფარგლებში მომზადებული ანგარიშების მიხედვით, კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები იყო:

	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
სააქციო კაპიტალი	76,000	76,000
გადაფასების რეზერვი	1,840	1,864
გაუნაწილებელი მოგება კაპიტალის ადეკვატურობისათვის	97,969	48,904
გამოქვითვები ძირითადი პირველადი კაპიტალიდან	(5,442)	(5,183)
პირველადი კაპიტალი	168,527	119,720
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	30,000	-
პირველადი კაპიტალი	198,527	119,720
კონვერტირებადი სუბორდინირებული სესხი	21,572	27,020
სესხზე დანაკარგების საერთო რეზერვები (რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-მდე)	n/a	10,450
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	220,099	157,191
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	865,590	924,978
ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	19.47%	12.94%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	22.94%	12.94%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	25.43%	16.99%

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის საზედამხედველო კაპიტალის გაანგარიშებისას, გადახდილი პრივილეგირებული აქციები შედის დამატებით პირველად კაპიტალში.

სუბორდინირებული სესხის გადახდა შესაძლებელია მხოლოდ ლიკვიდაციის სცენარში, უფრო მაღალი პრიორიტეტის კრედიტორთა წინაშე აღებული ვალდებულებების დაკმაყოფილების შემდეგ. ამ ტიპის სესხი კატეგორიზდება როგორც ბანკის მეორადი კაპიტალი და კორექტირდება შესაბამისი ამორტიზაციის თანხით.

2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა სრულად დააკმაყოფილა გარედან დაკისრებული კაპიტალის მოთხოვნები.

2023 წლის 1 იანვრიდან საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნების გამოთვლა ეფუძნება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს.

ადამიანური რესურსების მართვა

ბანკის მენეჯმენტი მაღალი ეთიკური სტანდარტებით, ფასეულობებითა და ადამიანის უფლებებით ხელმძღვანელობს და თავის თანამშრომლებს ხელს უწყობს ერთიმეორისა და კლიენტების, პარტნიორებისა და საზოგადოების მიმართ სანდო და პასუხისმგებლიანი მიდგომით მოქმედებაში. ბანკში მოქმედებს რამდენიმე შიდა პოლიტიკა და პროცედურა, რომელთა აღსრულება ყურადღებით კონტროლდება.

ეთიკისა და ქვეყის კოდექსები - არეგულირებს თანამშრომელთა უფლება-მოვალეობებს და აწესებს ურთიერთობათა ნორმებსა და პრინციპებს. ბანკი თავის დაქირავებულ პირთაგან მუდმივად მოელის პატიოსან და ობიექტურ ქცევას და ყველა კანონის პრინციპისა და სულისკვეთების დაცვას. ყველა თანამშრომელს ევალება სამუშაო გარემოში დევნის, დისკრიმინაციის (გენდერის, ასაკის, ფიზიკური უნარშეზღუდულობის თუ რელიგიური შეხედულებების) თუ მიუღებელი საქციელის აღმოფხვრის უზრუნველყოფა. ბანკის ეთიკის კოდექსისა და ქვეყის კოდექსის დაცვას აკონტროლებს პერსონალის სამმართველო. პერიოდულ აუდიტს, ასევე, ატარებს შიდა აუდიტის დეპარტამენტი. მისი მიზანია აღნიშნული პოლიტიკების დარღვევის ან მათგან გადაცდომის შემთხვევების გამოვლენა.

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

პერსონალის შრომის ორგანიზების სისტემა ეფუძნება საქართველოს შრომით კანონმდებლობას, კანონს კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ და საქართველოს ეროვნული ბანკის სხვა მარეგულირებელ აქტებს.

პერსონალის მართვის პოლიტიკა მოიცავს შემდეგ ძირითად სფეროებს:

- საორგანიზაციო სტრუქტურის გაუმჯობესება, ადამიანური რესურსების დაგეგმვა;
- თანამშრომელთა შერჩევა და თანამდებობებზე განაწილება;
- პერსონალის ტრენინგი და განვითარება;
- უფლებამოსილებათა მართვა და თანამშრომელთა მოტივაცია, სამუშაოს ანაზღაურება;
- კორპორაციული კულტურის ფორმირება და თანამშრომელთა სოციალური მხარდაჭერა.

წახალისების გამჭვირვალე და მოქნილი სისტემა ითვალისწინებს ყოველთვიური წამახალისებელი პრემიების გაცემას ბანკის ერთიანი ამოცანების დაძლევის პროცესში პერსონალის ეფექტურობის გაზრდის მიზნით. პრემია დამოკიდებულია წმინდა მოგების თვალსაზრისით გეგმების შესრულებაზე. მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების სამმართველოსა და საცალო დაკრედიტების ფრონტ-ოფისის თანამშრომლებზე შედეგებზე დაფუძნებული პრემიები გაიცემოდა ყოველთვიურად, ხოლო ბექ-ოფისის თანამშრომლებზე პრემიები გაიცა ორი კვარტლის შედეგების გამო, რაც ბანკის ფინანსურ შედეგებს შეესაბამებოდა.

ბექ-ოფისის თანამშრომლებზე, მათ შორის საშუალო რგოლისაზე 2023 წლის განმავლობაში მიღწეული ფინანსური შედეგებიდან გამომდინარე გაიცა წლიური პრემია. წლის ბოლოს ბანკის ყველა თანამშრომელზე გაიცა პრემია „ყაზახეთის რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის დღესთან დაკავშირებით“.

ბანკის შიდა პოლიტიკის შესაბამისად, თანამშრომლებზე ფინანსური დახმარება გაიცემა ფეხმძიმობის, მშობიარობისა და ბავშვზე ზრუნვისათვის.

2023 წელს ჩატარდა ტრენინგი ბანკის ფრონტ-ოფისის თანამშრომელთა (მოლარე-ოპერატორი, ბანკირი, ფილიალის მენეჯერის მოადგილე) გაყიდვების უნარების გაძლიერების მიზნით.

ბანკის თანამშრომლებმა მონაწილეობა მიიღეს რამდენიმე საგანმანათლებლო ღონისძიებაში, ფორუმსა და კონფერენციაში, რომლებიც სხვადასხვა კომპანიის, მათ შორის, სეპ-ისა და დამფუძნებელი ბანკის ორგანიზებით მოეწყო.

კორპორაციული პასუხისმგებლობა

2023 წლის განმავლობაში ბანკმა მონაწილეობა მიიღო შემდეგი პირების მიერ ორგანიზებულ ღონისძიებებში:

- ასოციაცია „კათარზისი“ - არასამთავრობო ორგანიზაცია, რომელიც სოციალურად დაუცველ მოქალაქეებს ეხმარება - ოქტომბერში (თბილისი) უფასო სადილის დაფინანსება, აგრეთვე აღდგომასა და ახალი წლის დღესასწაულებზე ფულადი დახმარება (ზესტაფონი, თბილისი).
- 2023 წელს ბანკმა ხელი მოაწერა „ქალთა გაძლიერების პრინციპებს“ და იმავე წლის დეკემბერში შიდა აუდიტის დეპარტამენტის უფროსი დაესწრო სემინარს „ქალთა გაძლიერების პრინციპები (WEP) - თანასწორობა ნიშნავს ბიზნესს“.

ხელმძღვანელობის სახელით:

ნიკოლოზ გეგუჩაძე
გენერალური დირექტორი

2024 წლის 4 მარტი
თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველოს აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს:

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველოს („ბანკი“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე აღნიშნული დღით დასრულებული წლის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშებს და ფინანსურ ანგარიშგებაზე თანდართულ შენიშვნებს, ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების ჩათვლით.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვმოქმედებდით ბანკისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს დოკუმენტი „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო კოდექსი“ (პბესკ კოდექსი). შესაბამისად, ჩვენ მიერ შესრულებული ეთიკური ვალდებულებები შეესაბამებოდა როგორც პბესკ კოდექსის, აგრეთვე, აღნიშნული მოთხოვნებით განსაზღვრულ სტანდარტებს. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისია პროფესიული დასკვნის გასაკეთებლად.

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები ის საკითხებია, რომლებიც მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისას ყველაზე მნიშვნელოვანად ჩაითვალა. ამ საკითხებზე რეაგირება მოხდა მთლიანობაში ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის კონტექსტში და ანგარიშგებაზე თვალსაზრისის ფორმირებისას მათზე ცალკე თვალსაზრისს არ გამოვხატავთ.

რატომ განისაზღვრა საკითხი აუდიტის ძირითად საკითხად

კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის კოლექტიური შეფასება

როგორც ფინანსური ანგარიშგების მე-9 შენიშვნაშია განმარტებული, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული სესხების („სესხები“) მთლიანმა ღირებულებამ შეადგინა 723,753 ათასი ლარი, რაშიც შევიდა 619,844 ათასი ლარის ოდენობის გაუფასურებაზე კოლექტიურად შეფასებული სესხები, რაც მთლიანი სესხების 86%-ს შეადგენს, ხოლო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაბამისი ანარიცხები 11,730 ათასი ლარია.

როგორ მივუდევით ამ საკითხს აუდიტის ფარგლებში

ჩვენ წარმოდგენა შევიქმენით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დარეზერვების პროცესებისა და შესაბამისი კონტროლის პროცედურების შესახებ, კერძოდ, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის (SICR ანუ მე-2 ეტაპი) და კრედიტ-გაუარესებული სესხების (მე-3 ეტაპი) თაობაზე, აგრეთვე მსზ მოდელირებაზე და იმაზე, ხდება თუ არა ეტაპების სათანადოდ იდენტიფიცირება მსზ-ის გაანგარიშების მოდელში.

სესხის მნიშვნელობის მიხედვით, მენეჯმენტი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს კოლექტიურად ან ინდივიდუალურად ამოწმებს.

ბანკის მენეჯმენტის შეფასებების მნიშვნელობიდან, კომპლექსურობიდან და ჯგუფურად შეფასებული სესხების მოცულობიდან გამომდინარე, დავასკვნით, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის კოლექტიური შეფასება აუდიტის საკვანძო საკითხია. კერძოდ, ყურადღება გავამახვილეთ კოლექტიურად შეფასებული სესხების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში გამოყენებულ იმ ამოსავალ ინფორმაციაზე, რომელიც შეიძლება მცდარ მონაცემებს შეიცავდეს. მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში გამოყენებული ამოსავალი ინფორმაციის მცდარობამ შეიძლება ზეგავლენა იქონიოს ისეთ რისკ-ფაქტორებზე, როგორებიცაა დეფოლტის ალბათობა (PD), დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგი (LGD), დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD), მიგრაციის მატრიცა დეფოლტების სტატისტიკის მიხედვით და ზარალის განაკვეთი.

კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ინდივიდუალური შეფასება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაუფასურებაზე ინდივიდუალურად შემოწმებული მთლიანი სესხების ღირებულებამ შეადგინა 103,909 ათასი ლარი, რაც შეადგენს მთლიანი სესხების 14%. შესაბამისმა მსზ-მა შეადგინა 7,749 ათასი ლარი.

ინდივიდუალურად შეფასებული სესხების გაუფასურების ეტაპის სათანადოდ იდენტიფიცირება რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ინფორმაციის მნიშვნელოვან განსჯას მოითხოვს.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების მსზ-ის ინდივიდუალური შეფასება მოიცავს მსესხებლის ფინანსური შედეგების, პროცენტის ან თანხის ძირის გადახდის ვადაგადაცილების ან რესტრუქტურისაციის ხდომილებების ანალიზს, მათ შორის იმის დადგენას, ხომ არ ჰქონია ადგილი სესხის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ საკრედიტო რისკის საგრძნობ ზრდას ან

აგრეთვე შევავსეთ ჯგუფში მოქმედი გაუფასურების მეთოდოლოგიის შესაბამისობა ფასს 9-ის მოთხოვნებთან.

გაუფასურებაზე კოლექტიურად შეფასებული სესხების შემთხვევაში, საკრედიტო რისკის სპეციალისტების დახმარებით, შევავსეთ მსზ მოდელების სისწორე და მათემატიკური სიზუსტე.

ჩვენ, აგრეთვე, ექვევქვე დავაყენეთ სესხზე ზარალის კოლექტური რეზერვირების მეთოდოლოგიის მართებულობა და მისი შესაბამისობა ფასს 9 სტანდარტის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ მოთხოვნებთან.

შერჩეული ნიმუშების საფუძველზე შევამოწმეთ მოდელებში გამოყენებული მონაცემების სიზუსტე და სისრულე. შემოწმებამ მოიცვა ძირითადი თანხების ნაშთები, ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის მიხედვით სესხების განაწილება. აგრეთვე შემოწმდა მოდელის სხვა პარამეტრები, როგორებიცაა რესტრუქტურისაციის ხდომილებები, კლიენტის მიერ გადაცილებული დღეების მაქსიმალური რაოდენობა და უზრუნველყოფის ღირებულებები.

ინდივიდუალურად შეფასებული სესხების შემთხვევაში გაანალიზდა სესხების ეტაპებად განაწილება. ანალიზისათვის ამ სესხებიდან შეირჩეოდა ნიმუში და მოწმდებოდა, კმაყოფილებოდა თუ არა შესაბამის ეტაპზე კლასიფიკაციისთვის დადგენილი პირობები, მათ შორის, ვადაგადაცილებული დღეები, რესტრუქტურისაცია და მსესხებლის მიმდინარე ფინანსური შედეგები.

შერჩეული ნიმუშების საფუძველზე ხელახლა გამოითვალა მსზ-ის ანარიცხები მე-2 და მე-3 ეტაპის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან სესხებზე. მათ შორის, შემოწმდა ბანკის მიერ მსესხებლების საკრედიტო შეფასების დოკუმენტირება და ექვევქვე დადგა მსზ გამოთვლაში შემავალი დაშვებები, მათ შორის, მომავალი ფულადი ნაკადების პროგნოზირება და უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების დადგენა, დავეთანხმეთ შესაბამისი საბაზრო და შიდა ინფორმაციის სისწორეს.

ჩვენ შევავსეთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული, კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებული განმარტებების სისრულე ფასს სტანდარტების მოთხოვნებთან შესაბამისობაში.

კრედიტის გაუარესების გამოწვევ
ხდომილებებს.

გარდა ამისა, მე-2 და მე-3 ეტაპების მნიშვნელოვანი სესხების შემთხვევაში, ანალიზში შედის სხვადასხვა სცენარით მათ ალბათობაზე შეწონილი მომავალი ფულადი ნაკადების გათვლას. ამგვარ ანალიზში გამოყენებული ინფორმაცია მოიცავს უზრუნველყოფის მოსალოდნელ ღირებულებას, ხარჯებსა და უზრუნველყოფის გაყიდვისთვის საჭირო დროს.

მსზ-ს ანარიცხები აუდიტის საკვანძო საკითხად განისაზღვრა კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების ნაშთების მნიშვნელოვანი სიდიდიდან და განსჯისა შეფასების განუსაზღვრელობის ხარისხიდან გამომდინარე, რაც განხილულია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში 6, 9 და 28.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება ხელმძღვანელობას. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას მმართველობის ანგარიშში, რომელიც მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად, მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენს აუდიტორულ დასკვნას მასზე.

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და ჩვენ არ გამოვხატავთ რაიმე ტიპის დასკვნას მის თაობაზე.

ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებული აუდიტის ღონისძიებებთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს სხვა ინფორმაციის გაცნობას და ამ პროცესში იმის დადგენას, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის პროცესში მოპოვებული ინფორმაციის არსებითად შეუსაბამო ან სხვაგვარად არსებითად მცდარი. თუ, ამ აუდიტის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ სხვა ინფორმაციაზე ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე, დავასკვნით, რომ ამ სხვა ინფორმაციასთან არსებითი სახის შეუსაბამობა არსებობს, ჩვენ ვაღიარებთ ვართ, განვაცხადოთ ამ ფაქტის შესახებ. ამ თვალსაზრისით არაფერი გვაქვს მოსახსენებელი.

ხელმძღვანელობისა და ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელ პირთა მოვალეობები

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მოამზადოს და ობიექტურად წარმოადგინოს ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით, აუცილებელია ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა მოვალეა, შეაფასოს ბანკის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების (უწყვეტი საწარმოს პრინციპის) უნარი, აგრეთვე, აუცილებლობის შემთხვევაში, განმარტოს უწყვეტი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს ბანკის ლიკვიდაციას თუ საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

ბანკის მართვასა და ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელი პირები ვალდებული არიან, ზედამხედველობა გაუწიონ ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორის მოვალეობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ იმის საფუძვლიანი რწმენა, რომ ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ჩვენი თვალსაზრისის გამომხატველი იქნება. საფუძვლიანი რწმენა მაღალი ხარისხის რწმენას წარმოადგენს, მაგრამ, ამავდროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, ასევე, შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად თუ ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენას ახდენდეს ამ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე, აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში გამოვთქვამთ პროფესიულ თვალსაზრისს და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ იდენტიფიცირებას ვუკეთებთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რაც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის ვერ შემჩნევის რისკი შეცდომის შედეგად გაპარული არსებითი უზუსტობის ვერ შემჩნევის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარ განზრახული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან შიდა კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით;
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის განზრახვას;
- ვაფასებთ ბუღალტრული აღრიცხვის გამოყენებული პოლიტიკების შესაბამისობას და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული პროგნოზებისა და განმარტებების მართებულობას;
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მხრიდან აღრიცხვის უწყვეტი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე წარმოების შესაფერისობაზე და მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ მოსაზრებას, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის განუსაზღვრელობა ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს ბანკის უნარი უწყვეტად გააგრძელოს საქმიანობა. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ჩვენ ვალდებული ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ განმარტებებზე, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, მოვახდინოთ დასკვნის მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება ბანკი აიძულოს, შეწყვიტოს მოქმედი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების მთლიან სტრუქტურას, შინაარსსა და წარმოდგენის ფორმას, მათ შორის განმარტებებს და ასევე იმას, თუ როგორ შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგებაში შესაბამისი ტრანზაქციებსა და მოვლენების ასახვა ინფორმაციის ობიექტურად წარმოდგენის პრინციპს.

სხვა საკითხებს შორის, ჩვენ ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვატყობინებთ აუდიტის დაგეგმვლ შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს, მათ შორის, შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილ მნიშვნელოვან ხარვეზებს.

გარდა ამისა, ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ პირებს განცხადებით ვაცნობებთ, რომ დავაკმაყოფილეთ დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებული შესაბამისი ეთიკური მოთხოვნები, ვატყობინებთ ყველა იმ ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც მართებულად შეიძლება ჩაითვალოს ჩვენს დამოუკიდებლობაზე მოქმედ ფაქტორებად და, შესაბამის შემთხვევაში, საფრთხეების აღმომფხვრელი ან პრევენციული ზომების თაობაზე.

ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელი პირებისთვის შეტყობინებული საკითხებიდან განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში და, ამდენად, წარმოადგენს აუდიტის საკვანძო საკითხებს. აღნიშნულ საკითხებს აღვწერთ აუდიტორულ დასკვნაში, თუ კანონი ან რეგულაცია არ კრძალავს ამ საკითხის საჯაროდ განმარტებას ან როცა უკიდურესად იშვიათ გარემოებებში, ჩვენი შეფასებით, რაიმე საკითხის ჩვენს ანგარიშში მოხსენიება არ შეიძლება, რადგან ამით გამოწვეული უარყოფითი შედეგები, სავარაუდოდ, გადასწონის ამგვარი კომუნიკაციის საჯარო ინტერესის სარგებელს.

ანგარიში სხვა სამართლებრივი და მარეგულირებელი მოთხოვნების შესახებ

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მოამზადოს მმართველობის ანგარიში ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით, აუცილებელია ისეთი მმართველობის ანგარიშის მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

ჩვენ ჩავატარეთ პროცედურები იმის გასარკვევად, თუ რამდენად არის მმართველობის ანგარიში მომზადებული ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად და შეიცავს თუ არა ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ინფორმაციას.

ჩვენ პროცედურები შევარჩიეთ და შევასრულეთ ჩვენი შეფასების საფუძველზე, მათ შორის, გამოკითხვის, ანალიზისა და დოკუმენტაციის გაცნობის, ბანკის პოლიტიკების, პროცედურების, მეთოდოლოგიებისა და ანგარიშგებელი ინფორმაციის ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნებთან შედარების გზით, აგრეთვე რაოდენობრივი მონაცემებისა და სხვა ინფორმაციის გადაანგარიშებისა და შედარების საფუძველზე.

ჩვენი აზრით:

- 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის ანგარიში მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის ანგარიშში მოცემულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია;
- 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის ანგარიშში მოცემული ინფორმაცია ყველა არსებით ასპექტში 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაციის შესაბამისია.

აუდიტის გარიგების პარტნიორი, რომლის შედეგად წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორული დასკვნა შეიქმნა, არის შოთა ნანიტაშვილი.

შოთა ნანიტაშვილი
შპს „დელოიტი და ტუმის“ სახელით

თბილისი, საქართველო
2024 წლის 4 მარტი

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
აქტივები:			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	7	33,941	132,273
სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში	8	63,338	129,648
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		14,805	1,115
კლიენტებზე გაცემული სესხები	9	704,274	642,391
ინვესტიციები სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ასახულ კაპიტალის ინსტრუმენტებში		54	54
ინვესტიციები ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ სავალო ინსტრუმენტებში	10	17,338	17,323
გასაყიდად კლასიფიცირებული აქტივები		-	8,346
ძირითადი საშუალებები*	11	16,277	16,770
არამატერიალური აქტივები		5,442	5,184
მოგების მიმდინარე გადასახადი		-	80
სხვა აქტივები	12	47,860	31,023
სულ აქტივები		903,329	984,207
ვალდებულებები:			
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	13	430,768	429,565
კლიენტების დეპოზიტები	14	193,055	331,888
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	15	5,062	23,606
საიჯარო ვალდებულება*	16	1,473	2,252
ანარიცხები	21	354	191
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება		4,951	-
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულებები	25	330	3,531
სუბორდინირებული სესხი	17	26,965	27,091
სხვა ვალდებულებები	18	4,561	10,514
სულ ვალდებულებები		667,519	828,638
კაპიტალი:			
სააქციო კაპიტალი	19	136,000	76,000
გადაფასების რეზერვი		1,841	1,864
გაუნაწილებელი მოგება		97,969	77,705
სულ კაპიტალი		235,810	155,569
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		903,329	984,207

* ძირითადი საშუალებები მოიცავს იჯარის მიხედვით აქტივის გამოყენების უფლებას და განმარტებულია შენიშვნაში 11.

დირექტორატის სახელით:

ნიკოლოზ გეგუჩაძე
 გენერალური დირექტორი

ეკატერინე რუსიტაშვილი
 მთავარი ბუღალტერი

2024 წლის 4 მარტი
 თბილისი, საქართველო

2024 წლის 4 მარტი
 თბილისი, საქართველო

22-89 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

**მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიში
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)**

	შენიშვნა	2023	2022
საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით	20	65,526	62,354
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	20	3,621	2,871
საპროცენტო ხარჯი	20	(29,388)	(30,171)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების დანაკარგებამდე		39,759	35,054
პროცენტიან აქტივებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხების (ზარალი) / აღდგენა	21	(404)	4,380
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		39,355	39,434
საკომისიო შემოსავლები	22	2,367	2,455
საკომისიო ხარჯები	22	(2,585)	(2,645)
კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე დანაკარგების მოდიფიკაცია		(50)	(278)
წმინდა მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე		100	2,623
წმინდა მოგება / (ზარალი) სავალუტო ოპერაციებზე	23	6,888	(309)
არაფინანსურ აქტივებზე გაუფასურების ზარალის აღდგენა / (ზარალი)	21	525	(1,716)
უპროცენტო აქტივებზე საკრედიტო დანაკარგების ანარიცხები	21	(5)	(59)
სხვა აქტივების / ვალდებულებების ანარიცხების (ზარალი) / აღდგენა	21	(163)	174
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი		7,077	245
საოპერაციო შემოსავალი		46,432	39,679
სხვა შემოსავალი		602	81
საოპერაციო ხარჯები	24	(22,961)	(20,527)
მოგება მოგების გადასახადამდე		24,073	19,233
მოგების გადასახადის ხარჯი	25	(3,832)	(4,775)
წლიური მოგება		20,241	14,458
სხვა სრული შემოსავალი:			
შემდგომში მოგება-ზარალში არარეკლასიფიცირებული ერთეულები:			
ზარალი ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან	11	-	(85)
ძირითადი საშუალებების გადაფასებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადი		-	12
სხვა სრული ზარალი მოგების გადასახადის გარეშე		-	(73)
სულ სრული შემოსავალი		20,241	14,385
წმინდა მოგება თითო აქციაზე		190	190

დირექტორატის სახელით:

ნიკოლოზ გეგუჩაძე
გენერალური დირექტორი

ეკატერინე რუსიტაშვილი
მთავარი ზულალტერი

2024 წლის 4 მარტი
თბილისი, საქართველო

2024 წლის 4 მარტი
თბილისი, საქართველო

22-89 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიში
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
 (ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	ქონების გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
1 იანვარი, 2022		76,000	1,960	63,225	141,185
პერიოდის მოგება		-	-	14,457	14,457
გადაფასების რეზერვის გამოთავისუფლება გადაფასებული აქტივების ცვეთის გამო		-	(23)	23	-
სხვა სრული ზარალი, მოგების გადასახადის გარეშე		-	(73)	-	(73)
31 დეკემბერი, 2022		76,000	1,864	77,705	155,569
პრივილეგირებული აქციები	19	60,000	-	-	60,000
პერიოდის მოგება		-	-	20,241	20,241
გადაფასების რეზერვის გამოთავისუფლება გადაფასებული აქტივების ცვეთის გამო		-	(23)	23	-
31 დეკემბერი, 2023		136,000	1,841	97,969	235,810

დირექტორატის სახელით:

ნიკოლოზ გეგუჩაძე
 გენერალური დირექტორი

ეკატერინე რუსიტაშვილი
 მთავარი ბუღალტერი

2024 წლის 4 მარტი
 თბილისი, საქართველო

2024 წლის 4 მარტი
 თბილისი, საქართველო

22-89 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან			
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		70,025	67,151
გადახდილი საპროცენტო ხარჯი		(26,949)	(26,609)
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული რეალიზებული მოგება		7,047	5,350
მიღებული საკომისიო შემოსავალი		2,361	2,453
გადახდილი საკომისიო ხარჯი		(2,585)	(2,645)
მიღებული სხვა შემოსავალი		602	81
გადახდილი საოპერაციო ხარჯები		(19,658)	(17,474)
ფულადი სახსრების შემოდინება საოპერაციო საქმიანობიდან, საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილებებამდე		30,843	28,307
საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილება			
საოპერაციო აქტივების (ზრდა)/კლება:			
ფულის სავალდებულო რეზერვი სებ-ში		65,126	(43,510)
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		(13,518)	(398)
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(55,121)	14,820
სხვა აქტივები		18,231	(8,434)
საოპერაციო ვალდებულებების (კლება)/ზრდა:			
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		7,365	3,940
კლიენტების დეპოზიტები		(134,277)	(33,754)
სხვა ვალდებულებები		(4,349)	3,843
ნაღდი ფულის გადინება ოპერაციებიდან		(85,700)	(35,186)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(2,002)	(4,230)
წმინდა ნაღდი ფულის გადინება საოპერაციო საქმიანობიდან		(87,702)	(39,416)
ფულადი სახსრების მოძრაობა საინვესტიციო საქმიანობიდან:			
ძირითადი საშუალებების შეძენა	11	(1,548)	(820)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაცია		131	1
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(978)	(1,340)
წმინდა ნაღდი ფულის გადინება საინვესტიციო საქმიანობიდან		(2,395)	(2,159)
ფულადი სახსრების მოძრაობა ფინანსური საქმიანობიდან			
პრივილეგირებული აქციების გამოშვება	19	30,000	-
შემოდინება დამფუძნებლისგან აღებული სესხებიდან*	13	355,659	138,311
დამფუძნებლისგან აღებული სესხების დაფარვა*	13	(307,957)	(142,239)
შემოდინება დამფუძნებლის ანაზრებიდან*	13	124,437	157,712
დამფუძნებლის ანაზრების დაფარვა*	13	(191,672)	(91,605)
შემოდინება სავალო ფასიანი ქაღალდებიდან		(19,363)	10,522
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	15	(958)	(975)
წმინდა ფულადი სახსრების (გადინება) / შემოდინება ფინანსური საქმიანობიდან		(9,854)	71,726
ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		1,619	(14,047)
წმინდა (კლება) / ზრდა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში		(98,332)	16,104
ფული და ფულის ეკვივალენტები, წლის დასაწყისი	7	132,273	116,169
ფული და ფულის ეკვივალენტები, წლის ბოლოს	7	33,941	132,273

* შედის ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებულ გადასახდელში, რომლებიც წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

დირექტორატის სახელით:

ნიკოლოზ გეგუჩაძე
 გენერალური დირექტორი

2024 წლის 4 მარტი
 თბილისი, საქართველო

ეკატერინე რუსიტაშვილი
 მთავარი ბუღალტერი

2024 წლის 4 მარტი
 თბილისი, საქართველო

22-89 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

1. ორგანიზაცია

ხალიკ ბანკი საქართველო („ბანკი“) არის სააქციო საზოგადოება, რომელიც საქართველოში დარეგისტრირდა 2008 წლის 29 იანვარს. ბანკის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“). ბანკი საკუთარ საქმიანობას ახორციელებს საბანკო საქმიანობის #0110246 გენერალური ლიცენზიის საფუძველზე. ბანკის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს კომერციული საქმიანობა, ფასიანი ქაღალდებითა და უცხოური ვალუტით ვაჭრობა, სესხების და გარანტიების გაცემა და დეპოზიტების მოზიდვა.

ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, კოსტავას ქუჩა #74. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს გააჩნდა 9 და 9 ფილიალი / სერვის-ცენტრი საქართველოში.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის მიერ გამოშვებულ აქციებს ფლობდა შემდეგი აქციონერი:

	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
პირველი დონის აქციონერი:		
სს „ხალიკ ბანკ ყაზახეთი“	100%	100%
სულ	100%	100%

სს „ყაზახეთის სახალხო ბანკის“ ძირითადი აქციონერია სს ჰოლდინგი ალმექსი. სს „ყაზახეთის სახალხო ბანკის საბოლოო მფლობელები არიან ტიმურ კულიბაიევი და დინარა კულიბაიევა.

ფინანსური ანგარიშგება გამოსაშვებად დამტკიცდა 2024 წლის 4 მარტს დირექტორატის მიერ.

2. მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია იმის გათვალისწინებით, რომ ბანკი წარმოადგენს მოქმედ საწარმოს და გააგრძელებს მუშაობას ახლო მომავალში. ამ დავების გაკეთებისას, მენეჯმენტმა გაითვალისწინა ბანკის ფინანსური მდგომარეობა, არსებული განზრახვები, ოპერაციების მომგებიანობა და წვდომა ფინანსურ რესურსებზე.

დამფუძნებელი, ანუ სს „ყაზახეთის სახალხო ბანკი“ მზადყოფნას გამოთქვამს, გააგრძელოს ბანკის ოპერაციების დაფინანსება. ეს ვალდებულება 2023 წლის განმავლობაში გამოიხატა გაზრდილი კაპიტალისა და კლიენტებზე გაცემული სესხების სახით. გარდა ამისა, ბანკმა მიიღო 2024 წლის 15 იანვრით დათარიღებული მხარდაჭერის წერილი, რომელშიც დამფუძნებელმა განაცხადა, რომ მზადაა, მხარი დაუჭიროს ბანკის ოპერაციებს.

ბანკის მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ არსებული პროგნოზებისა და ზომების საფუძველზე, ბანკს საკმარისი სახსრები აქვს განჭვრეტად მომავალში საქმიანობის გასაგრძელებლად.

ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ისტორიული ღირებულებების საფუძველზე, გარდა იმ ზოგიერთი ქონებისა, რომელიც ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აისახება გადაფასებული ღირებულებით, როგორც ეს განმარტებულია ქვემოთ.

ისტორიული ღირებულება საზოგადოდ ეფუძნება საქონელსა და მომსახურებაში გადახდილი ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას.

სამართლიანი ღირებულება არის ის ფასი, რომელსაც გაზომვის დღეს ბაზრის მონაწილეთა შორის არსებულ თანმიმდევრულ ტრანზაქციაში პირი მიიღებდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების გასხვისებისთვის, იმის მიუხედავად, შეიძლება თუ არა ამ ფასზე პირდაპირ დაკვირვება ან მისი გამოთვლა შეფასების სხვა ტექნიკის გამოყენებით.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების გამოთვლისას, ბანკი ითვალისწინებს ამ აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეები ამავე მახასიათებლებს გაითვალისწინებდნენ აღნიშნული აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას, გაზომვის დღეს. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულება გაზომვის ან/და განმარტების მიზნით აღნიშნულ საფუძველზე დაყრდნობით განისაზღვრება.

გარდა ამისა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, სამართლიანი ღირებულების საზომი იყოფა 1-ელი, მე-2 და მე-3 დონის კატეგორიებად იმის მიხედვით, თუ სამართლიანი ღირებულების რომელი კომპონენტებია დაკვირვებადი და რა მნიშვნელობის მატარებელია ეს კომპონენტები მთლიანად სამართლიანი ღირებულების მოცულობის დადგენაში. აღნიშნული კატეგორიებია:

- 1-ელი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე დადგენილი ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის კომპონენტებს წარმოადგენს ის კომპონენტები, რომლებიც განსხვავდება 1-ელ დონეში მოცემული დადგენილი ფასებისგან და პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

ბანკი რეგისტრირებულია საქართველოში და ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებს ქართული კანონმდებლობისა და რეგულაციების შესაბამისად.

ბანკი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს წარადგენს ლიკვიდობის მიხედვით. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში (მიმდინარე) და 12 თვეზე მეტი დროის განმავლობაში (გრძელვადიანი) მისაღები და გადასახდელი აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი წარმოდგენილია შენიშვნაში #28.

ფუნქციონალური ვალუტა

ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებებში შეტანილი ელემენტები იზომება იმ ეკონომიკური გარემოს ვალუტის გამოყენებით, რომელშიც ბანკი ახორციელებს თავის საქმიანობას (“ფუნქციონალური ვალუტა”). ფუნქციონალური ვალუტა ბანკის აქციონერებისათვის არის ქართული ლარი. ბანკის ფინანსური ანგარიშგებები წარმოდგენილია ქართულ ლარში. ყველა ღირებულება დამრგვალებულია ათასობით ლარამდე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა სხვაგვარად არის მითითებული.

ურთიერთგაიქვითება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ურთიერთგაიქვითება და ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აისახება წმინდა ღირებულებით მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ბანკს გააჩნია იურიდიულად აღსრულებადი უფლება, ურთიერთგაიქვითოს ზემოხსენებული თანხები და განზრახული აქვს წმინდა ღირებულებით აღრიცხვა ან სურს ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. შემოსავალი და ხარჯი მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშში არ გაიქვითება, თუ ეს არ არის სავალდებულო ან ნებადართული რომელიმე საბუღალტრო სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით და შესაბამისად განმარტებული ბანკის საბუღალტრო პოლიტიკაში.

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები აღწერილია შენიშვნაში 5.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

3. საოპერაციო გარემო

ბანკი ოპერირებს საქართველოში, რის გამოც, მასზე ვრცელდება ეკონომიკურ და საქმიან გარემოში და, აგრეთვე საქართველოს ფინანსურ ბაზარზე მიმდინარე ცვლილებები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრისათვისაა დამახასიათებელი. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი პრინციპები და სქემები ვითარდება, ხასიათდება განსხვავებული ინტერპრეტაციებითა და მოდიფიკაციებით, რაც საქართველოში ბიზნესების წინაშე მდგარი ერთერთი სირთულეა. მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს მენეჯმენტისეულ შეფასებას, თუ როგორ ზეგავლენას ახდენს ქვეყნის ბიზნეს-გარემო ბანკის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე, თუმცა, რეალური ბიზნეს-გარემო შესაძლოა განსხვავებული აღმოჩნდეს.

2020 წელს კოვიდ-19-ის პანდემიით გამოწვეული ეკონომიკური ვარდნის შემდეგ ზრდის ტენდენცია დაბრუნდა. 2023 წელს საქართველოს ეკონომიკა 7.5 პროცენტით გაიზარდა. ფინანსური სექტორიდან ეკონომიკის დაფინანსება კვლავაც შეუფერხებლად მიმდინარეობს. თუმცა, რუსეთ-უკრაინის კონფლიქტმა და რუსეთზე დაწესებულმა სანქციებმა სტაბილურობის რისკი გაზარდა და გამოიწვია მიწოდების ჯაჭვის დარღვევა და ინფლაციური წნეხი. საქართველოს ეროვნული ბანკი გამოხატავს ინტერვენციისა და ბაზრის რეგულაციის შემცირების მზადყოფნას, როცა წინა წლებშიც ხდებოდა და ხელისუფლება, ეროვნულ ბანკთან ერთად, საჭირო დახმარებას უწყევდა ბიზნესსა და ფინანსურ სექტორს პანდემიით გამოწვეული სირთულეების დაძლევაში.

გაწეული იქნა ძალისხმევა რუსეთის ეკონომიკაზე დამოკიდებულების შემცირების მიზნით და ვაჭრობის მიმართულებებმა ევროკავშირისა და აზიის უფრო სტაბილური ბაზრებისკენ გადაინაცვლა. 2022 წელთან შედარებით, საქართველოს ეკონომიკური დამოკიდებულება რუსეთზე შემცირდა. პანდემიით და რუსეთ-უკრაინის კონფლიქტით გამოწვეული განუსაზღვრელობების მიუხედავად, არაფინანსურმა კომპანიებმა გარკვეული გამძლეობა უჩვენეს. თუმცა საქართველოს ეკონომიკის რამდენიმე მსხვილი დარგი კვლავაც რუსეთისა და უკრაინის ბაზრებზეა დამოკიდებული, ადგილი აქვს ძალისხმევას ბაზრების დივერსიფიკაციის მისაღწევად.

ბანკი მუდმივად აფასებს, თუ რა ზეგავლენას ახდენს ზემოაღნიშნული გარე ფაქტორები მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. 2023 წელს ბანკის ოპერაციები, საქმიანობა და მოთხოვნა მის მომსახურებაზე არ დაზარალებულა. ჩატარდა სესხების პორტფელის ანალიზი, რომლის მიზანი იყო ყველა იმ კლიენტის გამოვლენა, რომელთაც კავშირი აქვთ კონფლიქტში ჩართულ სახელმწიფოებთან (მოქალაქეობა, საცხოვრებელი მისამართი, შემოსავლის წყარო) და მათი წილი უმნიშვნელოა.

გარდა ამისა, 2023 წელს ორჯერ და მეტად შემცირდა ინფლაციის განაკვეთი. 2023 წელს ინფლაციამ შეადგინა 2.47%, თუმცა, მომავალი რამდენი წლის განმავლობაში მოსალოდნელია მისი მცირედ გაზრდა. მომავალი სამიზნე ინფლაციაა 3%-იანი სტაბილური ინფლაცია, რაც საქართველოსათვის ოპტიმალურ მაჩვენებლად ითვლება. ეროვნულმა ბანკმა მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი 11-დან 9 პროცენტამდე შეამცირა და არსებობს 2026 წლისათვის მისი 7 პროცენტზე ნაკლებამდე შემცირების პროგნოზი, რაც დააჩქარებს ადგილობრივ ვალუტაში სესხების გაცემას და ხელს შეუწყობს ეკონომიკურ ზრდას განჭვრეტად მომავალში.

მთლიანობაში, ბანკი ხელსაყრელ მაკროეკონომიკურ გარემოში მუშაობს, სადაც ეკონომიკური ბერკეტები მცირედაა წარმოდგენილი და სესხების გაცემის ჯანსაღი პროცესი თავისუფლად მიმდინარეობს. გარდა ამისა, ადგილობრივი ვალუტა კვლავაც ძლიერია და საერთაშორისო რეზერვები საკმარისი დონითაა დაგროვებული, რაც ეხმარება ბანკს მყარი ფინანსური მაჩვენებლების მიღწევაში.

4. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) მიღება

მიმდინარე წელს ბანკმა გამოიყენა საბჭოს მიერ გამოშვებული ფასს სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების შემდეგი შესწორებები, რომლებიც ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. მათ გამოყენებას არ ჰქონია რაიმე საგრძნობი ეფექტი ფინანსურ ანგარიშგებაში განმარტებულ თანხებზე.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

შესწორებები სტანდარტში
ბასს 1 „ფინანსური
ანგარიშგების პრეზენტაცია“
და ფასს პრაქტიკის
განცხადებაში 2 „არსებითობის
შეფასება - სააღრიცხვო
პოლიტიკების განმარტება“

ბანკმა ბასს 1 სტანდარტის შესწორებები პირველად მიმდინარე წელს
დანერგა. შესწორებებში შეცვლილია ის მოთხოვნები, რომლებიც
სააღრიცხვო პოლიტიკების განმარტებას ეხება. შესწორებებით ტერმინი
„მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები“ მთლიანად ჩანაცვლდა
ტერმინით „არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკების შესახებ“.
ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ არსებითად ითვლება,
თუ, სუბიექტის ფინანსურ ანგარიშგებაში შესულ სხვა ინფორმაციასთან
ერთად მისი განხილვისას, გონივრულად მოსალოდნელია, რომ მას
ზეგავლენა ექნება იმ გადაწყვეტილებებზე, რომელთაც ზოგადი
დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების მთავარი მომხმარებლები ამ
ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე აკეთებენ.
შეიცვალა, აგრეთვე, ბასს 1 სტანდარტის დამხმარე პარაგრაფები.
ცვლილებით ახლა განიმარტება, რომ ინფორმაცია სააღრიცხვო
პოლიტიკის შესახებ, რომელიც ეხება უმნიშვნელო ტრანზაქციებს, სხვა
მოვლენებს ან გარემოებებს, არსებითი არაა და მათი განმარტება
აუცილებელი არ არის. ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ
შეიძლება არსებითი სახის იყოს შესაბამისი ტრანზაქციების, სხვა
მოვლენების ან გარემოებების ბუნებიდან გამომდინარე, თუნდაც,
თანხები უმნიშვნელო იყოს. თუმცა, აუცილებელი არ არის, არსებითი
ხასიათის ტრანზაქციების, სხვა მოვლენებისა თუ გარემოებების შესახებ
სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია თავადაც არსებითი იყოს.
ბანკმა შესწორებები სტანდარტში ბასს 8 პირველად მიმდინარე წელს
მიიღო. შესწორებებით სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების
განსაზღვრება ჩანაცვალა სააღრიცხვო შეფასების განსაზღვრებით. ამ
ახალი განმარტებით, სააღრიცხვო შეფასება არის „ფინანსურ
ანგარიშგებაში მოცემული ფულადი თანხები, რომლებზეც ვრცელდება
შეფასების განსაზღვრელობა“. სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების
განსაზღვრება ამოღებული იქნა.

შესწორებები სტანდარტში
ბასს 8 „სააღრიცხვო
პოლიტიკები, ცვლილება
სააღრიცხვო შეფასებებში და
შეცდომები - სააღრიცხვო
შეფასების განსაზღვრება“

ახალი და რედაქტირებული, გამოქვეყნებული, მაგრამ ძალაში ჯერ არშესული ფასს სტანდარტები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღისათვის ბანკი არ იყენებს შემდეგ ახალ და
რედაქტირებულ, გამოქვეყნებულ მაგრამ ძალაში ჯერ არშესულ ფასს-ებს:

შესწორება სტანდარტში ფასს 16
შესწორებები სტანდარტებში ბასს 7 და ფასს 7
შესწორება სტანდარტში ბასს 1
შესწორება სტანდარტში ბასს 1

იჯარის ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში
მიმწოდებლის ფინანსური სქემები
გრძელვადიანი ვალდებულებები დათქმებით
ვალდებულებათა კლასიფიკაცია მიმდინარე ან
გრძელვადიან ვალდებულებებთან
აქტივების გაყიდვა ან შეწირვა ინვესტორსა და მის
პარტნიორს ან ერთობლივ საწარმოს შორის

შესწორებები სტანდარტებში ფასს 10 და ბასს 28

ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ზემოთ ჩამოთვლილი სტანდარტების ამოქმედება მნიშვნელოვან
ზეგავლენას მოახდენს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მომავალ პერიოდებში.

5. ბუღალტრული აღრიცხვის არსებითი პოლიტიკა

ქვემოთ აღწერილია ბუღალტრული აღრიცხვის არსებითი პოლიტიკის პრინციპები:

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი მოგება-ზარალის ანგარიშში აისახება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის
მეთოდის გამოყენებით.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური
საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება შემდეგ ერთეულებს:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

- შესყიდული ან წარმოქმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები. მათ შემთხვევაში ბანკი კრედიტზე შესწორებულ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს იყენებს ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარებისას დაფიქსირებულ ამორტიზებულ ღირებულებაზე.
- ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ იყო შესყიდული ან წარმოქმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები, მაგრამ შემდგომ გაუფასურდა. მათ შემთხვევაში ბანკი ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს იყენებს ფინანსური აქტივის შემდგომ საანგარიშგებო პერიოდებში დაფიქსირებულ ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოდინების ზუსტ დისკონტირებას ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე ან ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოთვლისას ბანკი მხედველობაში იღებს მოსალოდნელ ფულად სახსრებს, ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობის გათვალისწინებით, გარდა სესხის დანაკარგებისა. გამოთვლაში შედის გადახდილი ან მიღებული საკომისიოები, რომლებიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, ასევე ტრანზაქციის ხარჯებსა და სხვა პრემიუმებსა თუ დისკონტებს.

საკომისიო შემოსავლების აღიარება

საკომისიო შემოსავლების აღიარება ხდება კლიენტისათვის მომსახურების გაწევის ასახვის მიზნით ისეთი თანხით, რომელშიც შედის ამ მომსახურებების სანაცვლოდ მისაღები ანაზღაურება. ბანკი განსაზღვრავს შესრულების ვალდებულებას, ანუ კლიენტთან შეთანხმებულ მომსახურებას, ადგენს ანაზღაურებას და შემოსავალს აღიარებს კლიენტთან შეთანხმებული მომსახურების გადაცემის ანუ შესრულების ვალდებულების პარალელურად.

თითოეული გამოვლენილი შესრულების ვალდებულებისათვის ბანკი კონტრაქტის დაწყებისას ადგენს, შესრულების ვალდებულება სრულდება დროთა განმავლობაში თუ დროის ერთ მომენტში და განსაზღვრავს, ანაზღაურება ფიქსირებულია თუ ცვლადი. ამის შემდეგ გამოვლენილ შესრულებულ ვალდებულებას მიეწერება შესაბამისი ანაზღაურება.

ფინანსური ინსტრუმენტის წარმოშობის საკომისიო შესაბამის პირდაპირ ხარჯებთან ერთად გადავადდება და აღიარდება, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

როდესაც სავარაუდოა, რომ სავალო ვალდებულება გამოიწვევს კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმებას, სავალო ვალდებულების საკომისიო გადავადდება შესაბამის პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და აღირიცხება, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება. თუ სავარაუდო არ არის, რომ სავალო ვალდებულება გამოიწვევს კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმებას, სავალო ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში სავალო ვალდებულების მოქმედების დარჩენილი პერიოდის განმავლობაში. როდესაც სავალო ვალდებულების მოქმედების ვადა იწურება სასესხო ხელშეკრულების გაფორმების გარეშე, სავალო ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში ვადის ამოწურვის დღეს. სესხის მომსახურების საკომისიოს შემოსავლად აღიარება ხდება მომსახურების გაწევისას.

პლასტიკური ბარათებით განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსავალში შედის სხვა ბანკების საკრედიტო და სადებეტო ბარათებით განხორციელებული ტრანზაქციებიდან მიღებული შემოსავალი. ასეთი ოპერაციების აღიარება ხდება დროის ერთ მომენტში შესაბამისი ქსელის მიერ ანგარიშსწორებისას. ბარათებთან დაკავშირებული სხვა საკომისიო შემოსავლების აღიარება ხდება დროის მომენტში, ტრანზაქციის დასრულებისას. სხვა საბანკო საკომისიოები მოიცავს სხვადასხვა საბანკო ტრანზაქციების, მაგალითად, საბანკო გადარიცხვებისა და სხვა ტრანზაქციების მომსახურებების საკომისიოებს. ისინი აღიარდება მათი განხორციელების და მომსახურების გაწევის დროის შესაბამისად.

ყველა სხვა საკომისიოს აღიარება ხდება მომსახურების გაწევისას.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აისახება მაშინ, როდესაც ბანკი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

აღიარებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით. გარიგების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესყიდვასა და გამოშვებას (მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გარდა) თავდაპირველი აღიარებისას ემატება ან აკლდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებას.

ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვასთან პირდაპირ დაკავშირებული ტრანზაქციის ხარჯები, რომლებიც მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აისახება, პირდაპირ აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ტრანზაქციის ფასი თავდაპირველი აღიარებისას რეალური ღირებულებისგან განსხვავდება, ბანკი სხვაობას აღრიცხავს შემდეგი წესით:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივისთვის ან ვალდებულებისათვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთ მეთოდს, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას (ანუ პირველი დღის მოგება ან ზარალი).
- სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით (ანუ პირველი დღის მოგება ან ზარალი გადავადდება აქტივის ან ვალდებულების საწყის საბალანსო ღირებულებაში შეყვანით).

პირველადი აღიარების შემდეგ გადავადებული მოგება ან ზარალი აისახება როგორც მოგება ან ზარალი რაციონალური საფუძვლით მხოლოდ იმ ზომით, რა ზომითაც იგი წარმოიშობა იმ ფაქტორის (მათ შორის, დროის) ცვლილებიდან, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებენ აქტივის ან ვალდებულების ფასის განსაზღვრისას.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად: ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული; რეალური ღირებულებით შეფასებული სხვა სრულ შემოსავალში; ან მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივები.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ის აკმაყოფილებს შემდეგ ორ გარემოებას და არ განეკუთვნება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ აქტივებს:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე პროცენტის გადახდას.

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ ექვემდებარება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და მის დარჩენილ ნაწილზე პროცენტის გადახდას.

ბანკის ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად:

ფინანსური აქტივები	ბიზნეს-მოდელი	მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდები	საზომი კატეგორია
ფული და ფულის ეკვივალენტები	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
სავალდებულო ნაშთი სებ-ში	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
ინვესტიციები კაპიტალში	სხვა ბიზნეს-მოდელი	ფულადი ნაკადები არ წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდას	სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ასახული
კლიენტებზე გაცემული სესხები	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
სხვა დებიტორული დავალიანება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება

ბიზნეს-მოდელის შეფასება

ბანკი აფასებს ბიზნეს-მოდელის მიზანს, რომლის მიხედვითაც ფლობს ფინანსურ აქტივებს, ვინაიდან ეს არის საუკეთესო გზა, რომლითაც ხდება ბიზნესის მართვა და ინფორმაციის წარდგენა მენეჯმენტისთვის. ინფორმაცია მოიცავს შემდეგ საკითხებს:

- დადგენილ პოლიტიკებსა და მიზნებს პორტფელისთვის და ამ პოლიტიკების პრაქტიკაში განხორციელებას. ეს განსაზღვრავს, მიმართულია თუ არა ხელმძღვანელობის სტრატეგია სახელშეკრულებო საპროცენტო შემოსავლის მიღებაზე, კონკრეტული საპროცენტო განაკვეთის პორტფელის შენარჩუნებაზე, ფინანსური აქტივების ხანგრძლივობის დამთხვევაზე დაკავშირებული ვალდებულების ხანგრძლივობასთან თუ ფულადი სახსრების გადინებასა და აქტივების გაყიდვის გზით ფულადი ნაკადების მიღებაზე;
- როგორ არის შეფასებული და წარდგენილი ბანკის ხელმძღვანელობისთვის პორტფელის მაჩვენებლები;
- რისკებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბიზნეს-მოდელზე (და ამ ბიზნეს-მოდელით ფლობილ ფინანსურ აქტივებზე) და როგორ იმართება ეს რისკები;
- როგორ ხდება მენეჯმენტის ანაზღაურება - მაგ. ეფუძნება თუ არა მათი ანაზღაურება ფინანსური აქტივების რეალურ ღირებულებას თუ მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს; და
- ფინანსური აქტივების გაყიდვების სიხშირეს, მოცულობას და ვადებს წინა პერიოდებში, ამგვარი გაყიდვების და მომავალი გაყიდვების მოლოდინებს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

შეფასება. წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის გადახდას

ამ შეფასების მიზნებისთვის, 'ძირითადი' განისაზღვრება როგორც ფინანსური აქტივის რეალური ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას. 'პროცენტი' განისაზღვრება, როგორც ფულის დროში ღირებულებისა და დარჩენილ ძირითადთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის კომპენსაცია კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში, აგრეთვე, კომპენსაცია სხვა ძირითადი დაკრედიტების რისკებისა და დანახარჯებისთვის (მაგ. ლიკვიდურობის რისკი და ადმინისტრაციული ხარჯები) და მოგების მარჟისთვის.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის გადახდას, ბანკი აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომლებიც არ შეესაბამება ამ პირობებს. ამ შეფასების გაკეთებისას კომპანია განიხილავს:

- პირობით მოვლენებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს ფულადი ნაკადების თანხას ან ვადებს;
- პირობებს, რომლებსაც შეუძლია შეცვალოს სახელშეკრულებო კუპონური განაკვეთი, ცვლადი განაკვეთის ჩათვლით;
- წინასწარ გადახდისა და გადავადების ფუნქციებს; და
- პირობებს, რომლებიც ზღუდავს ბანკის მოთხოვნას ფულად ნაკადებზე კონკრეტული აქტივებიდან.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები შედგება ხელზე არსებული ნაღდი ფულისგან, საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებული შეუზღუდავი ნაშთებისგან და მაღალლიკვიდური ფინანსური აქტივებისგან სამ თვემდე ან ნაკლები დაფარვის ვადით, რომლებზეც მოქმედებს რეალური ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკი და რომელთაც ბანკი იყენებს მოკლევადიანი ვალდებულებების სამართავად.

სავალდებულო ნაშთი სებ-ში

სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ნაშთები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტს, რომლის გამოყენება ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად დაუშვებელია. ამდენად, ეს ნაშთი არ განიხილება ფულისა და ფულის ეკვივალენტების ნაწილად ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშის მიზნებისათვის.

მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება მაშინ, როდესაც ბანკი ავანსის სახით, სამ თვეზე მეტი თავდაპირველი ვადით გაცემს ფულს კონტრაგენტ ბანკებზე. ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებული მოთხოვნები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების დამატებით, ხოლო შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში

ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში მოიცავს ინვესტიციებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გაცემულ სადეპოზიტო სერტიფიკატებში. ეს ინვესტიციები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების დამატებით, ხოლო შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

ინვესტიციები კაპიტალში

ბანკმა არჩია, არასავაჭროდ განკუთვნილი კაპიტალში ინვესტიციის რეალური ღირებულება წარმოადგინოს სხვა სრულ შემოსავალში. გადაწყვეტილება მიიღება ინდივიდუალურად თითო ინსტრუმენტისათვის თავდაპირველი აღიარებისას და შეუქცევად ხასიათს ატარებს.

კაპიტალის ინსტრუმენტებით მიღებული მოგება და ზარალი მოგება-ზარალის ანგარიშში არასოდეს რეკლასიფიცირდება და გაუფასურება ამავე ანგარიშში არ აისახება.

დივიდენდები აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშში, თუ ეს დივიდენდები მკაფიოდ არ წარმოადგენს ინვესტიციის ღირებულების ნაწილს, რა შემთხვევაშიც მათი აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში. სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული ჯამური მოგება და ზარალი ინვესტიციის რეალიზაციისას გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში.

დერივატიული ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსურ ანგარიშგებაში მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებში შესული დერივატიული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს სავალუტო ფორვარდულ კონტრაქტებს.

დერივატები თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით დერივატიული კონტრაქტის გაფორმების თარიღში და შემდგომში ფასდება რეალური ღირებულებით. ყველა დერივატივი, თუ მათი რეალური ღირებულება დადებითია, აისახება ფინანსურ აქტივად, ხოლო თუ მათი რეალური ღირებულება უარყოფითია - ფინანსურ ვალდებულებად.

დერივატივების რეალური ღირებულების ცვლილება დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში.

გაუფასურება

ბანკი აღიარებს რეზერვებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის იმ ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც არ არის შეფასებული რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უნდა შეფასდეს თანხით, რომელიც ტოლია:

- 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, ანუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის შემთხვევაში საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში (მოიხსენიება როგორც 1-ელი ეტაპი); ან
- მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არსებობის მანძილზე, ანუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის შემთხვევაში ამ ფინანსური ინსტრუმენტის მოქმედების ვადაში (მოიხსენიება, როგორც მე-2 და მე-3 ეტაპი).

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი საჭიროა შეიქმნას იმ ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იზომება თანხით, რომელიც ტოლია 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა.

სხვა დებიტორული დავალიანებების რეზერვი იანგარიშება თანხით, რომელიც ტოლია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა არსებობის მანძილზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს საკრედიტო ზარალის მიმდინარე ღირებულების ალბათურ-შეწონილ შეფასებას. იგი იზომება, როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ღირებულებისა და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების სხვაობის მიმდინარე ღირებულება, რომელიც გამოითვლება სხვადასხვა სამომავლო ეკონომიკური სცენარის დისკონტირებული აქტივების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

დამატებითი ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის შესახებ მოცემულია 28-ე შენიშვნაში, სადაც მოყვანილია დეტალური ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ ხდება ინსტრუმენტების დაჯგუფება მათი კოლექტიურად შეფასების შემთხვევაში.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივი ითვლება «საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად», როდესაც მოხდა ერთი ან რამდენიმე მოვლენა, რომელთაც აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები მიეკუთვნება მე-3 ეტაპის აქტივებს. საკრედიტო გაუფასურება მტკიცდება შემდეგი მოვლენების დაკვირვებადი მონაცემებით:

- მსესხებლის ან კრედიტორის სერიოზული ფინანსური პრობლემები;
- კონტრაქტის დარღვევა, როგორცაა დეფოლტი ან ვადაგადაცილებული ვალდებულება;
- სესხის გამცემი მსესხებლის ფინანსური პრობლემების გამო მიდის გარკვეულ დათმობაზე, რის შესაძლებლობასაც კრედიტორი სხვა შემთხვევაში არ განიხილავდა;
- ფინანსური აქტივისთვის აქტიური ბაზრის გაუჩინარება ფინანსური პრობლემების გამო; ან
- ფინანსური აქტივის შექმნა დიდი ფასდაკლებით, რაც წარმოშობილი საკრედიტო ზარალის მაჩვენებელია.

ზოგჯერ არ არის შესაძლებელი ცალკეული ზარალის გამომწვევი მოვლენის აღმოჩენა და ფინანსური აქტივის საკრედიტო გაუფასურება შეიძლება რამდენიმე მოვლენის კომბინირებული მოქმედებით იყოს გამოწვეული. ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ბანკი აფასებს, არის თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ის სასესხო ინსტრუმენტები, რომლებიც წარმოადგენს ფინანსურ ინსტრუმენტებს და გაზომილია ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით სრულ შემოსავალში.

სესხი ითვლება «საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად», როდესაც მსესხებელს ეძლევა შეღავათი მისი ფინანსური მდგომარეობის გაუარესების გამო, თუკი არ არსებობს დამადასტურებელი ფაქტი, რომ დათმობის შედეგად ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ნაღდი ფულის არმიღების რისკი მნიშვნელოვნად მცირდება და არ არსებობს გაუფასურების სხვა ნიშნები. ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, როდესაც განიხილება შეღავათები, მაგრამ არ ხდება მათი გამოყენება, აქტივი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება, თუ არსებობს საკრედიტო რისკით გაუფასურების აშკარა დამადასტურებელი ფაქტი, დეფოლტის განსაზღვრების ჩათვლით.

დეფოლტის განსაზღვრება (იხ. ქვემოთ) გულისხმობს ვალის არ გადახდას, თუ ვალის გადახდა დაგვიანდა 90 ან მეტი დღით.

ვალდებულებათა შეუსრულებლობის (დეფოლტის) განმარტება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განმარტების მიზნით უნდა განვსაზღვროთ, თუ რა არის დეფოლტი. დეფოლტის განსაზღვრება გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობის გასაზომად და იმის შესაფასებლად, ზარალის შეფასების რეზერვი ეფუძნება 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს თუ არსებობს მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რადგან დეფოლტი წარმოადგენს დეფოლტის ალბათობის კომპონენტს, რომელიც გავლენას ახდენს როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სიდიდების გაზომვაზე, ისე საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოვლენაზე.

ბანკი აღიარებს ვალდებულებების შეუსრულებლობას, ანუ დეფოლტს შემდეგ შემთხვევებში:

- ნებისმიერი მნიშვნელოვანი საკრედიტო ვალდებულების 90 დღეზე მეტი ვადით გადაცილება მსესხებლის მხრიდან; ან
- ნაკლებ სავარაუდოა, რომ მსესხებელმა სრულად გადაუხადოს საკრედიტო ვალდებულება კომპანიას.

დეფოლტი განმარტებულია ისე, რომ კარგად ასახოს სხვადასხვა ფინანსური აქტივების მახასიათებლები. იმის შეფასებისას, თუ რამდენად არსებობს იმის ალბათობა, რომ მსესხებელი არ შეასრულებს საკრედიტო ვალდებულებას, ბანკი ითვალისწინებს როგორც რაოდენობრივ, ისე ხარისხობრივ მაჩვენებლებს. რაოდენობრივი მაჩვენებლები, როგორცაა იმავე მხარესთან სხვა ვალდებულების შესრულების ვადაგადაცილება და გადაუხდელობა, წარმოადგენს მთავარ მონაცემებს ასეთი ანალიზისთვის. ბანკი დეფოლტის შესაფასებლად იყენებს ინფორმაციის სხვადასხვა წყაროებს, რომლებიც ან ბანკის დონეზეა შემუშავებული, ან მოპოვებულია გარეშე წყაროებიდან.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

ბანკი ახორციელებს ყველა იმ ფინანსური აქტივის მონიტორინგს, რომელიც ექვემდებარება გაუფასურების მოთხოვნას იმის შესაფასებლად, გაიზარდა თუ არა მნიშვნელოვნად საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, ბანკი გაზომავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს არსებობის მანძილზე და არა 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე.

30 დღიანი ვადაგადაცილების შემთხვევაში, ბანკი თვლის, რომ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას და აქტივი გადადის გაუფასურების მოდელის მე-2 ეტაპზე, ანუ გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი აღირიცხება როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არსებობის მანძილზე.

ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას არ არის მიზანშეწონილი იმის დაშვება, რომ «დაბალი» საკრედიტო რისკის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში ანგარიშგების დღეს არ აღინიშნებოდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. შედეგად, ბანკი ახორციელებს ყველა იმ ფინანსური აქტივის მონიტორინგს, რომლებიც უფასურდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვნად გაზრდის შემთხვევაში.

დეტალური ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესახებ მოცემულია 28-ე შენიშვნაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

- ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის: როგორც აქტივების მთლიანი ღირებულებიდან გამოქვითვა;
- რეალური ღირებულებით სრულ შემოსავალში მეთოდით შეფასებული სასესხო ინსტრუმენტებისთვის: ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ზარალის შეფასების რეზერვის აღიარება არ ხდება, რადგან საბალანსო ღირებულება მოცემულია რეალური ღირებულებით.
- ფულად-სასესხო და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტებისთვის: როგორც უზრუნველყოფა; და
- როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტი შეიცავს როგორც წარმოდგენილ, ისე აუთვისებელ კომპონენტებს, კომპანიას არ აქვს შესაძლებლობა, დაადგინოს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სესხის კომპონენტზე წარმოდგენილი კომპონენტისგან იზოლირებულად: კომპანია წარმოადგენს ზარალის შეფასების ერთობლივ რეზერვს ორივე კომპონენტისთვის. ერთიანი თანხა ნაჩვენებია, როგორც წარმოდგენილი კომპონენტის ერთიანი საანგარიშო ღირებულებიდან გამოქვითვა. ზარალის რეზერვის სიჭარბით შეფასება წარმოდგენილი კომპონენტის საერთო ოდენობაზე ნაჩვენებია, როგორც უზრუნველყოფა.

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირება და აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირდება მაშინ, როდესაც გადაიხედება ხელშეკრულების ის პირობები, რომლებიც არეგულირებს ფინანსური აქტივების ფულადი ნაკადების მოძრაობას ან იცვლება ამ ხელშეკრულების პირობების შეცვლა ფინანსური აქტივების თავდაპირველი აღიარების მომენტიდან მათი გადახდის ვადის დადგომამდე პერიოდში. მოდიფიცირების ზეგავლენა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოცულობაზე ან/და დროზე მყისიერია ან მოსალოდნელია მომავალში.

ბანკი აწარმოებს ხელახალ მოლაპარაკებას იმ კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე, რომელთაც შეექმნათ ფინანსური პრობლემები, რათა მაქსიმალურად გაზარდოს ამ თანხების ამოღება და მინიმუმამდე შეამციროს დეფოლტის რისკი. სესხის პირობები იცვლება იმ შემთხვევაში, როდესაც მსესხებლის ყველა შესაძლო ძალისხმევის მიუხედავად, გადაეხადა სათანადო თანხები ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობებით, არსებობს დეფოლტის დიდი რისკი და მოსალოდნელია, რომ მსესხებელი შეასრულებს ახალ პირობებს. განახლებული პირობები უმეტესწილად გულისხმობს სესხის დაფარვის ვადის გაგრძელებას, ფულადი ნაკადების (ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდის) მოძრაობის ვადების შეცვლას, მისაღები ფულადი ნაკადების ოდენობის შემცირებას (ძირი თანხიდან და პროცენტიდან) და სხვა პირობების შეცვლას.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირებისას ბანკი აფასებს, თუ რამდენად იწვევს მოდიფიკაცია აღიარების შეწყვეტას. ბანკის პოლიტიკის თანახმად, მოდიფიკაცია იწვევს აღიარების შეწყვეტას, როდესაც მის შედეგად ხელშეკრულებაში ჩნდება არსებითად განსხვავებული პირობები. იმის დასადგენად, თუ შეცვლილი პირობები რამდენად არსებითად განსხვავდება თავდაპირველი ხელშეკრულების პირობებისგან, ბანკი მხედველობაში იღებს შემდეგ ფაქტორებს:

- ხარისხობრივი ფაქტორები, როგორცაა სახელშეკრულებო თანხების მოძრაობა, მოდიფიცირების შემდეგ აღარ აკმაყოფილებს მხოლოდ ძირითად თანხისა და დარჩენილ ძირზე პროცენტის გადახდების კატეგორიას, ვალუტის ან ხელშეკრულების მხარის შეცვლა, საპროცენტო განაკვეთის შეცვლა, გადახდის ვადის დადგომა, კოვენანტების დაწესება; თუ აღნიშნული ფაქტორები აშკარად არ მიუთითებს არსებით ცვლილებაზე (მოდიფიკაციაზე), მაშინ:
- რაოდენობრივი შეფასება ტარდება დარჩენილი თავდაპირველი პირობებით მოცემული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების შედარებით განახლებული პირობებით მოცემული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებასთან. ამასთან, ორივე თანხა დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ მიმდინარე ღირებულებათა სხვაობა 10%-ზე მეტია, ბანკი თვლის, რომ ახალი შეთანხმება არსებითად განსხვავდება თავდაპირველი შეთანხმებისგან, რაც იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას.

იმ შემთხვევაში, თუ ხდება ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის რეზერვი ხელშეკრულებით გაიზომება, რათა მოხდეს აღიარების შეწყვეტის დღეს აქტივების წმინდა საბალანსო ღირებულების დადგენა. სხვაობა ამგვარად განახლებულ საბალანსო ღირებულებასა და ახალი პირობებით ახალი ფინანსური აქტივის რეალურ ღირებულებას შორის გამოიწვევს სარგებლის ან ზარალის მიღებას აღიარების შეწყვეტისას. ახალ ფინანსურ აქტივს ექნება ზარალის რეზერვი, რომელიც გაზომილია 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე, გარდა იმ იშვიათი შემთხვევებისა, როდესაც ითვლება, რომ წარმოშობილი ახალი სესხი გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით. აღნიშნული მეთოდი გამოიყენება მხოლოდ იმ შემთხვევებში, როდესაც ხდება ახალი სესხის რეალური ღირებულების აღიარება მნიშვნელოვანი ფასდაკლებით განახლებული ნომინალური ღირებულებით, რადგან ამ შემთხვევაში არსებობს დეფოლტის მაღალი რისკი, რომელიც არ შემცირდა მოდიფიცირების შედეგად. ბანკი მონიტორინგს უწევს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკს, რა მიზნითაც აფასებს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ინფორმაციას, როგორცაა მაგალითად, ინფორმაცია იმის შესახებ, ხომ არ რჩება მსესხებელს ვადაგადაცილებულის სტატუსი ახალი პირობების მიხედვით;

როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიცირება და ასეთი მოდიფიცირება არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, ბანკი აფასებს, ხომ არ გაიზარდა მნიშვნელოვნად ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების მომენტიდან.

ისეთი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, რომელთა მოდიფიცირებაც მოხდა ბანკის რესტრუქტურულიზაციის პოლიტიკის ფარგლებში და აღნიშნულმა მოდიფიცირებამ არ გამოიწვია აღიარების შეწყვეტა, დეფოლტის ალბათობის შეფასება ასახავს ბანკის უნარს, მიიღოს მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადები წარსული გამოცდილების გათვალისწინებით რესტრუქტურულიზაციის ანალოგიური მოქმედების განხორციელებისას და, ასევე, ქვევითი ინდიკატორების გათვალისწინებით, მათ შორის, მსესხებლის გადახდების ისტორიისა, ხელშეკრულების მოდიფიცირებული/შეცვლილი პირობების ფონზე. თუ საკრედიტო რისკი კვლავ მნიშვნელოვნად მაღალია მოსალოდნელ მნიშვნელობაზე თავდაპირველი აღიარების მომენტში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი კვლავაც შეფასდება იმ ოდენობით, რომელიც არსებობს მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლია. გადაუხდელი სესხების რეზერვი როგორც წესი, იზომება მხოლოდ 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე, როდესაც არსებობს იმის დამადასტურებელი ფაქტი, რომ მსესხებლის გადახდის უნარი გაუმჯობესდა მოდიფიცირების შემდგომ, რაც იწვევს წარსულში საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შეჩერებას.

იმ შემთხვევაში, როდესაც მოდიფიკაცია არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, ბანკი მოდიფიცირების სარგებელს/ზარალს ანგარიშობს ერთიანი საანგარიშო ღირებულების შედარებით მოდიფიკაციამდე და მას შემდეგ (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შედავითის გამოკლებით). შემდეგ ბანკი ზომავს მოდიფიცირებული აქტივის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, როდესაც მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის შედეგად წარმოშობილი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებიც მონაწილეობს თავდაპირველი აქტივის მოსალოდნელი ფულადი დეფიციტის ანგარიშში.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

ბანკი ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს მხოლოდ აქტივის ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებების ვადის ამოწურვის შემდეგ (მათ შორის, ვადის ამოწურვისა, რომელიც წარმოიშვა არსებითად განსხვავებული პირობებით მოდიფიცირების შემთხვევაში), ან როდესაც ფინანსური აქტივი და აქტივის ფლობის ყველა რისკი და სარგებელი არსებითად გადაეცემა სხვა პირს. თუ ბანკი არც არსებითად გადასცემს და არც იტოვებს აქტივის ფლობის ყველა რისკსა და სარგებელს და კვლავ აკონტროლებს გადაცემულ აქტივს, ის აღიარებს, რომ მას კვლავ გააჩნია აქტივისა და თანხების გადახდაზე ვალდებულების ინტერესი. თუ ბანკი არსებითად ინარჩუნებს გადაცემული ფინანსური აქტივის ფლობის ყველა რისკსა და სარგებელს, იგი კვლავაც აღიარებს ფინანსურ აქტივს.

ჩამოწერა

სესხებისა და სავალო ფასიანი ქაღალდების ჩამოწერა ხდება, როდესაც ბანკს არ აქვს იმის გონივრული მოლოდინი, რომ მოხდება ფინანსური აქტივის (მთლიანად ან ნაწილობრივ) ანაზღაურება. ეს ზოგადად არის შემთხვევა, როდესაც ბანკს აქვს მოლოდინი, რომ მსესხებელს არ ექნება აქტივები ან უზრუნველყოფილი შემოსავალი, რომლის საშუალებითაც მსესხებელი შეძლებს შესაბამისი ფულადი ნაკადების გენერირებას, ჩამოსაწერად განკუთვნილი თანხების გადასახდელად. ამასთან, ფინანსური აქტივები, რომლებიც ჩამოიწერება, შესაძლოა კვლავ იყოს აღსრულების საქმიანობის საგანი, ბანკის მიმართ მართებული თანხების ამოღების პროცედურების დასაკმაყოფილებლად.

ფინანსური გარანტიები და სესხის გაცემის პირობითი ვალდებულებები

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტი არის კონტრაქტი, რომლის მიხედვით გამცემი ვალდებულია, განახორციელოს წინასწარ დადგენილი გადახდები მისი მფლობელისათვის გაწეული ზარალის ანაზღაურების მიზნით, თუ დადგენილი მოვალე არ ფარავს გადახდის ვალდებულებას ვადის დადგომის შემთხვევაში სავალო ინსტრუმენტის პირობების შესაბამისად. სესხის გაცემის პირობითი ვალდებულება არის კრედიტის გაცემის დამოწმებული გარანტია წინასწარ განსაზღვრული პირობებით.

ფინანსური გარანტიები და საბაზროზე ნაკლები განაკვეთით სესხის გაცემის ვალდებულებები თავდაპირველ აღიარებას ექვემდებარება რეალური ღირებულებით. შემდგომ ისინი იზომება ფასს 9-ის მიხედვით განსაზღვრული დანაკარგის ანარიცხებსა და თავდაპირველად აღიარებული თანხის (შესაბამის შემთხვევაში, ფასს 15-ის პრინციპებით აღიარებული ჯამური შემოსავლის გამოკლებით) სხვაობას შორის უმეტესით. ბანკს მოგება-ზარალის ანგარიშში რეალური ღირებულებით ასახული სასესხო პირობითი ვალდებულებები და გარანტიები გაცემული არ აქვს.

სხვა ფულად-სასესხო გარანტიების შემთხვევაში, ბანკი დანაკარგის ანარიცხებს აღიარებს ფასს 9-ის შესაბამისად.

ფინანსური ვალდებულებები და კაპიტალის ინსტრუმენტები

გამოშვებული სესხისა და კაპიტალის ინსტრუმენტები კლასიფიცირდება, როგორც ფინანსური ვალდებულებები ან კაპიტალი, საკონტრაქტო შეთანხმებების არსიდან გამომდინარე.

კაპიტალის ინსტრუმენტები

პრივილეგირებული აქციები

პრივილეგირებული აქციები გამოსყიდვას არ ექვემდებარება. დივიდენდების გადახდა ხდება ბანკის შეხედულებით. დივიდენდის გადახდისას პრივილეგირებულ აქციებზე ხდება წლიურად ნომინალური ღირებულების 8 პროცენტის წლიური დივიდენდის გადახდა, რასაც აქციონერთა ყოველიური კრების დასტური ესაჭიროება. პრივილეგირებული აქციები კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალის ნაწილი.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულება არის კონტრაქტით ნაკისრი ვალდებულება, რომელიც ითვალისწინებს სხვა პირისათვის ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივის გადაცემას ან ფინანსური აქტივების თუ ფინანსური ვალდებულებების გაცვლას ისეთი პირობებით, რომლებიც პოტენციურად არასასურველია ბანკისათვის, ან ისეთი კონტრაქტი, რომელზე ანგარიშსწორება შეიძლება მოხდეს ბანკის საკუთარი წილობრივი

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

ინსტრუმენტებით და რომელიც არის არაწარმოებული კონტრაქტი, რომლის მიხედვით ბანკი ვალდებულია ან შეიძლება ვალდებული გახდეს, პირს მიაწოდოს საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ცვლადი რაოდენობა ან წარმოებული კონტრაქტი საკუთარ კაპიტალზე, რომელზე ანგარიშსწორება მოხდება ან შეიძლება მოხდეს ბანკის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ფიქსირებული რაოდენობის სანაცვლოდ ფულის (ან სხვა ფინანსური აქტივის) ფიქსირებული ოდენობის გადახდის გარდა სხვა გზით.

ბანკი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს, როდესაც მისი პირობები იცვლება და მოდიფიცირებული ვალდებულების ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება წინანდელისგან. ასეთ დროს შეცვლილი პირობების საფუძველზე ხდება ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება მისი რეალური ღირებულებით. სხვაობა აღიარება შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გადახდილ ანაზღაურებაში უნდა შევიდეს, თუ ასეთი არსებობს, გადაცემული არაფინანსური აქტივები და ნაკისრი ვალდებულება, მათ შორის, ახალი მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულება.

თუ ბანკმა ფინანსური ვალდებულების მოდიფიცირება აღიარების შეწყვეტით არ აღრიცხა, მაშინ ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულება გადაიანგარიშება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების დისკონტირების გზით და მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ცვლადგანაკვეთიანი ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში, მოდიფიცირებით გამოწვეული მოგების ან ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირდება ისე, რათა მასში აისახოს მოდიფიცირების მომენტში არსებული საბაზრო პირობები. გაწეული ხარჯები და გადახდილი საკომისიოები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ვადის განმავლობაში ამორტიზდება ინსტრუმენტის ხელახლა გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ბანკი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს, როდესაც მისი პირობები იცვლება და მოდიფიცირებული ვალდებულების ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება წინანდელისგან. ასეთ დროს ხდება შეცვლილი პირობების საფუძველზე ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება მისი რეალური ღირებულებით. სხვაობა აღიარება შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

გადახდილ ანაზღაურებაში უნდა შევიდეს, თუ ასეთი არსებობს, გადაცემული არაფინანსური აქტივები და ნაკისრი ვალდებულება, მათ შორის, ახალი მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულება. თუ ფინანსური ვალდებულების ცვლილება არ აღირიცხა როგორც აღიარების შეწყვეტა, მაშინ გაწეული ხარჯები და გადახდილი საკომისიოები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ვადის განმავლობაში ამორტიზდება ინსტრუმენტის ხელახლა გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, კლიენტების დეპოზიტები და სუბორდინირებული სესხები

ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს გადასახდელს ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, კლიენტების დეპოზიტებსა და იმ სუბორდინირებულ სესხებს, რაც წარმოადგენს ბანკის დაფინანსების წყაროებს. ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით, პირდაპირი ტრანზაქციის ხარჯების გამოკლებით. შემდგომში ფინანსური ვალდებულებები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ხოლო საპროცენტო ხარჯი აღიარდება ეფექტური უკუგების საფუძველზე.

გამომწვეული სავალო ფასიანი ქაღალდები

გამომწვეული სავალო ფასიანი ქაღალდები არის ბანკის მიერ გამომწვეული ობლიგაციები, რომლებიც აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. სხვაობა მიღებულ შემოსავალს - ვალის გამომწვევის ხარჯების გარეშე - და გამოსყიდვის ღირებულებას შორის აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღებული სესხის მოქმედების პერიოდის განმავლობაში ეფექტური პროცენტის მეთოდით.

დასაკუთრებული აქტივები

გარკვეულ ვითარებაში, აქტივების დასაკუთრება ხდება დეფოლტიანი სესხების უზრუნველყოფის დაკავების შედეგად. დასაკუთრებული აქტივები იზომება, ერთი მხრივ, საბალანსო ღირებულებასა და, მეორე მხრივ, რეალური ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობას შორის უმცირესი ღირებულებით. დასაკუთრებულ უზრუნველყოფაზე გრძელვადიანი გასაყიდად განკუთვნილი აქტივების ან გასასხვისებელი ჯგუფების სააღრიცხვო პოლიტიკა გამოიყენება, თუ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კმაყოფილება ამგვარი კლასიფიკაციის პირობები.

ძირითადი საშუალებები

საქონლისა და მომსახურების მიწოდების, ასევე ადმინისტრაციული მიზნით გამოყენებისათვის განკუთვნილი შენობა-ნაგებობები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აისახება გადაფასებული ღირებულებით, რომელიც წარმოადგენს სამართლიან ღირებულებას გადაფასების დღეს, გამოკლებულია შემდგომში დაგროვილი ცვეთა და შემდგომში დაგროვილი გაუფასურების დანაკარგები. გადაფასება ხდება რეგულარულად, ისე, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება იმ ღირებულებისგან, რომელიც თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით დადგინდებოდა.

ამგვარი ქონების გადაფასების შედეგად წარმოქმნილი ზრდა აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და გროვდება კაპიტალში მხოლოდ იმ ოდენობით, რომ მან მოახდინოს მანამდე მოგება-ზარალში აღიარებული გადაფასების კლება იმავე აქტივზე. ასეთ შემთხვევაში ზრდა შედის მოგება-ზარალში მანამდე ხარჯად აღიარებული კლების ოდენობით. ამგვარი ქონების გადაფასების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულების კლება აღიარდება მოგება-ზარალში იმ ოდენობით, რომ მან გადააჭარბოს ამავე აქტივის წინა გადაფასებასთან დაკავშირებულ, უძრავი ქონების გადაფასების რეზერვში არსებულ ნაშთს.

არამატერიალური აქტივები

ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები, განსაზღვრული მოხმარების ვადით, აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციისა და გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. ამორტიზაციის განაგარიშება წარმოებს წრფივი მეთოდის საფუძველზე მათი სავარაუდო 2-15 წლიანი ექსპლუატაციის ვადის მიხედვით. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მოხმარების ვადა და ამორტიზაციის მეთოდი გადაიხედება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რის შედეგადაც სააღრიცხვო დაშვებაში შეტანილი ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პროსპექტიულად. განუსაზღვრელი სასარგებლო მოხმარების ვადის მქონე, ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით.

არამატერიალური აქტივი ჩამოიწერება რეალიზაციისას ან იმ შემთხვევაში, თუ მისი გამოყენების ან გაყიდვის შედეგად არ ივარაუდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. არამატერიალური აქტივის ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას რეალიზაციის შედეგად მიღებულ წმინდა ფულად სახსრებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აისახება მოგება-ზარალში აქტივის აღიარების შეწყვეტისას.

ანაზღაურებადი ღირებულება არის უმეტესი, ერთი მხრივ, სამართლიან ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობას და მეორე მხრივ, გამოყენებულ ღირებულებას შორის. გამოყენებული ღირებულების შეფასებისას სამომავლო ფულადი ნაკადები მიმდინარე ღირებულებამდე დისკონტირდება არსებული საპროცენტო განაკვეთით გადასახადების გამოკლებით, რომელიც ასახავს დროში ფულის ღირებულების ბაზრისეულ შეფასებას და აქტივისათვის დამახასიათებელ იმ რისკებს, რომელთა საფუძველზე სამომავლო ფულადი ნაკადების კორექტირება არ მომხდარა.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) აღდგენითი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურების დანაკარგები აღიარებას ექვემდებარება მოგება-ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ არის წარმოდგენილი გადაფასებული ღირებულებით. ამ შემთხვევაში გაუფასურების დანაკარგები აისახება, როგორც შემცირება გადაფასების შედეგად.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი წარმოადგენს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადების ხარჯების ჯამს.

მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გამოითვლება წლის დასაბეგრი მოგებიდან. დასაბეგრი მოგება განსხვავდება მოგებისაგან, რომელიც ასახულია მოგება-ზარალის ანგარიშში, ვინაიდან ის არ მოიცავს შემოსავლებისა და ხარჯების იმ ნაწილს, რომელიც ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას წინა წლებში და, აგრეთვე იმ ხარჯებს, რომელიც საერთოდ არ ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას. ბანკის მიმდინარე გადასახადის ვალდებულება გაანგარიშებულია იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომლებიც მოქმედებდა ან არსებითად მოქმედებდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადის აღიარება ხდება იმ დროებითი სხვაობების მიხედვით, რომლებიც თავს იჩენს ფინანსურ ანგარიშგებაში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და დასაბეგრი მოგების გამოთვლისას გამოყენებულ შესაბამის საგადასახადო ბაზის შორის. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება, ჩვეულებრივ, აღიარებას ექვემდებარება ყველა დასაბეგრი დროებითი სხვაობის შემთხვევაში. გადავადებული საგადასახადო აქტივი, ჩვეულებრივ, აღიარებას ექვემდებარება ყველა გამოქვითვადი დროებითი სხვაობის შემთხვევაში, თუ, სავარაუდოდ, იარსებებს ისეთი დასაბეგრი მოგება, რომელზეც შეიძლება აღნიშნული გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების გამოყენება. ამგვარი გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარება არ ხდება, თუ დროებითი სხვაობა გამომდინარეობს სხვა აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარებისგან ისეთი გარიგების საფუძველზე, რომელიც არ ეხება არც დასაბეგრი მოგებას და არც საბალანსო მოგებას.

წლის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები

მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აისახება მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ისინი დაკავშირებულია ისეთ ერთეულებთან, რომელთა აღიარება ხდება მოგება-ზარალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ასეთ შემთხვევაში, მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები შესაბამისად აისახება მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშში ან პირდაპირ კაპიტალში.

2023 წლის დეკემბერში საქართველოს პარლამენტმა გააუქმა საბანკო სექტორის მანამდე გამოცხადებული გადასვლა „ესტონურ მოდელზე“. ამ მოდელის მთავარი განმასხვავებელი ნიშანი და არსი ისაა, რომ დივიდენდები, რომლებიც 2023 წლის და შემდგომი პერიოდების მოგებიდან გაიცემა, აღარ დაიბეგრება. ამ მოდელით მოგების გადასახადი ყოველთვიურ საფუძველზე დაირიცხება და მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოგების განაწილება ხდება. გარდა ამისა, 2023 წლიდან კორპორაციული მოგების განაკვეთი 15%-დან 20%-მდე გაიზარდა. აგრეთვე, 2023 წლიდან მოყოლებული, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დაამტკიცა კომერციული ბანკების საზედამხედველო ანგარიშების გადასვლა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებზე.

2023 წლის იანვრიდან, კომერციულმა ბანკებმა უნდა შეასრულონ ფასს სტანდარტებზე დაფუძნებულ თანხებზე აწყობილი საზედამხედველო რეგულაციები, რაც აგრეთვე გამოიწვევს 2023 წლის საგადასახადო ბაზის ცვლილებას.

უცხოური ვალუტა

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ორგანიზაციის ფუნქციონალური ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში (უცხოურ ვალუტაში) განხორციელებული გარიგებები აისახება გარიგების თარიღისათვის მოქმედი გაცვლითი კურსით. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული ერთეულები ამ თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით ექვემდებარება გადაფასებას. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში ფასდება ისტორიული ღირებულების გათვალისწინებით და არ ექვემდებარება გადაფასებას.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

გაცვლითი კურსის სხვაობა ფულად ერთეულებზე აღიარებულია მოგება-ზარალში იმ პერიოდში, როდესაც ისინი წარმოიქმნა.

ქვემოთ მოცემულია წლის ბოლოსათვის არსებული გაცვლითი კურსები, რომლებიც ბანკმა გამოიყენა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას:

	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი 2022
ლარი / 1 აშშ დოლარი	2.6894	2.7020
ლარი / 1 ევრო	2.9753	2.8844

6. ბუღალტრული აღრიცხვის კრიტიკული განსჯა და შეფასებების განუსაზღვრელობის ძირითადი წყაროები

ბანკის ბუღალტრული პოლიტიკის გამოყენებისას ხელმძღვანელობა ვალდებულია, განიხილოს, შეაფასოს და გააკეთოს დაშვებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასთან დაკავშირებით, რომლებიც სხვა წყაროებიდან არ იკვეთება. შეფასება და შესაბამისი დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც მართებულად ითვლება. ფაქტიური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები ფასდება საწარმოს უწყვეტობის დაშვების პრინციპით. ბუღალტრული შეფასებების შესწორება აღიარებას ექვემდებარება იმ პერიოდისათვის, როდესაც ხდება შესწორება, თუ შესწორება ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს, ხოლო იმ შემთხვევაში თუ იგი ეხება მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს, შესაბამისად შესწორება მოხდება მიმდინარე და შემდგომ პერიოდებში.

ბუღალტრული პოლიტიკების გამოყენების კრიტიკული განსჯა

შემდეგი საკითხები წარმოადგენს კრიტიკული განსჯის საგანს, იმ შეფასებების გარდა (იხილეთ ქვემოთ), რომლებიც ხელმძღვანელობამ გააკეთა ბანკის ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკების გამოყენების პროცესში და რომელთაც მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინეს ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვები

ქვემოთ წარმოდგენილია ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების რეზერვებზე:

- **საპროგნოზო სცენარების დადგენა:** მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას ბანკი იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება მოსაზრებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 28-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საანგარიშო საპროგნოზო სცენარებისადმი სენსიტიურობის ანალიზიც.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის განსჯა: როგორც მე-4 შენიშვნაშია განმარტებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იზომება რეზერვის სახით, რომელიც ტოლია 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა პირველი ეტაპის აქტივებისთვის ან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა სესხის არსებობის მანძილზე მეორე ან მესამე ეტაპის აქტივებისთვის. აქტივი გადადის მეორე სტადიაში როდესაც მისი საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების მომენტიდან. ფასს 9 არ განსაზღვრავს რას წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. იმის შეფასებისას თუ რაოდენ მნიშვნელოვნად გაიზარდა აქტივის საკრედიტო რისკი ბანკი საყურადღებოდ იღებს ხარისხობრივად და რაოდენობრივად დასაბუთებულ და დადასტურებულ საპროგნოზო ინფორმაციას.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

- **დეფოლტის ალბათობის წინასწარი შეფასება:** დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 28-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დეფოლტის ალბათობაზე და ვალდებულებების შეუსრულებლობისას დამდგარ ზარალზე სენსიტიურობის ანალიზიც.

- **ვალდებულების შეუსრულებლობისას დამდგარი ზარალის წინასწარი შეფასება:** ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში არის შესაძლო ზარალის სიდიდე, რომელიც წარმოიშება დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი გირაოთი უზრუნველყოფილი სესხებიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით.

7. ფული და ფულის ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
ნაღდი ფული	17,334	18,770
სებ-ში არსებული ნაშთები	1,702	83,566
მოკორესპონდენტო ანგარიშები და 90 დღემდე დაფარვის ვადიანი დეპოზიტები	14,906	29,945
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1)	(8)
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	33,941	132,273

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის ვადაგადაუცილებელი ფინანსური აქტივები 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეფასდა საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ დადგენილი რეიტინგების საფუძველზე.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ფულადი სახსრების უმეტესობა განთავსებულია „ფიტჩ რეიტინგის“ მიერ B (მოკლევადიანი რეიტინგი) და BB- (გრძელვადიანი რეიტინგი) რეიტინგებით შეფასებულ ბანკებში.

8. სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში („სებ“) წარმოადგენს სებ-ში განთავსებულ თანხას. რეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტები ვალდებული არიან, სებ-ში განთავსებული ჰქონდეთ პროცენტის სავალდებულო რეზერვი, რომლის ოდენობა დამოკიდებულია ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდულ თანხებზე. სებ-ში განთავსებული სავალდებულო რეზერვი პროცენტის ფინანსური აქტივია.

	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	63,339	129,649
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის/გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი	(1)	(1)
სულ სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	63,338	129,648

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სავალდებულო რეზერვები სებ-ში არის ვადაგადაუცილებელი ფინანსური აქტივი. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი დადგინდა კონტრაგენტებისათვის საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული რეიტინგების საფუძველზე.

საქართველოს, როგორც ქვეყნის, საკრედიტო რეიტინგი „ფიტჩის“ მიხედვით კვლავაც არის BB, ხოლო პერსპექტივა „სტაბილურიდან“ შეიცვალა „დადებითით“.

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
კლიენტებზე გაცემული სესხები	723,753	660,528
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(19,479)	(18,137)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	704,274	642,391

კლიენტებზე გაცემული ყველა სესხი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით. კლიენტებზე გაცემული სესხები სახეობებად კლასიფიცირდება რამდენიმე ფაქტორის კომბინაციის საფუძველზე (ძირითადად, მსესხებლის შემოსავლის წყარო და სესხის დანიშნულება). ინდივიდუალური ბიზნესის მფლობელების მიერ სამომხმარებლო მიზნით აღებული სესხები შესაბამის კატეგორიებში წარმოდგენილია მსესხებლის ბიზნეს-საქმიანობის მიხედვით.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავდა, შესაბამისად, 7,816 ათასი და 7,763 ათასი ლარის ოდენობით დარიცხულ პროცენტს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებები სექტორების მიხედვით:

	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
იურიდიულ პირებზე		
ვაჭრობა და მომსახურება	275,405	237,367
მშენებლობა	45,142	48,420
სამთო მომპოვებელი მრეწველობა	53,418	56,445
სოფლის მეურნეობა	18,559	20,092
იჯარა	26,696	19,501
ენერჯეტიკა	2,798	3,443
სხვა	15,088	19,255
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	437,106	404,523
ფიზიკურ პირებზე		
სამომხმარებლო სესხები	177,845	145,560
იპოთეკური სესხები	108,802	110,445
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	286,647	256,005
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	723,753	660,528
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(19,479)	(18,137)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	704,274	642,391

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს მნიშვნელოვანი სარისკო პოზიციები აქვს კლიენტების 3 ჯგუფთან, სულ 103,485 ათასი და 69,050 ათასი ლარით, შესაბამისად, რაც ინდივიდუალურად აჭარბებს ბანკის პირველადი კაპიტალის 10%-ს.

ქვემოთ მოცემულია კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებები ბანკის მიერ მიღებული უზრუნველყოფის ტიპის მიხედვით:

	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
კომბინირებულად უზრუნველყოფილი სესხები*	427,442	390,201
უმრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	232,680	225,477
გარანტიებით უზრუნველყოფილი სესხები	33,838	32,264
ნაღდი ფულით უზრუნველყოფილი სესხები	12,051	3,026
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	17,742	9,560
მთლიანი კლიენტებზე გაცემული სესხები	723,753	660,528
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(19,479)	(18,137)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	704,274	642,391

* ეს სესხები უზრუნველყოფილია სხვადასხვა სახის უზრუნველყოფის კომბინაციით, როგორცაა: უმრავი ქონებით, სატრანსპორტო საშუალებებით, მარაგებით, მანქანა-დანადგარებით, მზა პროდუქციითა და გარანტიებით.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხების დიდი წილი (მთლიანი პორტფელის 99%) გაცემულია საქართველოში მომუშავე კომპანიებზე.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი და უმნიშვნელო მიმდინარე სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი შემდეგნაირია:

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი		წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ფარდობა მთლიან სესხებთან
	ჯგუფურად შეფასებული	ჯგუფურად შეფასებული		
ვადაგადაუცილებელი	573,091	(6,457)	566,634	1.13%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	29,279	(1,282)	27,997	4.38%
31-60 დღე	3,721	(473)	3,248	12.71%
61-90 დღე	2,298	(224)	2,074	9.75%
91-180 დღე	1,865	(378)	1,487	20.27%
180 დღეზე მეტი	9,590	(2,916)	6,674	30.41%
სულ ჯგუფურად შეფასებული	619,844	(11,730)	608,114	1.89%
ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი				
ვადაგადაუცილებელი	55,244	(2,994)	52,250	5.42%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	14,517	(757)	13,760	5.21%
31-60 დღე	15,730	(207)	15,523	1.32%
61-90 დღე	1,786	-	1,786	0.00%
91-180 დღე	1,115	-	1,115	0.00%
180 დღეზე მეტი	15,517	(3,791)	11,726	24.43%
სულ ინდივიდუალურად შეფასებული სესხები	103,909	(7,749)	96,160	7.46%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	723,753	(19,479)	704,274	2.69%

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი		წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ფარდობა მთლიან სესხებთან
	ზარალის რეზერვი	წმინდა სესხები		მთლიან სესხებთან
ჯგუფურად შეფასებული				
ვადაგადაუცილებელი	503,487	(4,837)	498,650	0.96%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	16,979	(672)	16,307	3.96%
31-60 დღე	2,001	(336)	1,665	16.79%
61-90 დღე	1,595	(300)	1,295	18.81%
91-180 დღე	4,203	(775)	3,428	18.91%
180 დღეზე მეტი	7,176	(2,022)	5,154	27.89%
სულ ჯგუფურად შეფასებული	535,441	(8,942)	526,499	1.67%
ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი				
ვადაგადაუცილებელი	85,660	(4,451)	81,209	5.20%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	10,173	(483)	9,690	4.75%
31-60 დღე	8,715	(532)	8,183	6.10%
61-90 დღე	5,341	(144)	5,197	2.70%
91-180 დღე	6,816	(1,009)	5,807	14.80%
180 დღეზე მეტი	8,382	(2,576)	5,806	30.73%
სულ ინდივიდუალურად შეფასებული სესხები	125,087	(9,195)	115,892	7.35%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	660,528	(18,137)	642,391	2.75%

2023 და 2022 წლებში ბანკმა მიიღო არაფინანსური აქტივები უზრუნველყოფად წარმოდგენილი აქტივების დასაკუთრების გზით. 2023 და 2022 წლების განმავლობაში დასაკუთრებული აქტივების ღირებულებამ შეადგინა 5,518 ათასი და 4,956 ათასი ლარი, შესაბამისად. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამ აქტივების საბალანსო ღირებულება შევიდა სხვა აქტივებსა და დასაკუთრებულ აქტივებში და შეადგინა, შესაბამისად, 14,043 ათასი და 18,740 ათასი ლარი.

2023 წლის 31 დეკემბრისა და 1 იანვრის მდგომარეობით კლიენტების სესხები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალთან მიმართებაში ეტაპების მიხედვით განაწილებულია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი, 2023			31 დეკემბერი, 2022		
	მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	წმინდა სესხები	მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	წმინდა სესხები
1-ელი ეტაპი - 12 თვიანი მსზ*	597,709	(5,466)	592,243	509,170	(3,525)	505,645
მე-2 ეტაპი - მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის არმქონე:						
<i>ინდივიდუალურად შეფასებული</i>	46,600	(990)	45,610	60,902	(2,526)	58,376
<i>ჯგუფურად შეფასებული</i>	9,937	(778)	9,159	8,523	(789)	7,734
	56,537	(1,768)	54,769	69,425	(3,315)	66,110
მე-3 ეტაპი - მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკიანი:						
<i>ინდივიდუალურად შეფასებული</i>	44,526	(6,467)	38,059	60,154	(6,670)	53,484
<i>ჯგუფურად შეფასებული</i>	24,981	(5,778)	19,203	21,779	(4,627)	17,152
	69,508	(12,246)	57,262	81,933	(11,297)	70,636
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	723,753	(19,479)	704,274	660,528	(18,137)	642,391

* 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პირველი ეტაპის სესხებში ასევე შევიდა ოთხი ინდივიდუალურად შეფასებული სესხი, მთლიანი წმინდა ოდენობით 12,490 ათასი ლარი და ერთი ინდივიდუალურად შეფასებული სესხი, მთლიანი წმინდა ოდენობით, 4,032 ათასი ლარი, შესაბამისად.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

10. ინვესტიციები ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ სასესხო ინსტრუმენტებში

ინვესტიციები ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ სასესხო ინსტრუმენტებში მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2023		31 დეკემბერი, 2022	
	წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა	წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა
სახაზინო ვალდებულებები	9.37%-11.6%	17,354	9.37%-11.6%	17,341
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი		(16)		(18)
სულ ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში		17,338		17,323

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სასესხო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებზე დარიცხულმა პროცენტმა შეადგინა, შესაბამისად, 728 ათასი და 728 ათასი ლარი.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში წარმოადგენს ვადაგადაუცილებელ ფინანსურ აქტივებს. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი დადგინდა კონტრაგენტებისათვის საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული რეიტინგების საფუძველზე.

„ფიტჩის“ მიხედვით, საქართველოს სუვერენული რეიტინგი კვლავაც არის BB, დადებითი პროგნოზით.

„ფიტჩის“ მიხედვით, რეიტინგის სტაბილურობას ხელს უწყობს საქართველოს მძლავრი მმართველობითი და ეკონომიკური განვითარების ინდიკატორები BB მედიანასთან მიმართებაში, მისი სანდო მაკროეკონომიკური და ფისკალური პოლიტიკის პრინციპები (იმ ცვლილებების მიუხედავად, რომლებმაც გარკვეული შეშფოთება წარმოშვა ინსტიტუციების დამოუკიდებლობასა და ეფექტურობაზე), სახელმწიფო ვალის ზომიერი დონე და ჯანსაღი საბანკო სექტორი.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

11. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები მოიცავს:

	შენიშნები და სხვა უძრავი ქონება	კომპიუტერები და კავშირგაბმულობის ტექნიკა	ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	ავეჯი და აქსესუარები	სხვა	იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება	აქტივის გამოყენების უფლება	სულ
თვითღირებულება / გადაფასება								
2022 წლის 1 იანვარი	11,021	5,384	504	1,245	1,236	766	3,765	23,921
დამატება	-	554	165	68	29	5	1,129	1,950
რეალიზაცია	-	-	-	-	(1)	-	-	(1)
გადაფასება	(395)	-	-	-	-	-	-	(395)
ჩამოწერა	-	-	-	-	-	(144)	(839)	(983)
2022 წლის 31 დეკემბერი	10,626	5,938	669	1,313	1,264	627	4,055	24,492
დამატება	-	1,445	-	90	15	-	-	1,550
რეალიზაცია	-	-	(127)	-	(4)	-	-	(131)
ჩამოწერა	-	-	-	-	-	-	(567)	(567)
2023 წლის 31 დეკემბერი	10,626	7,383	542	1,403	1,274	627	3,488	25,343
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება								
2022 წლის 1 იანვარი	176	2,464	324	900	900	384	1,765	6,914
ცვეთის დარიცხვა გაუქმება	162	651	44	106	125	171	843	2,102
რეალიზაციის შედეგად	-	-	-	-	-	(144)	(839)	(983)
გაუქმება გადაფასების შედეგად	(311)	-	-	-	-	-	-	(311)
2022 წლის 31 დეკემბერი	27	3,115	368	1,006	1,025	411	1,769	7,721
ცვეთის დარიცხვა გაუქმება	162	677	51	95	99	139	809	2,032
რეალიზაციის შედეგად	-	-	(116)	-	(4)	-	(567)	(687)
2023 წლის 31 დეკემბერი	189	3,792	303	1,101	1,120	550	2,011	9,066
წმინდა საბალანსო ღირებულება								
31 დეკემბერი, 2022	10,599	2,823	301	307	239	216	2,285	16,770
31 დეკემბერი, 2023	10,437	3,591	239	302	154	77	1,477	16,277

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

აქტივების გამოყენების უფლება მოიცავს შენობა-ნაგებობებთან და სხვა უძრავი ქონების ჯგუფთან დაკავშირებულ იჯარას.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ ჰქონდა დაგირავებული ძირითადი საშუალებები.

2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მთლიანად გაცვეთილმა ძირითადმა საშუალებებმა შეადგინა შესაბამისად, 3,718 ათასი და 3,060 ათასი ლარი.

ბანკის კუთვნილი შენობა-ნაგებობები მოცემულია გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს გადაფასების დღეს არსებულ რეალურ ღირებულებას, რასაც აკლდება შემდგომში დაგროვილი ცვეთა და შემდგომში დაგროვილი გადაფასების ზარალი. 2022 წლის 1 აგვისტოს შენობა-ნაგებობები გადაფასდა საბაზრო ღირებულებით.

შეფასება ჩაატარა შემფასებელთა დამოუკიდებელმა კომპანიამ, რომელსაც გააჩნია აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და აქვს ბოლოდროინდელი გამოცდილება მსგავსი ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის აქტივების შეფასებაში. შედარების პროცესში მათ გამოიყენეს სამი შესადარი ანალოგი (რეგისტრირებული გაყიდვა ან/და გაყიდვის შეთავაზება), რომლის ფარგლებში ფასები კორექტირდა შესაბამისი აქტივებისა და ანალოგების სხვაობების საფუძველზე. აქტივების უმეტესობა შეფასდა საბაზრო მიდგომით/მეთოდით ბაზარზე არსებული სიტუაციის გამო, კერძოდ, იმის გამო, რომ შეფასების დღეს არსებობდა რეგისტრირებული გაყიდვებისა და გაყიდვის შეთავაზებათა საკმარისი რაოდენობა.

ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ბანკის საკუთრებაში არსებული შენობა-ნაგებობების რეალური ღირებულების იერარქიის შესახებ, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

შეფასების ტექნიკა	არაბილუი მონაცემები	სამართლიანი ღირებულების იერარქია	სამართლიანი ღირებულება 2023 წ. 31 დეკემბერს
შენობები რეგიონის მიხედვით:			
- თბილისი – შარტავას ქუჩა			6,520
- თბილისი – კოსტავას ქუჩა	გაყიდვების	ფასი კვადრატულ მეტრზე	2,478
- ბათუმი – გორგასალის ქუჩა	შედარების მიდგომა		1,280
- თბილისი - გამსახურდიას ქუჩა			348
სულ			10,626

ბანკის შენობა-ნაგებობები ისტორიული ღირებულებით რომ გაზომილიყო, მათი საბალანსო ღირებულება, 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იქნებოდა, შესაბამისად, 8,223 ათასი და 8,384 ათასი ლარი.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

12. სხვა აქტივები

სხვა აქტივები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
სხვა ფინანსური აქტივები		
მოთხოვნები პრივილეგირებულ აქციებზე	30,000	-
* ანგარიშსწორება სავალუტო ოპერაციებზე	1,785	7,056
მოთხოვნები	532	602
მოთხოვნები გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე	-	11,929
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(288)	(283)
მოთხოვნები, წმინდა	32,029	19,304
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	196	-
სულ ფინანსური აქტივები	32,225	19,304
სხვა არაფინანსური აქტივები		
დასაკუთრებული აქტივები	14,043	10,394
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები	167	474
წინასწარ გაწეული ხარჯები	668	437
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	448	99
სხვა	309	315
სულ არაფინანსური აქტივები	15,635	11,719
სულ სხვა აქტივები	47,860	31,023

* წარმოადგენს მოთხოვნებს სპოტური საბირჟო გარიგებებიდან, რომლებიც გაფორმდა რეზიდენტ კომერციულ ბანკებთან და რომლებზეც ანგარიშსწორება მოხდა შემდგომ პერიოდში, კერძოდ, ორ სამუშაო დღეში.

13. გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ მოიცავს:

	ვალუტა	დაფარვის წელი	ნომინალური / საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი %, 2023	დეკემბერი, 2023	ნომინალური / საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი %, 2023	31 დეკემბერი, 2022
დამფუძნებლისგან მიღებული სესხები	EUR/USD	2024-2028	4.78%	420,889	2.78%	359,319
დეპოზიტები დამფუძნებელი კომპანიიდან				-	1.76%	68,296
რეზიდენტი კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები	EUR/USD	2024	5.77%	9,879	1.46%	1,950
სულ გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ				430,768		429,565

2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ გადასახდელები მოიცავს დარიცხულ გადასახდელ პროცენტებს 12,794 ათას და 7,625 ათას ლარს, შესაბამისად. 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, 420,889 ათასი და 427,615 ათასი ლარი – 97.7% და 99.5%) წარმოდგენილი იყო ერთი ბანკის მიმართ (დამფუძნებელი) არსებული ვალდებულებით, რაც მნიშვნელოვან კონცენტრაციას წარმოადგენს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

ქვემოთ მოცემულია 2023 და 2022 წლებში დამფუძნებლის სესხებიდან და დეპოზიტებიდან წარმოშობილი ცვლილებები:

	1 იანვარი, 2023	ბირი თანხის მიღება	ბირი თანხის დაფარვა	პროცენტის დარიცხვა		საკურსო სხვაობა წლის განმავლობაში	31 დეკემბერი, 2023
				წლის განმავლობაში	პროცენტის გადახდა წლის განმავლობაში		
დამფუძნებლისგან მიღებული სესხი	359,319	355,659	(307,957)	14,127	(8,786)	8,527	420,889
დამფუძნებლის დეპოზიტი	68,296	124,437	(191,672)	483	(1,235)	(309)	-

	1 იანვარი, 2022	ბირი თანხის მიღება	ბირი თანხის დაფარვა	პროცენტის დარიცხვა		საკურსო სხვაობა წლის განმავლობაში	31 დეკემბერი, 2022
				წლის განმავლობაში	პროცენტის გადახდა წლის განმავლობაში		
დამფუძნებლისგან მიღებული სესხი	431,142	138,311	(142,239)	7,355	(6,558)	(68,692)	359,319
დამფუძნებლის დეპოზიტი	1,768	157,712	(91,605)	1,729	(668)	(640)	68,296

14. კლიენტების დეპოზიტები

კლიენტების დეპოზიტები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
მოთხოვნამდე ანგარიშები	103,030	219,274
ვადიანი დეპოზიტები	90,025	112,614
სულ კლიენტების დეპოზიტები	193,055	331,888

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების დეპოზიტები მოიცავს დარიცხულ პროცენტს 4,170 ათასი და 6,527 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების დეპოზიტები, 83,371 ათასი და 182,420 ათასი ლარის ოდენობით (კლიენტების მთლიანი დეპოზიტების 43.19% და 54.96%), ეკუთვნოდა 10 კლიენტს, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან კონცენტრაციას.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების დეპოზიტები, 793 ათასი და 4,608 ათასი ლარის ოდენობით, წარმოადგენდა ბანკის მიერ გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფას.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების დეპოზიტები, 16,355 ათასი და 15,435 ათასი და 6,642 ათასი ლარის ოდენობით, გამოყენებული იყო კლიენტების სესხების უზრუნველყოფად.

	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
ანალიზი დარგების მიხედვით:		
ვაჭრობა და მომსახურება	99,684	163,967
ფიზიკური პირები	65,356	71,696
სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები	12,056	72,099
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	6,209	6,766
მშენებლობა	3,524	7,258
ენერჯეტიკა	18	42
სხვა	6,208	10,060
სულ კლიენტების დეპოზიტები	193,055	331,888

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

15. გამოშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები

	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
გამოშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები	5,062	23,606

2022 წლის 25 მაისს „ხალიკ ბანკ საქართველოს“ სამწლიანი ობლიგაციები განთავსდა ასტანას საერთაშორისო ბირჟაზე (AIX ან „ბირჟა“) ყოველდღიური ვაჭრობისთვის. 15 მილიონი დოლარის გამოშვება წარმოადგენს ბირჟაზე რეგისტრირებული 45 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის ობლიგაციების პროგრამის პირველ ტრანშს. ბონდის კუპონის განაკვეთია 4%. ობლიგაციები გამოშვებულია დისკონტით. პირველი, 15 მილიონი აშშ დოლარის ტრანშიდან მთლიანობაში გაიყიდა 92 ობლიგაცია (ნომინალური ღირებულება - 9,200,000 აშშ დოლარი). 2023 წლის ნოემბერში ობლიგაციის მფლობელებმა მოითხოვეს 73 ობლიგაციის ნაადრევი დაფარვა და 2023 წლის ბოლოს ბანკს ჰქონდა სულ 19 ობლიგაცია ინვესტორების მფლობელობაში.

16. საიჯარო ვალდებულება

ფილიალებისათვის ბანკს იჯარით აქვს აღებული რამდენიმე ფართი. იჯარის საშუალო ვადაა 5 წელი.

ქვემოთ წარმოდგენილია საიჯარო ოპერაციების ცვლილებები:

საიჯარო ვალდებულებები	1 იანვარი	პროცენტის		საკურსო	31 დეკემბერი,	
	საიჯარო ვალდებულები ს აღიარება	დამატება წლის განმავლობაში	დარიცხვა წლის დაფარვა წლის განმავლობაში			იჯარის წლის განმავლობაში
2023	2,252	-	99	(958)	80	1,473
2022	2,206	1,129	92	(975)	(200)	2,252

მოგებაში და ზარალში აღიარებულ საიჯარო ოპერაციებთან დაკავშირებული თანხებია:

	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
მოგებაში და ზარალში აღიარებული თანხები		
ცვეთის ხარჯი აქტივების გამოყენების უფლებაზე	809	843
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	80	92
მოკლევადიან იჯარებთან და დაბალღირებულებიან აქტივებთან დაკავშირებული ხარჯი	114	48

საიჯარო ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი წარმოდგენილია შენიშვნაში 28.

17. სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხი მოიცავს:

	ვალუტა	დაფარვის ვადა	ნომინალური/საშუალო შეწონილი ეფექტური განაკვეთი 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
სს „ყაზახეთის სახალხო ბანკი“	USD	2028	4.5%	26,965	27,091
სულ სუბორდინირებული სესხი				26,965	27,091

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

ბანკის გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში, ეს სესხი დაიფარება ყველა სხვა კრედიტორის დავალიანების დაფარვის შემდეგ.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სუბორდინირებულ სესხში შედის დარიცხული პროცენტი, შესაბამისად, 71 ათასი და 71 ათასი ლარის ოდენობით.

სუბორდინირებული სესხის მოძრაობა 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში იყო:

	1 იანვარი	პროცენტის დარიცხვა წლის განმავლობაში	პროცენტის მოგება/ზარალი გადახდა წლის განმავლობაში	საკურო სხვაობით მიღებული წლის განმავლობაში	31 დეკემბერი
2023	27,091	1,199	(1,196)	(129)	26,965
2022	31,057	1,330	(1,335)	(3,961)	27,091

18. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
სხვა ფინანსური ვალდებულებები:		
ანგარიშსწორება სავალუტო ოპერაციებზე	2,892	2,420
კრედიტორული დავალიანება	1,337	1,032
თანამშრომელთა ბენეფიტების რეზერვები	-	7,059
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები:		
საგადასახადო ვალდებულებები მოგების გადასახადის გარდა	332	3
სულ სხვა ვალდებულებები	4,561	10,514

19. სააქციო კაპიტალი

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის განცხადებული და გამოშვებული სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 76,000 ჩვეულებრივი აქციისაგან, შესაბამისად, თითოეული ნომინალური ღირებულებით 1,000 ლარის ოდენობით. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის მიერ გამოშვებული სააქციო კაპიტალი სრულად იქნა განაღდებული.

2023 წლის აგვისტოში ბანკმა გამოუშვა 37,500 პრივილეგირებული აქციები, თითოეული 1,600 ლარის ნომინალური ღირებულებით. აქციების ნაწილზე გადახდილია 30,000 ათასი ლარი. 2023 წლის 31 დეკემბრისათვის მეორე ნახევარი გადაუხდელია. შემდგომი გადახდის შესახებ ინფორმაცია განმარტებულია შენიშვნაში 30.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

20. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების დანაკარგებამდე

	2023	2022
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი:		
კლიენტებზე გაცემული სესხები	56,722	55,716
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	1,752	1,752
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6,464	4,270
სავალდებულო ნაშთი სებ-ში	588	616
	65,526	62,354
სხვა საპროცენტო შემოსავალი:		
ჯარიმები	3,254	2,565
სხვა	367	306
	3,621	2,871
სულ საპროცენტო შემოსავალი	69,147	65,225
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო ხარჯი:		
კლიენტების დეპოზიტები	(12,098)	(19,011)
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	(14,624)	(9,432)
გამომწვეული სასესხო ფასიანი ქაღალდები	(1,368)	(306)
სუბორდინირებული სესხი	(1,199)	(1,330)
საიჯარო ვალდებულება	(99)	(92)
	(29,388)	(30,171)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	39,759	35,054

EIR მეთოდით გაანგარიშებული მთლიანი საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე, 2023 წლის განმავლობაში იყო 65,526 ათასი ლარი (2022: 62,254 ათასი ლარი). EIR მეთოდით გაანგარიშებული მთლიანი საპროცენტო ხარჯი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებზე 2023 წლის განმავლობაში იყო 29,388 ათასი ლარი (2022: 30,171 ათასი ლარი).

21. გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი საპროცენტო შემოსავლის მქონე და არმქონე აქტივებზე / სხვა ოპერაციების რეზერვი

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის მოძრაობა საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე:

	ფული და ფულის ეკვივალენტები	სავალდებულო ნაშთი სებ-ში	მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	კლიენტებზე გაცემული სესხები	ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	სულ
1 იანვარი, 2022	2	1	-	21,530	19	21,552
გაუფასურების ზარალი / (გაუფასურების ზარალის აღდგენა)	6	-	1	(4,386)	(1)	(4,380)
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	-	993	-	993
31 დეკემბერი, 2022	8	1	1	18,137	18	18,165
გაუფასურების დანაკარგები / (დანაკარგების აღდგენა)	(7)	-	23	390	(2)	404
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	-	952	-	952
31 დეკემბერი, 2023	1	1	24	19,479	16	19,521

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის მოძრაობა საპროცენტო სარგებლის არმქონე აქტივებზე:

	სხვა ფინანსური აქტივები
1 იანვარი, 2022	230
გაუფასურების დანაკარგების ანარიცხები	59
ჩამოწერა	(6)
31 დეკემბერი, 2022	283
გაუფასურების დანაკარგების ანარიცხები	5
ჩამოწერა	-
31 დეკემბერი, 2023	288

სხვა ოპერაციების რეზერვი წარმოადგენს რეზერვს გაცემულ სასესხო ვალდებულებებსა და გარანტიებზე. რეზერვების მოძრაობა იყო:

	გარანტიები და ფულად-სასესხო ვალდებულებები
1 იანვარი, 2022	365
რეზერვების აღდგენა	(174)
31 დეკემბერი, 2022	191
რეზერვები	163
31 დეკემბერი, 2023	354

22. საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები

საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები მოიცავს:

	2023	2022
საკომისიო შემოსავლები:		
პლასტიკური ბარათებით განხორციელებული ოპერაციები	1,555	1,598
ანგარიშსწორების საკომისიო	523	524
ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ოპერაციები	228	297
სხვა	61	36
სულ საკომისიო შემოსავლები	2,367	2,455
საკომისიო ხარჯები:		
პლასტიკური ბარათებით განხორციელებული ოპერაციები	(2,173)	(2,382)
ანგარიშსწორების საკომისიო	(209)	(210)
ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ოპერაციები	(36)	(5)
სხვა საკომისიო ხარჯები	(167)	(48)
სულ საკომისიო ხარჯები	(2,585)	(2,645)
საკომისიო ხარჯები, წმინდა	(218)	(190)

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებულ წლებში, საკომისიო შემოსავლებსა და ხარჯებში შევიდა პლასტიკური ბარათით განხორციელებულ ოპერაციებზე დარიცხული მომსახურების გადასახადი. ბანკი შუამავლის როლს ასრულებს რამდენიმე რეზიდენტ კომპანიასა და პლასტიკური ბარათის მომსახურების მომწოდებლებს, „ვიზასა“ და „მასტერკარდს“ შორის. ამ მომსახურებისათვის ბანკი იღებს და იხდის საკომისიო გადასახადს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

23. წმინდა მოგება / (ზარალი) უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე

წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე მოიცავს:

	2023	2022
სავაჭრო ოპერაციები, წმინდა	6,946	2,726
საკურსო სხვაობა, წმინდა	(58)	(3,035)
სულ წმინდა მოგება / (ზარალი) უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	6,888	(309)

24. საოპერაციო ხარჯები

საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2023	2022
ხელფასები და პრემიები	14,055	12,318
ცვეთა და ამორტიზაცია	2,752	2,758
საინფორმაციო-ტექნოლოგიური მომსახურება	1,203	1,143
სარეკლამო ხარჯები	918	794
პროფესიული მომსახურება	630	580
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	399	107
კომუნალური ხარჯები	380	414
საოფისე მარაგები	234	194
კავშირგაბმულობა	230	251
პლასტიკური ბარათით განხორციელებული ოპერაციები და ანგარიშსწორება	194	125
დაზღვევის ხარჯები	166	217
წარმომადგენლობითი ხარჯები	120	114
ძირითადი საშუალებების რემონტი	114	48
დაცვის ხარჯები	104	106
მოკლევადიან და დაბალღირებულებიან აქტივებთან დაკავშირებული ხარჯები	70	60
სამივლინებო ხარჯები	65	47
სხვა ხარჯები	1,327	1,251
სულ საოპერაციო ხარჯები	22,961	20,527

25. მოგების გადასახადი

ბანკი მიმდინარე მოგების გადასახადის ოდენობასა და აქტივებისა და ვალდებულებების სახით წარმოდგენილ საგადასახადო ბაზისს ანგარიშობს და აღრიცხავს საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე, რომელიც განსხვავდება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისაგან.

იმის გამო, რომ საგადასახადო მიზნებისათვის გარკვეული ხარჯები არ ექვემდებარება გამოქვითვას, ხოლო გარკვეული შემოსავალი განიხილება როგორც დაუბეგრავი, ბანკს შეიძლება გაუჩნდეს გარკვეული მუდმივი საგადასახადო სხვაობები.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის გადავადებული გადასახადები ასახავს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასა და საგადასახადო მიზნებისათვის არსებულ თანხებს შორის დროებითი სხვაობების წმინდა საგადასახადო ეფექტებს. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული დროებითი სხვაობები ძირითადად დაკავშირებულია შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარების განსხვავებულ მეთოდებთან, დროსა და, ასევე, გარკვეული სახის აქტივების აღრიცხვიანობის სხვაობასთან საბუღალტრო მონაცემებზე დაყრდნობით.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

2023 წლიდან კორპორაციული მოგების განაკვეთი 15%-დან 20%-მდე გაიზარდა. აგრეთვე, 2023 წლიდან მოყოლებული, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დაამტკიცა კომერციული ბანკების საზედამხედველო ანგარიშების გადასვლა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებზე.

თუმცა, მოგების გადასახადის განაკვეთის გაზრდასთან ერთად, გაუქმდა 2023 წლისა და შემდგომი პერიოდების მოგებიდან გაცემულ დივიდენდებზე დაწესებული 5%-იანი გადასახადი. შედეგად, საბანკო ინსტიტუტებს ამ დივიდენდების დაბეგვრა აღარ ევალდება.

საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების გათვალისწინებით, საბანკო ინსტიტუტების საგადასახადო ვალდებულება მოგების გადასახადის კუთხით 2023 წელს მნიშვნელოვნად გაიზარდა შემდეგი გარემოებების გამო:

1. თუ 2023 წლამდე საგადასახადო მიზნებისთვის გაანგარიშებული პოტენციური სასესხო დანაკარგების რეზერვები აჭარბებენ ფასს სტანდარტებით დათვლილი რეზერვების თანხას, საბანკო ინსტიტუტმა 2023 წლის დასაბეგრ მოგებას უნდა დაამატოს მათ შორის დაგროვილი სხვაობა და ეს სხვაობა დაბეგროს მოგების გადასახადის 15%-იანი განაკვეთით;
2. თუ ფასს სტანდარტებით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი აჭარბებს 2023 წლამდე არსებული წესით დათვლილ საპროცენტო შემოსავალს, საბანკო ინსტიტუტი ვალდებულია, 2023 წლის დასაბეგრ მოგებას დაამატოს მათ შორის დაგროვილი სხვაობა. ეს სხვაობა დაიბეგრება მოგების გადასახადით, რადგან იგი მომავალ საანგარიშო პერიოდებში აღარ დაიბეგრება და საპროცენტო შემოსავლებს შორის სხვაობა დაიბეგრება 20%-იანი განაკვეთით.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები შეადგენს:

	წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები / (ვალდებულებები) 31 დეკემბერი 2022	წმინდა მოგება-ზარალში აღიარებული გადავადებული საგადასახადო ხარჯი	გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების შემცირება საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად	გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების გაზრდა საგადასახადო განაკვეთის ცვლილების შედეგად	წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები/(ვალდებუ ლებები) 31 დეკემბერი 2023
სხვა აქტივები	446	(274)	-	-	172
სხვა ოპერაციების რეზერვი	484	94	-	-	578
საიჯარო ვალდებულებები	450	(155)	-	-	295
სხვა ვალდებულებები	133	122	-	-	255
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	(1,727)	97	-	-	(1,630)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(3,317)	-	3,317	-	-
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(3,531)	(116)	3,317	-	(330)

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

	გადავადებული საგადასახადო აქტივები / (ვალდებულებები) 31 დეკემბერი 2021	მოგება-ზარალში აღიარებული გადავადებული საგადასახადო ხარჯი	გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების ზრდა საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად	გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების ზრდა საგადასახადო განაკვეთის ცვლილების შედეგად	სხვა სრულ აქტივები/(ვალდებ ულებები) 31 დეკემბერი 2022	წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება
სხვა აქტივები	93	298	-	55	-	446
სხვა ოპერაციების რეზერვი	337	91	-	56	-	484
საიჯარო ვალდებულებები	137	7	193	113	-	450
სხვა ვალდებულებები	86	(107)	-	154	-	133
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	(186)	(5)	(1,117)	(431)	12	(1,727)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(1,304)	(445)	(1,568)	-	-	(3,317)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(837)	(161)	(2,492)	(53)	12	(3,531)

კავშირი ეფექტურ გადასახადის განაკვეთთან, 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის, აიხსნება შემდეგნაირად:

	2023	2022
მოგება მოგების გადასახადამდე	24,073	19,233
გადასახადი კანონით განსაზღვრული განაკვეთით (20%)	4,815	2,885
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების ზრდა საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად	-	2,545
წინა წლის ზარალის რეალიზაცია	-	-
მუდმივი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი	(983)	(655)
მოგების გადასახადის ხარჯი	3,832	4,775
მიმდინარე წლის გადასახადის ხარჯი	3,716	2,069
მიმდინარე წელს აღიარებული გადავადებული გადასახადის ხარჯი	116	2,706
მოგების გადასახადის ხარჯი / (სარგებელი)	3,832	4,775

26. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები

ბანკი თავისი ჩვეული საქმიანობის პროცესში კლიენტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით იყენებს ფინანსურ ინსტრუმენტებს გარესაბალანსო რისკებით. აღნიშნული ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავს სხვადასხვა ხარისხის საკრედიტო რისკს, არ არის ასახული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ბანკი გარესაბალანსო ვალდებულებებთან მიმართებაში იმავე საკრედიტო და მართვის პოლიტიკით ხელმძღვანელობს, რომელსაც საბალანსო ოპერაციებში იყენებს. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პირობითი ვალდებულებებზე დანაკარგების რეზერვმა შეადგინა 354 ათასი და 192 ათასი ლარი, შესაბამისად.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პირობითი ვალდებულებები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
პირობითი ვალდებულებები და საკრედიტო ვალდებულებები:		
გაცემული გარანტიები და მსგავსი ვალდებულებები	15,377	10,868
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	27,683	26,553
სულ პირობითი და საკრედიტო ვალდებულებები	43,060	37,421

საკრედიტო ხაზის ფარგლებში კლიენტისათვის სესხის გაცემას ბანკი ამტკიცებს ინდივიდუალურად. სესხის გაცემა დამოკიდებულია მსესხებლის ფინანსურ მაჩვენებლებზე, სესხის მომსახურებასა და სხვა პირობებზე.

კაპიტალური ვალდებულებები

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ გააჩნდა არსებითი კაპიტალური ვალდებულებები.

სასამართლო დავები

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირებისას დროდადრო ჩნდება კლიენტებისა და კონტრაგენტების მოთხოვნები ბანკის მიმართ. ხელმძღვანელობის აზრით, არსებითი დაურიცხავი ზარალი არ არის მოსალოდნელი და ამგვარად ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს შესაბამისი ზარალის რეზერვს.

გადასახადები

საქართველოს კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ასევე არსებობს საგადასახადო ორგანოების მიერ ბიზნესის საქმიანობის თაობაზე თვითნებური დასკვნების გაკეთების საშიშროება. იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო ორგანოები არ მოიწონებენ ბანკის რომელიმე კონკრეტულ ქმედებას, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ კანონის თავისებურად გაგებას, ამან შეიძლება გამოიწვიოს დამატებითი გადასახადების, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვა.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით კანონი “საერთაშორისო კონტროლირებული ოპერაციების შეფასება” 2014 წლის 1 იანვრიდან შეიცვალა. კანონში შევიდა დამატებითი საანგარიშგებო და დოკუმენტაციის განმსაზღვრელი მოთხოვნები. ახალი კანონის მიხედვით საგადასახადო უწყებებს უფლება აქვთ, მეწარმეს დააკისრონ დამატებითი საგადასახადო ვალდებულებები გარკვეული ტრანზაქციების ფარგლებში, რომლებიც ასევე მოიცავს გარიგებებს დაკავშირებულ მხარეებთან, თუ საგადასახადო ორგანომ ჩათვალა, რომ ტრანზაქციის ფასი კომერციულ საფუძველზე არ არის განსაზღვრული. საგადასახადო ორგანოების მიერ ბანკის საერთაშორისო კონტროლირებული ოპერაციების ექვექვე დაყენების შესაძლო შედეგის სარწმუნოდ განსაზღვრა შეუძლებელია.

ამგვარმა უზუსტობებმა შეიძლება თავი იჩინოს ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასების, გაუფასურების რეზერვის შექმნისა და გარიგებების საბაზრო ფასის დადგენისას. ასევე, ამგვარმა უზუსტობებმა შეიძლება თავი იჩინოს კლიენტების სესხებისა და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის ან რეზერვის აღდგენაზე დროებითი განსხვავებების შეფასებისას, რაც იწვევს დასაბეგრი მოგების შემცირებულად წარმოდგენას. ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ყველა საგადასახადო თანხა უკვე დარიცხულია და ამდენად ფინანსურ ანგარიშგებაში რაიმე რეზერვი გათვალისწინებული არ არის.

ბოლო საგადასახადო შემოწმება ჩატარდა 2018 წლის აგვისტოში. ამდენად, საგადასახადო შემოწმებისათვის ამჟამად ღიაა 2021-2023 წლების პერიოდი.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

საოპერაციო გარემო

საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი, ხასიათდება ისეთი რისკებით, როგორცაა ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკები, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე. წესები და კანონები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბიზნესზე საქართველოში, სწრაფად ვითარდება, ხოლო საგადასახადო და მარეგულირებელ კანონმდებლობას ახასიათებს სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაცია. საქართველოში ამჟამად მოღვაწე მეწარმეთა წინაშე დგას სხვა სამართლებრივი და ფისკალური გამოწვევებიც. საქართველოს ეკონომიკის განვითარების მომავალი მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებული ეკონომიკური, ფისკალური და მონეტარული ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, მარეგულირებელი და პოლიტიკური მოვლენების პარალელურად.

ბოლო ორი წლის განმავლობაში საქართველოში რამდენიმე საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, რომლებიც ძირითადად ქვეყნის ევროკავშირთან დაახლოების გეგმებს უკავშირდება. 2023 და 2022 წლის განმავლობაში ჩატარებულ საკანონმდებლო ცვლილებებს ერთგვარად გზის გამკვლევის ფუნქცია ეკისრებოდა, საქართველო-ევროკავშირის დაახლოების სამოქმედო გეგმის პარალელურად მრავალი სხვა რეფორმა მოსალოდნელი.

27. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფას-ის თანახმად, სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს თანხას, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდება ვალდებულების გასხვისებისთვის ბაზარზე კომერციული ოპერაციის შედეგად გარიგების თარიღში.

რეალური ღირებულების რეგულარული შეფასება

ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტები ითხოვენ ან ნებას რთავენ კომპანიებს რეგულარულად შეაფასონ რეალური ღირებულებები თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში რეალური ღირებულებით ფასდება და მესამე დონეს მიეკუთვნება.

ისეთი ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც რეგულარულად არ აისახება სამართლიანი ღირებულებით (და რომელთა მიმართ არსებობს რეალური ღირებულების განმარტების მოთხოვნა).

მოკლევადიანი (3 თვეზე ნაკლები) ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში იგულისხმება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მიახლოებულია რეალურ ღირებულებასთან. ეს დაშვება აგრეთვე ვრცელდება მოთხოვნამდე ანაზღაურება და მიმდინარე ანგარიშებზე, რომელთა დაფარვის ვადა განსაზღვრული არ არის.

ფული და ფულის ეკვივალენტები, სავალდებულო რეზერვი სებ-ში, მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ და კლიენტების დეპოზიტები

რეალური ღირებულების შეფასება ფულისა და ფულის ეკვივალენტების, სებ-ში სავალდებულო რეზერვების, ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებული მოთხოვნებისა და გადასახდელების და კლიენტების დეპოზიტების შემთხვევაში ხდება მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დაფარვის ვადის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებზე საანგარიშგებო თარიღში არსებული საბაზრო განაკვეთების საფუძველზე.

კლიენტებზე გაცემული სესხები

ფიზიკურ პირებზე სესხები გაიცემა როგორც ფიქსირებული, ასევე ცვლადი განაკვეთით. ვინაიდან ამგვარი სესხებისა და ავანსების აქტიური, მეორადი ბაზარი არ არსებობს, პორტფელის საბაზრო ღირებულების საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია. ფიქსირებული განაკვეთი - უზრუნველყოფილი სესხების გარკვეული ნაწილი გაიცემა ფიქსირებული განაკვეთით. სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხდება მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დაფარვის ვადის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებზე საანგარიშგებო თარიღში არსებული საბაზრო განაკვეთების საფუძველზე.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ფიქსირებული განაკვეთის მქონე სასესხო ინსტრუმენტებზე ხდება მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირების საფუძველზე იმ მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით რომელიც ახასიათებს ახალ ფინანსურ ინსტრუმენტებს მსგავსი საკრედიტო რისკითა და დარჩენილი ვადით. დისკონტის განაკვეთი დამოკიდებულია ინსტრუმენტის ვალუტაზე, ვადაზე და კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე.

სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხის რეალური ღირებულება განისაზღვრება შეფასების საზოგადოდ გავრცელებული მოდელებით და ეფუძნება მსგავს ინსტრუმენტებზე დაკვირვებადი საბაზრო ტრანზაქციების ფასების გამოყენებით შედგენილი სახსრების მოძრაობის ანალიზს.

სხვა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები - სხვა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, ძირითადად, წარმოდგენილია მოკლევადიანი მოთხოვნებითა და გადასახდელებით. ამდენად, მათი საბალანსო ღირებულება ითვლება სამართლიან ღირებულებად.

გამომწვეული სასესხო ფასიანი ქაღალდები - სასესხო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულებები შეფასდა როგორც საპროგნოზო მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება, დისკონტირებული წლის ბოლოს არსებული საბაზრო განაკვეთებით.

ქვემოთ მოცემულია ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება, რომელიც შედარებულია მათ შესაბამის საბალანსო ღირებულებასთან:

	სამართლიანი ღირებულების იერარქია	2023 წ. 31 დეკემბერი		2022 წ. 31 დეკემბერი	
		საბალანსო	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო	სამართლიანი ღირებულება
კლიენტებზე გაცემული სესხები	მე-3 დონე	704,274	717,629	642,391	645,696
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	მე-2 დონე	17,338	17,759	17,323	17,486
გადასახდელები ფინანსური ინსტრუმენტების მიმართ	მე-2 დონე	14,805	14,805	1,115	1,115
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	მე-3 დონე	430,768	425,320	429,565	422,884
კლიენტების დეპოზიტები	მე-3 დონე	193,055	193,056	331,888	331,544
გამომწვეული სასესხო ფასიანი ქაღალდები	მე-2 დონე	5,062	5,133	23,606	23,677
სუბორდინირებული სესხი	მე-3 დონე	26,965	26,963	27,091	27,090

28. რისკის მართვის პოლიტიკა

რისკების მართვა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს საბანკო საქმიანობაში და არის ბანკის ოპერაციების მნიშვნელოვანი ელემენტი. ბანკის საქმიანობისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკები მოიცავს:

- საკრედიტო რისკს
- ლიკვიდობის რისკს
- საბაზრო რისკს

ბანკი აღიარებს, რომ რისკის ეფექტური მართვის პროცესების არსებობა მნიშვნელოვანია. ამისათვის ბანკმა დაადგინა რისკის მართვის ფარგლები, რომლის უმთავრესი მიზანია ბანკი დაიცვას რისკისაგან და საშუალება მისცეს მიაღწიოს საკუთარ მიზნებს. მისი მეშვეობით ბანკი ახორციელებს შემდეგი სახის რისკების მართვას:

საკრედიტო რისკი

ბანკს ახასიათებს საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული რომელიმე მხარე ვერ შეძლებს დაკისრებული ვალდებულების შესრულებას, რის შედეგადაც მეორე მხარეს მიადგება ფინანსური ზარალი.

საკრედიტო რისკის მართვა და მონიტორინგი ხორციელდება ბანკის დირექტორატის მიერ დაწესებულ ფარგლებში. რისკის მართვის სამმართველო მნიშვნელოვან როლს ასრულებს საკრედიტო რისკის მართვასა და კონტროლში. ეს სამმართველო პასუხისმგებელია საკრედიტო რისკის გამოვლენასა და შეფასებაზე, კონტროლის განხორციელებასა და მონიტორინგზე. რისკის მართვის სამმართველო პირდაპირ მონაწილეობს საკრედიტო გადაწყვეტილების მიღების პროცესში და შიდა წესების, რეგულაციებისა და საკრედიტო პროგრამების განხილვაში. ამასთან, სამმართველო ბანკს აწვდის დამოუკიდებელ რეკომენდაციებს საკრედიტო რისკის შესამცირებლად, ახორციელებს საკრედიტო რისკის კონტროლსა და მონიტორინგს, ხელმძღვანელობს უმზადებს შესაბამის მოხსენებებს და უზრუნველყოფს დაკრედიტების პროცესის შესაბამისობას გარე კანონებთან/წესებთან ისევე, როგორც შიდა მოთხოვნებსა და პროცედურებთან. ბანკი საკრედიტო რისკს მართავს რისკის მოცულობის ლიმიტების დაწესებით ერთ მსესხებელზე/კონტრაგენტზე ან მსესხებელთა ჯგუფზე და დარგობრივ (გეოგრაფიულ) სეგმენტზე. საკრედიტო რისკის კონცენტრაციის ზღვარი დარგების მიხედვით მტკიცდება და კონტროლდება აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის მიერ. საკრედიტო რისკის ზღვარს საკრედიტო პროგრამებთან მიმართებაში (მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები) ამტკიცებს დირექტორატი. რისკდამოკიდებულება თითოეულ მსესხებელთან, მოიცავს საბალანსო და გარესბალანსო რისკდამოკიდებულებას, რომელიც განიხილება საკრედიტო კომიტეტისა და აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის მიერ. რეალური რისკდამოკიდებულება ყოველდღიურ მონიტორინგს ექვემდებარება.

საჭიროების დადგომისას და გარანტიების გაცემის შემთხვევაში, ბანკი იღებს უზრუნველყოფას და კორპორატიულ და პირად გარანტიებს.

კრედიტის გაცემის ვალდებულებას წარმოადგენს გარანტიები ან აკრედიტივები. გარესბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკი განიმარტება, როგორც დანაკარგების ალბათობა, გამომდინარე კონტრაგენტის უუნარობიდან, შეასრულოს სახელშეკრულებო პირობები. რაც შეეხება საკრედიტო ვალდებულების საკრედიტო რისკს, ბანკი პოტენციურად დგას მთლიანი გამოუყენებელი ვალდებულებების ოდენობის თანხის დაკარგვის საშიშროების წინაშე. თუმცა, დანაკარგის შესაძლო ოდენობა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებებზე, რადგან კრედიტის გაზრდის ვალდებულებების უმეტესობა არის პირობითი და გამომდინარეობს კლიენტების მიერ სპეციფიური საკრედიტო მოთხოვნების დაცვიდან. ბანკი აკონტროლებს გარესბალანსო საკრედიტო ვალდებულებების ვადიანობას, რადგან გრძელვადიან ვალდებულებებს ძირითადად აქვთ უფრო დიდი საკრედიტო რისკი, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

საკრედიტო რისკების კატეგორიები

ბანკი თითოეულ რისკის პოზიციას საკრედიტო რისკის კატეგორიას აკუთვნებს იმ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც განისაზღვრება დეფოლტის რისკის პროგნოზირებისა და გამოცდილებაზე დაფუძნებული საკრედიტო შეფასებების გაკეთების მიზნით. საკრედიტო რისკის კატეგორიები

განისაზღვრება დეფოლტის რისკის ამსახველი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ფაქტორების გამოყენებით და დამოკიდებულია გამოვლენილი რისკის მოცულობასა და მსესხებლის სახეობაზე.

ნებისმიერი რისკის გამოვლენა ხდება საწყის ეტაპზე მსესხებელზე ხელმისაწვდომი ინფორმაციის დამუშავების გზით. რისკების გამოვლენა მუდმივ მონიტორინგს ექვემდებარება და იწვევს მის გადატანას საკრედიტო რისკის სხვა კატეგორიაში.

ბანკში გამოიყენება ავტომატიზებული პროგრამა „რისკის ანალიტიკოსი“, რომელიც კორპორატიულ მსესხებლებზე მუშაობს და შიდა რეიტინგის მოდელების ორ შესაძლო მიდგომას გულისხმობს. ესენია „ფუნდამენტური ანალიზი“ და „შეფასების ფურცელი“. ორივე მიდგომა კოეფიციენტებისა და ფინანსური მაჩვენებლების რთულ ანალიზს ემსახურება.

მთავარი სხვაობა ორ აღნიშნულ მიდგომას შორის სისტემის მიერ მოდელის ცვლადი მონაცემების გამოთვლისა და შეფასების მინიჭების მეთოდია. მეორე მხრივ, თუმცა მეთოდოლოგიები განსხვავდება, ორივე სისტემა ერთსა და იმავე ტექნოლოგიურ პლატფორმაზე მუშაობს. გარდა ამისა, თითოეული შიდა სარეიტინგო მოდელი, მოდელის მიუხედავად, იძლევა მსესხებლის რეიტინგსა და დეფოლტის ალბათობას.

„შიდა სარეიტინგო მოდელის ავტორი“ შიდა სარეიტინგო მოდელების შექმნასა და პროცესზე მორგებას ორივე მიდგომის გამოყენებით უზრუნველყოფს.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, ბანკში გამოიყენება მცირე და საშუალო მსესხებლების შეფასების კიდევ ერთი, შიდა შეფასების ფურცლის სისტემა. შეფასების ფურცელი მსესხებლის ფინანსური მონაცემების სტატისტიკურ დამუშავებასა და ხარისხობრივ მახასიათებლებს ეფუძნება. შედეგად, შიდა შეფასების ფურცლის სისტემა მსესხებლებს შიდასაბანკო რეიტინგს ანიჭებს.

სესხის გაცემისას მას, წინასწარ დადგენილი კრიტერიუმების მიხედვით, ენიჭება რისკის ქულა, რომელიც მოგვიანებით აისახება რეიტინგებში.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია სესხის გაცემისას მინიჭებული რეიტინგები.

რეიტინგი	აღწერა
1	მაღალი ხარისხის სესხი, დაბალი რისკი. სესხი აკმაყოფილებს უმაღლეს მოთხოვნებს. მსესხებლის გადახდის უნარი ძლიერია. პრაქტიკულად არ არის დამოკიდებული გარე ეკონომიკურ ფაქტორებზე. კატეგორიაში რეიტინგების განაწილება დამოკიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე, როგორებიცაა ფინანსური პირობა, მენეჯმენტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
2+	
2	
3+	
3	
3+	
3	
3-	დამაკმაყოფილებელი ხარისხის სესხი, დაბალი რისკი. სესხი მოთხოვნების უმეტესობას აკმაყოფილებს. გადახდის უნარი ძლიერია. სუსტად არის დამოკიდებული გარე ეკონომიკურ ფაქტორებზე. კატეგორიაში რეიტინგების განაწილება დამოკიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე, როგორებიცაა ფინანსური პირობა, მენეჯმენტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
4+	
4	
4-	
5+	მოკლევადიან პერსპექტივაში მსესხებელი მცირე მოწყვლადობას ავლენს. თუმცა, უფრო მაღალია სენსიტიურობა ბიზნესის, ფინანსურ და ეკონომიკურ სფეროებში უარყოფითი ცვლილებების ეფექტის მიმართ. რეიტინგების განაწილება დამოკიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე, როგორებიცაა ფინანსური პირობა, მენეჯმენტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
5	
5-	
6+	ძლიერ მოწყვლადია უარყოფითი ბიზნეს-, ფინანსური და ეკონომიკური გარემოებების პირობებში. თუმცა, ამჟამად ფინანსური ვალდებულებების შესრულების შესაძლებლობა არსებობს. რეიტინგების განაწილება დამოკიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე, როგორებიცაა ფინანსური პირობა, მენეჯმენტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
6	
6-	
7+	დეფოლტის მაღალი რისკი (მოცემულ მომენტში მაღალი საკრედიტო რისკი); ფინანსური ვალდებულებების შესრულება შესაძლებელია ხელსაყრელ ბიზნესის, ფინანსური და ეკონომიკური პირობებში. რეიტინგების განაწილება დამოკიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე, როგორებიცაა ფინანსური პირობა, მენეჯმენტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
7	
7-	დეფოლტის მაღალ მაღალი რისკი. კლიენტის გადახდისუნარიანობა დაბალია. რეიტინგების განაწილება დამოკიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე, როგორებიცაა ფინანსური პირობა, მენეჯმენტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
8	
9	
10	

* ურეიტინგო სესხები; 100,000 აშშ დოლარზე ნაკლები, დეპოზიტით უზრუნველყოფილი სესხები, საცალო სესხები.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

რეიტინგის ცვლილება

კატეგორიის ცვლილება რამდენიმე რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ინდიკატორზეა დამოკიდებული. ესენია ფინანსური პირობები, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, კონკურენტული პოზიცია ბაზარზე, მომწოდებლების/მყიდველების ზეგავლენა, მფლობელის ზეგავლენა, მართვის ხარისხი, არახელსაყრელი მოვლენების რისკი, ა.შ.

საკრედიტო რისკის შეფასების მეთოდოლოგია

რისკის მართვის მიზნით საკრედიტო რისკის გამოვლენის დადგენა რთული პროცესია და მოდელების გამოყენებას მოითხოვს, რადგან გამოვლენა ბაზრის პირობების ცვლილებების, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების და დროის სვლის პარალელურად მერყეობს. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება სხვა ვარაუდების გამოთქმასაც მოიცავს, მაგალითად, დეფოლტის დადგომის ალბათობაზე და შესაბამისი დანაკარგების კოეფიციენტებსა და კონტრაგენტებს შორის დეფოლტის კორელაციაზე. ბანკი საკრედიტო რისკს ზომავს „დეფოლტის ალბათობით“ (PD), „დეფოლტის რისკის პოზიციით“ (EAD) და „დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგით“ (LGD). ეს მიდგომა ფასს 9-ში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაზომად გამოყენებული მიდგომის მსგავსია.

ფასს 9-ის შესაბამისად, ბანკში გამოიყენება გაუფასურების სამეტაპიანი მოდელი, რომელიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო ხარისხის ცვლილებას ეფუძნება:

- ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც არ არის საკრედიტო რისკის მატარებელი თავდაპირველი შეფასებისას, კლასიფიცირდება 1-ელ ეტაპზე და მისი საკრედიტო რისკის მონიტორინგი მუდმივად მიმდინარეობს.
- თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის (SICR) გამოვლენის შემთხვევაში, ფინანსური ინსტრუმენტი გადადის მე-2 ეტაპზე, მაგრამ საკრედიტო რისკის მატარებლად ჯერ არ ითვლება.
- თუ ფინანსური ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკის მქონეა, ის შემდეგ გადადის მე-3 ეტაპზე.
- 1-ელი ეტაპის ფინანსურ ინსტრუმენტებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იზომება არსებობის მანძილზე იმ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით, რომლებიც მომდევნო 12 თვეში შესაძლო დეფოლტის მოვლენებით იქნება გამოწვეული. მე-2 და მე-3 ეტაპის ინსტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იზომება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის დანაკარგების საფუძველზე.
- ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების გაზომვის საზოგადო კონცეფციის შესაბამისად, ასევე მხედველობაში მიიღება საპროგნოზო ინფორმაცია-.
- საკრედიტო რისკის მატარებელი შესყიდული ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივები ის ფინანსური აქტივებია, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას უკვე საკრედიტო რისკის მატარებელია. მათი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ყოველთვის არსებობის მანძილზე იზომება (მე-3 ეტაპი).

ბანკი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც მოგება-ზარალის ანგარიშში რეალური ღირებულებით არ აისახება:

- მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ
- კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები
- ინვესტიციები სასესხო ფასიან ქაღალდებში
- სხვა მოთხოვნები
- სასესხო გარანტიები და
- გაცემული ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები+
- ბანკთაშორისი დეპოზიტები და საკორესპონდენტო ანგარიშები

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რეზერვი (მსზ/ECL)

- 12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (მსზ), ანუ მსზ არსებობის მანძილზე, რომლებიც წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის ისეთი მოვლენიდან, რომელიც შესაძლებელია დადგეს ანგარიშგების დღიდან 12 თვის განმავლობაში (1-ელი ეტაპი); ან
- მსზ მთელი არსებობის მანძილზე, ანუ მსზ არსებობის მანძილზე, რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის ყველა შესაძლო მოვლენიდან, რომელიც შესაძლებელია დადგეს ფინანსური ინსტრუმენტის მთელი არსებობის მანძილზე (მე-2 და მე-3 ეტაპები).

მთელი არსებობის მანძილზე მსზ-ის რეზერვი საჭიროა ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტისათვის, რომლის საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საგრძნობლად გაიზარდა. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, მსზ შეადგენს 12 თვიანი მსზ-ის ტოლ თანხას.

აუთვისებელი სასესხო გარანტიებისა და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტების შემთხვევაში, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მსზ იზომება კრედიტის კონვერსიის 36.1%-იანი ფაქტორის (აუთვისებელი სასესხო ვალდებულებები) და 100%-იანი ფაქტორის (ფინანსური გარანტიები) საფუძველზე. ხოლო 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მსზ იზომებოდა კრედიტის კონვერსიის 37.5%-იანი ფაქტორის (აუთვისებელი სასესხო ვალდებულებები) და 100%-იანი ფაქტორის (ფინანსური გარანტიები) საფუძველზე.

ფინანსური ინსტიტუტებიდან მოთხოვნებს, ბანკთაშორის დეპოზიტებსა და საკორესპონდენტო ანგარიშებს, აგრეთვე სასესხო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებს გაუფასურება ერიცხება 12 თვიანი მსზ-ის საფუძველზე. დეფოლტის ალბათობა და დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგები კლიენტებისათვის მიიღება საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მოწოდებული საკრედიტო რეიტინგის ინფორმაციიდან.

სხვა მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ფასდება გაუფასურების მოდელის ჯგუფური მიდგომის რეზერვირების განაკვეთების საფუძველზე.

კლიენტებზე გაცემული სესხები

მსესხებლების საკრედიტო რისკის გამოვლენის შესაფასებლად ბანკმა შეიმუშავა ფასს 9-ის შესაბამისი მეთოდოლოგია.

ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ინდივიდუალურად ან ჯგუფურად, სესხების იმგვარი პორტფელით აფასებს, რომელიც მსგავსი საკრედიტო რისკის მაჩვენებლებით ხასიათდება.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის გამოვლენებად ითვლება ის მსესხებლები/მსესხებელთა ჯგუფები, რომელთა რისკის გამოვლენა პირველადი კაპიტალის 1%-ს აჭარბებს. გარდა ამისა, მათში დაფიქსირებული უნდა იყოს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ნიშნები.

ისეთი რისკის გამოვლენის დასადგენად, რომლის საკრედიტო რისკი საგრძნობლად გაიზარდა ან რომელმაც განიცადა გაუფასურების ზარალის გამომწვევი მოვლენა, ანალიზდება ინფორმაცია მსესხებლების ლიკვიდობის, გადახდისუნარიანობის, ბიზნესისა და ფინანსური რისკების, ვადაგადაცილების სტატუსის, რესტრუქტურისაციის, საკრედიტო რეიტინგებისა და უზრუნველყოფის რეალური ღირებულების თაობაზე.

მსზ ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან რისკის გამოვლინებაზე, რომლებიც საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდის ნიშნებით ხასიათდება, ფასდება ინდივიდუალურად. თუმცა, დეფოლტირებული მსესხებლის ან მსესხებელთა ჯგუფის შემთხვევაში, ინდივიდუალური შეფასების ზღვარი პირველადი კაპიტალისათვის არის 0.5%. მსზ, რომელიც საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდის ნიშნებით არ ხასიათდება ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან რისკის გამოვლინებაზე ფასდება ჯგუფურად ან ინდივიდუალურად.

მსზ-ის შეფასება ინდივიდუალურად

ინდივიდუალურად შეფასებული სესხების შემთხვევაში, მსზ ფასდება კონტრაქტით ბანკის მიერ მისაღები ფულადი ნაკადებისა და მომავალი ეკონომიკური სცენარების სიმრავლის შეწონვით მისაღები ფულადი ნაკადების სხვაობის მიმდინარე ღირებულებით, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. გარდა ამისა, მხედველობაში მიიღება სესხების უზრუნველყოფად ფლობილი აქტივების რეალიზაცია. უზრუნველყოფის სალიკვიდაციო ღირებულება ზოგადად ფასდება ამოღების პერიოდად 2.5

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

წლის, ხოლო აქტივების ლიკვიდაციისათვის 10%-იანი ხარჯების მიღებით. გამოთვლებში გამოყენებული სალიკვიდაციო ღირებულება უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებაზე სულ მცირე 20%-ით უნდა იყოს ნაკლები. ზოგადი მიდგომა შეიძლება ინდივიდუალურად გადაიხედოს თუ სხვა გარემოებებმა უჩვენა, რომ ამოღების პერიოდი ან შეფასების ზღვრული მაჩვენებელი არარეალისტურია.

მსზ-ის შეფასება ჯგუფურად

მსზ-ის შეფასებისას მხედველობაში მიიღება შემდეგი ცვლადების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგი (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი, შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით.

ჯგუფური შეფასება ტარდება მსესხებლის და არა კონტრაქტის დონეზე.

სეგმენტაცია

ჯგუფურად შეფასებული სესხები სეგმენტებად იყოფა საკრედიტო რისკის შემდეგი მახასიათებლების მიხედვით:

- სეგმენტი
- სექტორი
- უზრუნველყოფა
- ვალუტა

ის პორტფელი, რომელზეც მსზ-ის შეფასება ჯგუფურად ხდება, იყოფა 4 სექტორად: ვაჭრობა, მშენებლობა და უძრავი ქონების მართვა, სხვა ბიზნეს-სექტორები და პროდუქტებად: უზრუნველყოფილი საცალო და არაუზრუნველყოფილი საცალო და აგრეთვე ვალუტის მიხედვით (ლარი და უცხოური ვალუტა, გარდა მშენებლობისა და უძრავი ქონების მართვისა და არაუზრუნველყოფილი საცალო სესხებისა, რომელიც ვალუტად არ სეგმენტირდება). სულ 8 სეგმენტია.

თითოეული სეგმენტი შემდეგ იყოფა 5 კატეგორიად, რომელთაგან თითოეული მსგავსი საკრედიტო რისკის თვისებებით ხასიათდება, როგორცაა ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა და რესტრუქტურისაცია, აგრეთვე, ზოგიერთ შემთხვევაში, საკრედიტო რეიტინგი, სესხის მომსახურების მოცვის კოეფიციენტი (DSCR) და გადახდის შემოსავალთან ფარდობა (PTI) და ა.შ.

სეგმენტაციის ზემოთ აღწერილი წესების მიხედვით, ჯგუფურად შეფასებული პორტფელი ჯგუფდება 40 მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების კატეგორიად.

დეფოლტის განსაზღვრება

შეფასების დასადგენად კრიტიკული მნიშვნელობა ენიჭება დეფოლტის განსაზღვრებას, რომელიც მსზ-ის ოდენობის შეფასებაშია ინტეგრირებული. დეფოლტის მოვლენად ბანკი მიიჩნევს შემდეგ მოვლენებს:

- მსესხებელმა ბანკის მიმართ მატერიალურ საკრედიტო ვალდებულებაზე ვადას გადააცილა 90-ზე მეტი დღით
- მსესხებლის მიერ ბანკისათვის საკრედიტო ვალდებულების დაფარვა მოსალოდნელი არ არის, მისი ვალუტი ჩამოიწერა ან გაიყიდა დიდი ფასდათმობით, ან მსესხებელი ითვლება პრობლემურად, ან მსესხებელზე მიმდინარეობს გაკოტრების პროცესი.
- აქტიური საკრედიტო რეიტინგი 8, 9 ან 10.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

- კორპორატიული და მცირე და საშუალო ბიზნესის DSCR<1, ხოლო საცალო სეგმენტისათვის PTI>70%, თუ მსესხებლის შემოსავალი თვეში უტოლდება ან აღემა1,500 ლარს აღემატება, ან კიდევ PTI>55%, თუ მსესხებლის შემოსავალი თვეში 1,500 ლარზე ნაკლებია.
- საკრედიტო ვალდებულებების რესტრუქტურისა და სხვადასხვა საკრედიტო კომიტეტების გადაწყვეტილებით შეიძლება ჩაითვალოს დეფოლტის ხდომილებად ან გარკვეულ გარემოებებში საკრედიტო ვალდებულებების საკრედიტო ხარისხის გათვალისწინებით, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ნიშნად.

იმის განსაზღვრისას, სავარაუდოა თუ არა მსესხებლის მხრიდან საკრედიტო ვალდებულების დაფარვა, ბანკი მხედველობაში იღებს როგორც ხარისხობრივ, აგრეთვე რაოდენობრივ ინდიკატორებს. დეფოლტის შესაფასებლად ბანკი იყენებს ინფორმაციის სხვადასხვა წყაროს, რომლებიც ან ბანკის შიგნით არის შემუშავებული, ან გარე წყაროებიდან მიიღება. შეფასებული ინფორმაცია ასევე დამოკიდებულია რისკის გამოვლენის სიდიდეზე. ანალიზში მნიშვნელოვან მონაცემებს წარმოადგენს ხარისხობრივი ინდიკატორები, როგორცაა შიდა საკრედიტო რეიტინგის მოდელის უდაბლესი კატეგორია და გარედან მიღებული ინფორმაცია მსესხებლის ფინანსური სიტუაციის შესაძლო გაუარესების თაობაზე. ეს ინდიკატორები გამოიყენება მსზ-ის ინდივიდუალურად შესაფასებელი სესხების დასადგენად, თუ მსესხებლის რისკის გამოვლენა მნიშვნელოვნად მაღალ ზღვრულ მაჩვენებელს აღემატება. მსზ-ის ჯგუფური შეფასების მიზნებისათვის, დეფოლტად აგრეთვე ითვლება საკრედიტო რეიტინგი 8, 9, 10 ან მსესხებლისათვის „პრობლემურის“ სტატუსის მინიჭება.

საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდა

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდის აღმოსაჩენად, ბანკი მონიტორინგს ახორციელებს იმ ფინანსურ აქტივებზე, რომლებსაც გაუფასურება ერიცხება. თუ საკრედიტო რისკი საგრძნობლად გაიზარდა, ბანკი დანაკარგის რეზერვს აფასებს მთელი არსებობის მანძილზე მსზ-ის და არა 12 თვიანი მსზ-ის საფუძველზე.

იმის შესაფასებლად, საგრძნობლად გაიზარდა თუ არა ფინანსურ ინსტრუმენტზე საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ბანკი მხედველობაში იღებს სათანადო და არგუმენტირებულ ხარისხობრივ და რაოდენობრივ ინფორმაციას. მსესხებლის საკრედიტო რეიტინგის მნიშვნელოვანი გაუარესება, რაც იწვევს დეფოლტის ალბათობის 10%-ზე მეტით ზრდას და შიდა რეიტინგი არის 6- ან უარესი, აგრეთვე მნიშვნელოვანი კლება უზრუნველყოფის ფასში, შეიძლება ჩაითვალოს საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდის ხარისხობრივ მაჩვენებლად. სწორედ ეს ინდიკატორები გამოიყენება ინდივიდუალურად შესაფასებელი მსზ-ის მქონე სესხების გამოსავლენად, თუ მსესხებლის რისკი ზღვრულ მაჩვენებელს აღემატება.

როდესაც აქტივზე ვადაგადაცილება 30 დღეზე მეტია ან მოხდა მისი რესტრუქტურისა და ფინანსური პრობლემების გამო, ბანკი მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკი საგრძნობლად გაიზარდა და აქტივი ხვდება გაუფასურების მოდელის მე-2 ეტაპზე, ანუ დანაკარგის რეზერვი განიხილება მთელი არსებობის მანძილზე მსზ-ის მიხედვით.

თითოეული ჯგუფისათვის დეფოლტის ალბათობის კოეფიციენტის განსაზღვრად, ბანკი იყენებს მიგრაციის მატრიცების მეთოდოლოგიას, რომელიც ისტორიულ მონაცემებსა და გადაუხდელობის გამოცდილებაზე დაყრდნობით დეფოლტის სტატისტიკური ანალიზის საფუძველზე სარწმუნოდ ზომავს იმ სესხების ოდენობას, რომლებიც დროთა განმავლობაში დეფოლტს განიცდის საბალანსო უწყისის თარიღამდე დამდგარი მოვლენების გამო. ჰომოგენური ჯგუფის დაკვირვების პერიოდად აღებულია ერთი წელი 2022 წლის ნოემბრიდან 2023 წლის ნოემბრამდე. დაკვირვების პერიოდის განმავლობაში გენერირდა ერთ თვიანი მიგრაციის მატრიცები. პორტფელის ზრდის ეფექტის გამოსარიცხად 2022 წლის ივლისის შემდეგ გაცემული სესხები სტატისტიკურ ანალიზში არ შევიდა.

მიგრაციის მატრიცები გამოიყენება თითოეული ჯგუფურად შესაფასებელი ჯგუფის 12 თვიანი დეფოლტის ალბათობის გამოსათვლელად. ამის გათვალისწინებით, ხდება ზღვრული დეფოლტის ალბათობების გამოთვლა პორტფელის ვადის ამოწურვამდე რამდენიმე წელიწადზე. დეფოლტის ალბათობის გამოსათვლელად დეფოლტად განისაზღვრა 90 დღიანი ვადაგადაცილება.

დროის მომენტში დეფოლტის ალბათობის შესაფასებლად ბანკი საპროგნოზო ინფორმაციას ამუშავებს სხვადასხვა მაკროსცენარის მეშვეობით.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, თითოეულ წრეში საშუალო დეფოლტის ალბათობის 10%-იანი ზრდა/(კლება) იწვევს მთლიანი მსზ-ის 6%-იან ზრდას/(კლებას), რაც შეადგენს 1,168/(-1,168) ათას ლარს.

LGD მოდელი

გაუფასურების მოდელის კიდევ ერთი კომპონენტია LGD (დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგები), ანუ დეფოლტის შემთხვევაში წარმოშობილი ზარალის შეფასებული ოდენობა. მის შესაფასებლად დეფოლტგანცდილი რისკგამოვლინებები სეგმენტების მიხედვით მცირდება უზრუნველყოფად გამოყენებული დეპოზიტებით, 2.5 წლიანი ამოღების პერიოდის უძრავი ქონების დისკონტირებული სალიკვიდაციო ღირებულებით, 10%-იანი რეალიზაციის ხარჯებით და საბაზრო ღირებულების მინიმუმ 20%-იანი ზღვრული მაჩვენებლით. LGD იზომება სეგმენტურად და არა ჯგუფის დონეზე.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეფასების მაჩვენებლის 10%-იანი ზრდა/(კლება) იწვევს მსზ-ის 1.25%/-1.26%-იან ზრდას/(კლებას), რაც შეადგენს 244/(-245) ათას ლარს.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამოღების პერიოდის 10%-იანი ზრდა/(კლება) იწვევს მსზ-ის 3.11%/-3.13%-იან ზრდას/(კლებას), რაც შეადგენს 606/(-609) ათას ლარს.

EAD მოდელი

EAD წარმოადგენს მთლიან მისაღებ თანხას დეფოლტის დროს. ბანკი მას ანგარიშობს კონტრაგენტის მიმდინარე რისკგამოვლენის საფუძველზე, რომელიც კორექტირებულია პოტენციური ცვლილებებით, რომლებიც დგება მე-3 დონეზე (დეფოლტი) გადაყვანისას, ანუ 1.007 1-ელი დონის სესხებისთვის და 1.010 მე-2 დონის სესხებისათვის.

საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენება

ბანკი მსზ-ის გამოთვლებში იყენებს საპროგნოზო ინფორმაციას. ეს ინფორმაცია მოიცავს ეკონომიკურ მონაცემებსა და ეკონომიკური ინდიკატორების პროგნოზს, რომელსაც მონეტარული სამსახურები აქვეყნებენ. დეფოლტის ზღვრული ალბათობების კორექტირებისათვის გამოიყენება სამი ეკონომიკური სცენარი (საბაზისო, პესიმისტური, ოპტიმისტური). ამ 3 სცენარის შეწონვა ქმნის დეფოლტის საშუალო შეწონილი ალბათობების საფუძველს, რომლებიც მსზ-ის გამოთვლებში გამოიყენება. 12 თვიანი მსზ (1-ელი ეტაპის სესხები) ფასდება მხოლოდ თორმეტთვიანი დეფოლტის ალბათობით. არსებობს მანძილზე მსზ (მე-2 და მე-3 ეტაპების სესხები) ფასდება ყველა წლიური ზღვრული დეფოლტის ალბათობით სესხის ვადის გასვლამდე.

ფასს 9-ის მიზნებისათვის საქართველოს ეროვნული ბანკი აქვეყნებს მაკროეკონომიკური ინდიკატორების პროგნოზებს სხვადასხვა სცენარით და მათ წონას გამოთვლებში. საბაზისო სცენარი ყველაზე სავარაუდო სცენარია და მისი წონა გამოთვლებში 50%-ია. პესიმისტური და ოპტიმისტური სცენარების წონა 25%-ია.

ისტორიული მონაცემების სტატისტიკური ანალიზის გამოყენებით ბანკმა შეაფასა ურთიერთქმედება მაკროეკონომიკურ ცვლადებსა და დეფოლტის ალბათობას შორის. ინდივიდუალურად შეფასებული სესხების მომავალ ეკონომიკურ სცენარში შედის სამი მაკროეკონომიკური ინდიკატორი - მშპ-ის ზრდა, ლარი/აშშ დოლარი გაცვლითი კურსი და უძრავი ქონების ფასები. ჯგუფურად შეფასებული პორტფელის შემთხვევაში, ბანკმა შეაფასა, თუ რა ზეგავლენა აქვს მშპ-ის ზრდას, წლიური ინფლაციის განაკვეთს, ლარი/აშშ დოლარის გაცვლითი კურსს. მშპ-ის განაკვეთი არ აჩვენებს სტატისტიკურად დამტკიცებულ კავშირს დეფოლტის ალბათობებთან.

სებ აქვეყნებს ძირითად მაკროეკონომიკურ ინდიკატორებს, რომლებიც 2023 წლის 31 დეკემბრის გამოყენებული იქნა 2024-2026 წლების საქართველოს ეკონომიკური სცენარების შესადგენად. ამ ინდიკატორებს მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვს მსზ-ზე.

პროგნოზირებული ურთიერთობა ეკონომიკურ ინდიკატორებსა და დეფოლტსა და დანაკარგის განაკვეთებს შორის სესხის პორტფელში შემუშავდა ბოლო 5 წლის მონაცემების საფუძველზე.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

ბანკმა ჩაატარა სენსიტიურობის ანალიზი, რომელიც უჩვენებს, თუ როგორ შეიცვლება სესხის პორტფელის მსზ მათ გამოთვლაში გამოყენებული ძირითადი დაშვებების ცვლილებების შემთხვევაში. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფურად შეფასებული მთლიანი მსზ, თუ თითოეული გამოყენებული დაშვება შეიცვლება 10%-ით. საილუსტრაციოდ, ცვლილებები იზოლირებულად არის ნაჩვენები და გამოყენებულია თითოეულ ალბათობის მიხედვით შეწონილ სცენარზე, რომლებსაც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ეფუძნება.

	ცვლილება	საშუალო დეფოლტის ალბათობა	საშუალო LGD	ზეგავლენა მსზ-ზე (ლარი)
ინფლაციის განაკვეთის სცენარის ცვლილება	10%	9.9%	19.6%	220
ლარი/აშშ დოლარის გაცვლითი კურსის სცენარის ცვლილება	-10%	9.5%	19.6%	(-220)
უმრავი ქონების ფასები	10%	9.7%	19.6%	50
	-10%	9.6%	19.6%	(-50)
	10%	9.65%	15.1%	(-2,686)
	-10%	9.65%	24.9%	3,185

მსზ-ის გამოთვლა

როდესაც ზღვრული PD და LGD დგინდება თითოეული სეგმენტისათვის, ხდება სესხზე დანაკარგის რეზერვის გამოთვლა. ის დამოკიდებულია ჯგუფების რისკის მახასიათებლებზე: 12 თვიანი მსზ გამოითვლება 1-ელი ეტაპის ჯგუფებისთვის (31 დღეზე ნაკლები გადაცილება) და არსებობის მანძილზე მსზ მე-2 ან მე-3 ეტაპის ჯგუფებისთვის (30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება ან საკრედიტო კომიტეტების მიერ რესტრუქტურული სესხი ან სხვა ხარისხობრივი ინდიკატორი). დანაკარგის რეზერვის გამოთვლის შედეგი ბანკს საშუალებას აძლევს, მიიღოს ჯგუფური შეფასების 40 კატეგორიიდან თითოეულის გაუფასურების განაკვეთი, რომლებიც გამოიყენება სესხზე დანაკარგის რეზერვის ფორმირებისათვის მთლიანი მოდელის ხელახლა გამოთვლამდე. გაუფასურების მოდელის გადათვლა მოხდა 2023 წლის დეკემბერში, უახლესი ინფორმაციის საფუძველზე.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის თაობაზე 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შიდა საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით:

	მოლიანი სესხები	მე-2 ეტაპი		მე-3 ეტაპი		სულ მსზ	მსზ რეზერვი წმინდა სესხები	მოლიან სესხებთან %	
		1-ელი ეტაპი	არსებობის მანძილზე მსზ - არა	არსებობის მანძილზე მსზ -	საკრედიტო რისკიანი				საკრედიტო რისკიანი
		12 თვიანი მსზ	რისკიანი	რისკიანი	რისკიანი				
კორპორატიული სესხები									
5	4,894	(50)	-	-	(50)	4,844	1.0%		
5-	44,262	(523)	-	-	(523)	43,739	1.2%		
6+	105,550	(614)	(548)	-	(1,162)	104,388	1.1%		
6	23,350	(26)	-	(875)	(901)	22,449	3.9%		
6-	23,520	(13)	(207)	-	(220)	23,300	0.9%		
7+	3,967	-	-	-	-	3,967	0.0%		
10	11,945	-	-	(1,688)	(1,688)	10,257	14.1%		
ურეიტინგო	39,608	(99)	-	-	(99)	39,509	0.2%		
სულ კორპორატიული სესხები	257,096	(1,325)	(755)	(2,563)	(4,643)	252,453	1.8%		
5	951	(2)	-	-	(2)	949	0.2%		
5-	1,841	(10)	-	-	(10)	1,831	0.5%		
6+	17,832	(114)	(5)	-	(119)	17,713	0.7%		
6	118,872	(863)	(127)	-	(990)	117,882	0.8%		
6-	105,565	(1,260)	(142)	(242)	(1,644)	103,921	1.6%		
7+	9,037	(1)	(6)	(1,375)	(1,382)	7,655	15.3%		
7	848	(1)	-	(173)	(174)	674	20.5%		
7-	451	-	-	(70)	(70)	381	15.5%		
8	5,888	-	-	(381)	(381)	5,507	6.5%		
9	603	-	-	(162)	(162)	441	26.9%		
10	8,965	-	-	(1,977)	(1,977)	6,988	22.1%		
ურეიტინგო	35,208	(738)	(50)	(583)	(1,370)	33,837	3.9%		
სულ მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	306,061	(2,989)	(330)	(4,963)	(8,281)	297,779	2.7%		
საგალო სესხები									
ურეიტინგო	160,596	(1,153)	(683)	(4,719)	(6,555)	154,042	4.1%		
სულ საგალო სესხები	160,596	(1,153)	(683)	(4,719)	(6,555)	154,042	4.1%		
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	723,753	(5,467)	(1,768)	(12,245)	(19,479)	704,274	2.7%		

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის თაობაზე 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შიდა საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით:

	მთლიანი სესხები	1-ელი ეტაპის 12 თვიანი მსზ	მე-2 ეტაპის არსებობის მანძილზე მსზ - არა რისკიანი	მე-2 ეტაპის არსებობის მანძილზე მსზ - საკრედიტო რისკიანი	სულ მსზ	წმინდა სესხები	მსზ რეზერვი მთლიან სესხებთან %
კორპორატიული სესხები							
5	18,721	(36)	(176)	-	(212)	18,509	1.13%
5-	34,666	(233)	-	-	(233)	34,433	0.67%
6+	54,858	(300)	(461)	-	(761)	54,097	1.39%
6	53,681	(145)	(237)	(596)	(978)	52,703	1.82%
6-	25,131	(165)	(545)	-	(710)	24,421	2.83%
7+	7,601	(1)	-	(243)	(244)	7,357	3.21%
10	12,286	-	-	(976)	(976)	11,310	7.94%
ურეიტინგო	21,872	(131)	-	-	(131)	21,741	0.60%
სულ კორპორატიული სესხები	228,816	(1,011)	(1,419)	(1,815)	(4,245)	224,571	1.86%
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები							
5	906	(6)	-	-	(6)	900	0.66%
6+	24,635	(151)	-	(6)	(157)	24,478	0.64%
6	85,417	(420)	(888)	(213)	(1,521)	83,896	1.78%
6-	98,866	(554)	(295)	(951)	(1,800)	97,066	1.82%
7+	8,552	(14)	(1)	(551)	(566)	7,986	6.62%
7	2,115	(1)	-	(47)	(48)	2,067	2.27%
7-	970	-	(12)	(75)	(87)	883	8.97%
8	2,786	-	-	(24)	(24)	2,762	0.86%
9	1,369	-	-	(251)	(251)	1,118	18.33%
10	9,208	-	-	(2,305)	(2,305)	6,903	25.03%
ურეიტინგო	35,639	(235)	(100)	(339)	(674)	34,965	1.89%
სულ მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	270,463	(1,381)	(1,296)	(4,762)	(7,439)	263,024	2.75%
საცალო სესხები							
6	18	(1)	-	-	(1)	17	5.56%
6-	652	(1)	-	(18)	(19)	633	2.91%
7+	75	-	-	(7)	(7)	68	9.33%
7	1	-	-	-	-	1	0.00%
ურეიტინგო	160,503	(1,131)	(599)	(4,696)	(6,426)	154,077	4.00%
სულ საცალო სესხები	161,249	(1,133)	(599)	(4,721)	(6,453)	154,796	4.00%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	660,528	(3,525)	(3,314)	(11,298)	(18,137)	642,391	2.75%

ბანკის სარეიტინგო მეთოდოლოგიის მიხედვით, კორპორატიული და მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხებში შედის ინდივიდუალური მეწარმეებისა და იურიდიული პირების სესხები. ბანკი საცალო სესხებს, რომლებიც ფიზიკურ პირებზე გაცემულ სესხებს მოიცავს, შიდა საკრედიტო რეიტინგით არ ამუშავებს. მცირე და საშუალო ბიზნესზე გაცემული რამდენი სესხი გაცემულია ინდივიდუალურ მეწარმეებზე.

რესტრუქტურული სესხები

კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე პირობების ცვლილება, როგორც წესი, ხდება კლიენტებთან ურთიერთობის განვითარების პროცესის ფარგლებში ან მსესხებლის მდგომარეობის გაუარესების დროს. ამ უკანასკნელ

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

შემთხვევაში, მოლაპარაკების შედეგად შესაძლოა გაგრძელდეს სესხის გადახდის ვადა ან შეიცვალოს გადახდის გეგმა, რომლის მიხედვითაც ბანკი შეღავათიან საპროცენტო განაკვეთს სთავაზობს იმ მსესხებლებს, რომლებიც წამდვილად მძიმე ვითარებაში აღმოჩნდნენ. მიუხედავად ამისა, აქტივი კვლავაც ვადაგადაცილებული რჩება და ინდივიდუალურად გაუფასურებულია, თუ ხელმეორე მოლაპარაკების შედეგად დადგენილი საპროცენტო განაკვეთისა და ძირითადი თანხის გადახდა ნაკლებია აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებაზე. სხვა შემთხვევაში, მოლაპარაკებების შედეგად იდება ახალი ხელშეკრულება, რომელიც ახალ სესხად განიხილება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია იმ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება, კლასების მიხედვით, რომელთა პირობები შეიცვალა:

ფინანსური აქტივის კლასი	31 დეკემბერი, 2023	31 დეკემბერი, 2022
კლიენტებზე გაცემული სესხები	67,505	73,581
გამოკლებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის	(7,611)	(6,800)

გაუნადგებელ სასესხო ვალდებულებებთან მიმართებაში ბანკი პოტენციურად ექვემდებარება ამგვარი ვალდებულებების მთლიანი ოდენობის დანაკარგს. თუმცა, დანაკარგის სავარაუდო ოდენობა ნაკლებია, ვინაიდან პირობითი ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია საკრედიტო ხელშეკრულებების გარკვეულ პირობებზე.

კლიენტებზე გაცემული სესხების მოძრაობა ეტაპების მიხედვით

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს, მოძრაობა კლიენტებზე გაცემული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში და კლიენტებზე გაცემული სესხების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში იყო:

	2023			
	12 თვიანი მსზ	მე-2 ეტაპი:		მე-3 ეტაპი:
		არსებობის		
		1-ელი ეტაპი: მსზ - საკრედიტო რისკის არმქონე	მანძილზე მსზ - საკრედიტო რისკის მქონე	მსზ - საკრედიტო რისკის მქონე
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 1 იანვარი, 2023	509,170	69,425	81,933	660,528
ცვლილება საბალანსო ღირებულებაში:				
ახალი წარმოშობილი სესხები	335,381	-	-	335,381
-გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	24,022	(24,022)	-	-
-გადავიდა 1-დან მე-2 ეტაპზე	(28,915)	28,915	-	-
-გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(14,688)	14,688	-
-გადავიდა მე-3-დან მე-2 ეტაპზე	-	13,085	(13,085)	-
სესხების დაფარვა	(245,266)	(16,555)	(14,367)	(276,188)
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოუწვევია	(164)	(16)	131	(50)
საკურსო სხვაობა	3,482	392	208	4,082
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2023	597,709	56,536	69,508	723,753

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

	2023			
	1-ელი ეტაპი: 12 თვიანი მსზ	მე-2 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მსზ - საკრედიტო რისკის არმქონე	მე-3 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მსზ - საკრედიტო რისკის მქონე	სულ
		მსზ	მსზ	
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 1 იანვარი, 2023	3,525	3,315	11,297	18,137
ცვლილება საკრედიტო ზარალში				
ახალი წარმოშობილი სესხები	5,884	-	-	5,884
- გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	1,188	(1,188)	-	-
- გადავიდა 1-დან მე-2 ეტაპზე	(265)	265	-	-
- გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(870)	870	-
- გადავიდა მე-3-დან მე-2 ეტაპზე	-	870	(870)	-
ზრდა საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	-	310	817	1,127
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოუწვევია	-	(503)	(710)	(1,213)
სესხების დაფარვა	(1,180)	(1,042)	(2,790)	(5,012)
ცვლილება რისკის პარამეტრებში	(3,692)	607	2,677	(408)
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	950	950
საკურსო სხვაობა	6	3	5	14
საკრედიტო ზარალი 31 დეკემბერი, 2023	5,466	1,767	12,246	19,479
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	1-ელი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
			მსზ	
			არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის მქონე	
	12-თვიანი მსზ	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის არმქონე	მსზ	
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 1 იანვარი, 2023	295,990	59,459	49,075	404,524
ცვლილება მთლიან საბალანსო ღირებულებაში				
ახალი წარმოშობილი სესხები	219,822	-	-	219,822
- გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	15,683	(15,683)	-	-
- გადავიდა 1-ელიდან მე-2 ეტაპზე	(17,635)	17,635	-	-
- გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(6,085)	6,085	-
- გადავიდა მე-3-დან მე-2 ეტაპზე	-	6,918	(6,918)	-
სესხების დაფარვა	(162,129)	(17,065)	(10,590)	(189,784)
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოუწვევია	(100)	(24)	105	(19)
საკურსო სხვაობა	2,257	327	(21)	2,563
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2023	353,888	45,482	37,736	437,106

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

იურიდიულ პირებზე გაცემულ სესხების ანარიცხები	1-ელი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
	12-თვიანი მსზ	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის არმქონე	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის მქონე	
სესხის ანარიცხები 1 იანვარი, 2023	1,912	2,550	5,718	10,180
ცვლილება სესხის ანარიცხებში				
ახალი წარმოშობილი სესხები	3,390	-	-	3,390
- გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	562	(562)	-	-
- გადავიდა 1-ელიდან მე-2 ეტაპზე	(129)	129	-	-
- გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(578)	578	-
- გადავიდა მე-3-დან მე-2 ეტაპზე	-	283	(283)	-
ზრდა საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	-	8	49	57
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოუწვევია	-	(235)	(278)	(513)
სესხების დაფარვა	(802)	(882)	(1,251)	(2,935)
ცვლილება რისკის პარამეტრებში	(1,212)	197	1,229	214
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	388	388
საკურსო სხვაობა	5	2	(6)	1
სესხის ანარიცხები 31 დეკემბერი, 2023	3,726	912	6,144	10,782

სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი	1-ელი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
	12-თვიანი მსზ	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის არმქონე	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის მქონე	
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 1 იანვარი, 2023	123,749	3,916	17,896	145,561
ცვლილება მთლიან საბალანსო ღირებულებაში				
ახალი წარმოშობილი სესხები	83,500	-	-	83,500
- გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	5,061	(5,061)	-	-
- გადავიდა 1-ელიდან მე-2 ეტაპზე	(4,618)	4,618	-	-
- გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(2,916)	2,916	-
- გადავიდა მე-3-დან მე-2 ეტაპზე	-	3,815	(3,815)	-
სესხების დაფარვა	(55,396)	2,382	827	(52,187)
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოუწვევია	(107)	-	20	(87)
საკურსო სხვაობა	792	48	218	1,058
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2023	152,981	6,802	18,062	177,845

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

სამომხმარებლო სესხების ანარიცხები	1-ელი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
	12-თვიანი მსზ	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის არმქონე	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის მქონე	
სესხის ანარიცხები 1 იანვარი, 2023	1,118	417	3,539	5,074
ცვლილება სესხის ანარიცხებში				
ახალი წარმოშობილი სესხები	1,907	-	-	1,907
-გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	437	(437)	-	-
-გადავიდა 1-ელიდან მე-2 ეტაპზე	(80)	80	-	-
-გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(167)	167	-
-გადავიდა მე-3-დან მე-2 ეტაპზე	-	387	(387)	-
ზრდა საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	-	140	404	544
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოუწვევია	-	(154)	(335)	(488)
სესხების დაფარვა	(294)	(109)	(741)	(1,144)
ცვლილება რისკის პარამეტრებში	(2,014)	326	1,481	(207)
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	349	349
საკურსო სხვაობა	1	-	7	8
სესხის ანარიცხები 31 დეკემბერი, 2023	1,075	484	4,484	6,043

იპოთეკური სესხები, მთლიანი	1-ელი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
	12-თვიანი მსზ	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის არმქონე	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის მქონე	
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 1 იანვარი, 2023	89,431	6,050	14,962	110,443
ცვლილება მთლიან საბალანსო ღირებულებაში				
ახალი წარმოშობილი სესხები	32,059	-	-	32,059
-გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	3,278	(3,278)	-	-
-გადავიდა 1-ელიდან მე-2 ეტაპზე	(6,662)	6,662	-	-
-გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(5,687)	5,687	-
-გადავიდა მე-3-დან მე-2 ეტაპზე	-	2,352	(2,352)	-
სესხების დაფარვა	(27,741)	(1,872)	(4,604)	(34,217)
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოუწვევია	42	8	6	56
საკურსო სხვაობა	433	17	11	461
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2023	90,840	4,252	13,710	108,802

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

იპოთეკური სესხების ანარიცხები	1-ელი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
		მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის არმქონე	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის მქონე	
სესხის ანარიცხები 1 იანვარი, 2023	495	348	2,040	2,883
ცვლილება სესხის ანარიცხებში				
ახალი წარმოშობილი სესხები	587	-	-	587
- გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	189	(189)	-	-
- გადავიდა 1-ელიდან მე-2 ეტაპზე	(56)	56	-	-
- გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(125)	125	-
- გადავიდა მე-3-დან მე-2 ეტაპზე	-	200	(200)	-
ზრდა საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	-	163	365	528
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოუწვევია	-	(115)	(97)	(212)
სესხების დაფარვა	(84)	(53)	(798)	(935)
ცვლილება რისკის პარამეტრებში	(466)	84	(33)	(415)
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	213	213
საკუროსო სხვაობა	1	1	3	5
სესხის ანარიცხები 31 დეკემბერი, 2023	666	370	1,618	2,654

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს, მოძრაობა კლიენტებზე გაცემული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და მოსალოდნელი ზარალის რეზერვში იყო:

	2022			სულ
	1-ელი ეტაპი: 12 თვიანი მსზ	მე-2 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მსზ - საკრედიტო რისკის არმქონე	მე-3 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მსზ - საკრედიტო რისკის მქონე	
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 1 იანვარი, 2022	539,750	118,567	88,242	746,559
ახალი წარმოშობილი სესხები	266,946	-	-	266,946
- გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	60,180	(60,180)	-	-
- გადავიდა 1-დან მე-2 ეტაპზე	(56,906)	56,906	-	-
- გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(28,569)	28,569	-
- გადავიდა მე-3-დან მე-2 ეტაპზე	-	22,187	(22,187)	-
სესხების დაფარვა	(264,794)	(32,687)	(6,498)	(303,979)
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოუწვევია	(106)	(98)	(75)	(279)
საკუროსო სხვაობა	(35,900)	(6,701)	(6,118)	(48,719)
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2022	509,170	69,425	81,933	660,528

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

	2022			სულ
	1-ელი ეტაპი: 12 თვიანი მსზ	მე-2 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მსზ - საკრედიტო რისკის არმქონე	მე-3 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მსზ - საკრედიტო რისკის მქონე	
სესხის ანარიცხები 1 იანვარი, 2022	2,243	9,549	9,738	21,530
ცვლილება საკრედიტო ზარალში ახალი წარმოშობილი სესხები	6,216	-	-	6,216
-გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	2,002	(2,002)	-	-
-გადავიდა 1-დან მე-2 ეტაპზე	(196)	196	-	-
-გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(1,666)	1,666	-
-გადავიდა მე-3-დან მე-2 ეტაპზე	-	1,130	(1,130)	-
ზრდა საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	-	1,293	2,505	3,798
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოუწვევია	-	(1,772)	(786)	(2,558)
სესხების დაფარვა	(925)	(3,005)	(1,788)	(5,718)
ცვლილება რისკის პარამეტრებში	(5,720)	(361)	481	(5,600)
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	993	993
საკურსო სხვაობა	(95)	(47)	(382)	(524)
სესხის ანარიცხები 31 დეკემბერი, 2022	3,525	3,315	11,297	18,137

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	1-ელი ეტაპი	მე-2 ეტაპი მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის არმქონე	მე-3 ეტაპი მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის მქონე	სულ
	12-თვიანი მსზ			
მთლიანი საბალანსო ღირებულება, 1 იანვარი, 2022	340,812	92,215	56,090	489,117
ცვლილება მთლიან საბალანსო ღირებულებაში				-
ახალი წარმოშობილი სესხები	161,307	-	-	161,307
-გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	43,922	(43,922)	-	-
-გადავიდა 1-ელიდან მე-2 ეტაპზე	(42,931)	42,931	-	-
-გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(16,480)	16,480	-
-გადავიდა მე-3-დან მე-2 ეტაპზე	-	14,954	(14,954)	-
სესხების დაფარვა	(184,985)	(24,280)	(4,122)	(213,387)
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოუწვევია	(9)	(85)	(32)	(126)
საკურსო სხვაობა	(22,126)	(5,874)	(4,388)	(32,388)
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2022	295,990	59,459	49,074	404,523

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

იურიდიულ პირებზე გაცემულ სესხების ანარიცხები	1-ელი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
	12-თვიანი მსზ	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის არმქონე	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის მქონე	
სესხის ანარიცხები 1 იანვარი, 2022	1,580	8,203	5,181	14,964
ცვლილება სესხის ანარიცხებში				
ახალი წარმოშობილი სესხები	3,139	-	-	3,139
-გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	1,025	(1,025)	-	-
-გადავიდა 1-ელიდან მე-2 ეტაპზე	(160)	160	-	-
-გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(1,579)	1,579	-
-გადავიდა მე-3-დან მე-2 ეტაპზე	-	314	(314)	-
ზრდა საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	-	1,023	949	1,972
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოუწვევია	-	(966)	(281)	(1,247)
სესხების დაფარვა	(788)	(2,597)	(439)	(3,824)
ცვლილება რისკის პარამეტრებში	(2,826)	(963)	(1,078)	(4,867)
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	449	449
საკურსო სხვაობა	(58)	(20)	(328)	(406)
სესხის ანარიცხები 31 დეკემბერი, 2022	1,912	2,550	5,718	10,180
სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი	1-ელი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	
		მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის არმქონე	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის მქონე	
	12-თვიანი მსზ	არმქონე	რისკის მქონე	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 1 იანვარი, 2022	107,116	21,069	16,573	144,758
ცვლილება მთლიან საბალანსო ღირებულებაში				
ახალი წარმოშობილი სესხები	70,684	-	-	70,684
-გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	13,533	(13,533)	-	-
-გადავიდა 1-ელიდან მე-2 ეტაპზე	(4,597)	4,597	-	-
-გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(3,385)	3,385	-
-გადავიდა მე-3-დან მე-2 ეტაპზე	-	1,767	(1,767)	-
სესხების დაფარვა	(55,583)	(6,422)	(20)	(62,025)
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოუწვევია	7	(3)	(13)	(9)
საკურსო სხვაობა	(7,412)	(174)	(262)	(7,848)
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2022	123,748	3,916	17,896	145,560

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

სამომხმარებლო სესხების ანარიცხები	1-ელი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
	12-თვიანი მსზ	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის არმქონე	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის მქონე	
სესხის ანარიცხები 1 იანვარი	500	995	2,898	4,393
ცვლილება სესხის ანარიცხებში:				
ახალი წარმოშობილი სესხები	2,039	-	-	2,039
- გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	836	(836)	-	-
- გადავიდა 1-ელიდან მე-2 ეტაპზე	(16)	16	-	-
- გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(45)	45	-
- გადავიდა მე-3-დან მე-2 ეტაპზე	-	239	(239)	-
ზრდა საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	-	168	812	980
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოუწვევია	-	(759)	(141)	(900)
სესხების დაფარვა	(110)	(137)	(694)	(941)
ცვლილება რისკის პარამეტრებში	(2,102)	781	544	(777)
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	335	335
საკუროსო სხვაობა	(28)	(5)	(21)	(54)
სესხის ანარიცხები 31 დეკემბერი, 2022	1,119	417	3,539	5,075

იპოთეკური სესხები, მთლიანი	1-ელი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
	12-თვიანი მსზ	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის არმქონე	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის მქონე	
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 1 იანვარი, 2022	91,822	5,283	15,579	112,684
ცვლილება მთლიან საბალანსო ღირებულებაში:				
ახალი წარმოშობილი სესხები	34,955	-	-	34,955
- გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	2,725	(2,725)	-	-
- გადავიდა 1-ელიდან მე-2 ეტაპზე	(9,378)	9,378	-	-
- გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(8,704)	8,704	-
- გადავიდა მე-3-დან მე-2 ეტაპზე	-	5,466	(5,466)	-
სესხების დაფარვა	(24,181)	(1,984)	(2,321)	(28,486)
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოუწვევია	(104)	(10)	(29)	(143)
საკუროსო სხვაობა	(6,407)	(654)	(1,504)	(8,565)
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2022	89,432	6,050	14,963	110,445

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

იპოთეკური სესხების ანარიცხები	1-ელი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი	სულ
	12-თვიანი მსზ	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის არმქონე	მსზ არსებობის მანძილზე - საკრედიტო რისკის მქონე	
სესხის ანარიცხები 1 იანვარი	163	351	1,659	2,173
ცვლილება სესხის ანარიცხებში:				
ახალი წარმოშობილი სესხები	1,038			1,038
გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	141	(141)	-	-
-გადავიდა 1-ელიდან მე-2 ეტაპზე	(20)	20	-	-
-გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(42)	42	-
-გადავიდა მე-3-დან მე-2 ეტაპზე	-	577	(577)	-
ზრდა საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	-	102	744	846
ცვლილება ისეთი მოდიფიკაციის გამო, რასაც აღიარების შეწყვეტა არ გამოუწვევია	-	(47)	(364)	(411)
სესხების დაფარვა	(27)	(271)	(655)	(953)
ცვლილება რისკის პარამეტრებში	(792)	(179)	1,015	44
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	209	209
საკურსო სხვაობა	(9)	(22)	(33)	(64)
სესხის ანარიცხები 31 დეკემბერი, 2022	494	348	2,040	2,882

მაქსიმალური საკრედიტო რისკდამოკიდებულება

ბანკის მაქსიმალური საკრედიტო რისკდამოკიდებულება ცვალებადია და განპირობებულია როგორც ინდივიდუალური რისკებით, ასევე საბაზრო ეკონომიკასთან დაკავშირებული ზოგადი რისკებითაც.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს საბალანსო და გარესაბალანსო ფინანსური აქტივების მაქსიმალურ საკრედიტო რისკდამოკიდებულებას. ბალანსის უწყისში ასახული ფინანსური აქტივების მაქსიმალური რისკდამოკიდებულება უტოლდება აქტივების საბალანსო ღირებულებას გაქვითვამდე ან უზრუნველყოფამდე და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალამდე. პირობითი ვალდებულებებიდან გამომდინარე, მაქსიმალური საკრედიტო რისკდამოკიდებულება წარმოდგენილია ინსტრუმენტების საკონტრაქტო ღირებულებითიმ შემთხვევაში, თუ უზრუნველყოფა, საპასუხო მოთხოვნები ან გარანტია გაუფასურდა და პირობითი ვალდებულება ან კრედიტის გაცემის ვალდებულება არ სრულდება. წმინდა რისკდამოკიდებულება არის მთლიანი რისკდამოკიდებულება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოკლებით.

31 დეკემბერი, 2023	მაქსიმალური რისკდამოკიდებულება	წმინდა რისკდამოკიდებულება
ფული და ფულის ეკვივალენტები სალაროში არსებული ფულის გარდა	33,942	33,941
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	63,339	63,338
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	14,829	14,805
კლიენტებზე გაცემული სესხები	723,753	704,274
ინვესტიციები კაპიტალის ინსტრუმენტებში	54	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	17,354	17,338
სხვა ფინანსური აქტივები	32,513	32,225
გარანტიები და აკრედიტივები	15,653	15,377

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

31 დეკემბერი, 2022	მაქსიმალური რისკდამოკიდებულება	წმინდა რისკდამოკიდებულება
ფული და ფულის ეკვივალენტები სალაროში არსებული ფულის გარდა	132,281	132,273
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	129,649	129,648
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	1,116	1,115
კლიენტებზე გაცემული სესხები	660,528	642,391
ინვესტიციები კაპიტალის ინსტრუმენტებში	54	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	17,341	17,323
სხვა ფინანსური აქტივები	19,569	19,304
გარანტიები და აკრედიტივები	10,940	10,868

გარესაბალანსო რისკი

გარესაბალანსო რისკების სამართავად გამოიყენება რისკის მართვის არსებითად ისეთივე პოლიტიკა, როგორც საბალანსო რისკების შემთხვევაში. სასესხო ვალდებულების შემთხვევაში, კლიენტებსა და კონტრაგენტებზე გავრცელდება კრედიტის მართვის ისეთივე პოლიტიკა, როგორც სესხებისა და ავანსების შემთხვევაში. ბანკმა უზრუნველყოფა შეიძლება მოითხოვოს კონტრაგენტის ფინანსური სიძლიერისა და გარიგების ხასიათის მიხედვით.

გეოგრაფიული კონცენტრაცია

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აკონტროლებს კანონმდებლობასა და მარეგულირებელ წესებთან დაკავშირებულ რისკებს და აფასებს მათ გავლენას ბანკის საქმიანობაზე. 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები კონცენტრირებული იყო საქართველოში.

აქტივებისა და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია წარმოდგენილია ქვემოთ:

	საქართველო	სხვა არა ეგთო-ს ქვეყნები	ეგთო-ს ქვეყნები	31 დეკემბერი, 2023 სულ
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	31,627	974	1,340	33,941
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	63,338	-	-	63,338
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	14,046	759	-	14,805
კლიენტებზე გაცემული სესხები	698,852	4,703	719	704,274
ინვესტიციები კაპიტალის ინსტრუმენტებში	54	-	-	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	17,338	-	-	17,338
სხვა ფინანსური აქტივები	2,225	30,000	-	32,225
სულ არაწარმოებული ფინანსური აქტივები	827,480	36,436	2,059	865,975
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები				
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	9,879	420,889	-	430,768
კლიენტების დეპოზიტები	176,588	14,826	1,641	193,055
გამოშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები	-	5,062	-	5,062
საიჯარო ვალდებულება	1,473	-	-	1,473
სუბორდინირებული სესხი	-	26,965	-	26,965
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	4,229	-	-	4,229
სულ არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	192,169	467,742	1,641	661,552
წმინდა პოზიცია ფინანსურ ინსტრუმენტებზე	635,311	(431,306)	418	204,423

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

	საქართველო	სხვა არა ეთო-ს ქვეყნები	ეთო-ს ქვეყნები	31 დეკემბერი, 2022 სულ
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	128,315	1,616	2,342	132,273
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	129,648	-	-	129,648
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	391	724	-	1,115
კლიენტებზე გაცემული სესხები	635,997	5,096	1,298	642,391
ინვესტიციები კაპიტალის ინსტრუმენტებში	54	-	-	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	17,323	-	-	17,323
სხვა ფინანსური აქტივები	7,375	11,929	-	19,304
სულ არაწარმოებული ფინანსური აქტივები	919,103	19,365	3,640	942,108
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები				
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	1,950	427,615	-	429,565
კლიენტების დეპოზიტები	308,404	17,935	5,549	331,888
გამოშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები	-	23,606	-	23,606
საიჯარო ვალდებულება	2,252	-	-	2,252
სუბორდინირებული სესხი	-	27,091	-	27,091
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	10,511	-	-	10,511
სულ არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	323,117	496,247	5,549	824,913
წმინდა პოზიცია ფინანსურ ინსტრუმენტებზე	595,986	(476,882)	(1,909)	117,195

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასის მიხედვით

ფინანსური აქტივები ხარისხდება საერთაშორისო სააგენტოების - "ფიტჩის", „სტანდარდ ენდ ფურზისა“ და „მუდისის“ მიერ მინიჭებული მიმდინარე საკრედიტო რეიტინგის მიხედვით. AAA მაქსიმალური რეიტინგია. საინვესტიციო რანგის ფინანსური აქტივების რეიტინგი მერყეობს AAA-BBB ფარგლებში. ამ უკანასკნელზე ნაკლები რეიტინგის მქონე ფინანსური აქტივები ითვლება სპეკულაციურად.

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგს:

31 დეკემბერი, 2023						შეუფა	სულ
	AAA	AA	A	BBB	<BBB	სებელი	
ფული და ფულის ეკვივალენტები	-	-	974	1,329	31,627	11	33,941
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	-	-	-	-	63,338	-	63,338
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	759	-	-	14,046	-	14,805
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	26,651	677,623	704,274
ინვესტიციები კაპიტალის ინსტრუმენტებში	-	-	-	-	-	54	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	-	-	-	-	17,338	-	17,338
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	30,000	1,817	408	32,225
31 დეკემბერი, 2022	AAA	AA	A	BBB	<BBB	შეუფა	სულ
ფული და ფულის ეკვივალენტები	-	-	1,616	-	130,657	-	132,273
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	-	-	-	-	129,648	-	129,648
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	724	-	-	391	-	1,115
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	19,354	623,037	642,391
ინვესტიციები კაპიტალის ინსტრუმენტებში	-	-	-	-	-	54	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	-	-	-	-	17,323	-	17,323
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	7,158	12,146	19,304

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

კლიენტებზე გაცემული სესხებისგან განსხვავებული ფინანსური აქტივების დახარისხება ხდება საერთაშორისო სააგენტოების, "ფიტჩი", "სტანდარდ & ფუარზი" და "მუდისი" მიერ მინიჭებული მიმდინარე საკრედიტო რეიტინგის მიხედვით.

საბანკო ინდუსტრიას ზოგადად ახასიათებს საკრედიტო რისკი კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ბანკთაშორისი დეპოზიტების გამო. კლიენტებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში რისკდამოკიდებულება კონცენტრირებულია საქართველოს ფარგლებში. რისკდამოკიდებულება რეგულარულ მონიტორინგს ექვემდებარება რათა უზრუნველყოფილ იქნას ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკით დადგენილი საკრედიტო ლიმიტებისა და კრედიტუნარიანობის მოთხოვნების დაცვა.

საქართველოს საკრედიტო რეიტინგი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების თანახმად შეესაბამება – BB-ს.

ბანკი ახორციელებს მრავალ გარიგებას, სადაც კონტრაგენტები არ არიან შეფასებულნი საერთაშორისო შეფასების სააგენტოების მიერ. ბანკმა შეიმუშავა შეფასების შიდა მოდელი, რის მიხედვითაც იგი განსაზღვრავს კონტრაგენტის რეიტინგს. მსესხებელთა შეფასების მიზნით ბანკმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის დადგენის მეთოდოლოგია. ამ მეთოდის საშუალებით მსესხებელს რეიტინგი ენიჭება ფინანსური ინფორმაციის გამჭვირვალობის, აუდიტრებული ფინანსური ანგარიშების, მმართველობის ხარისხის, კონკურენტუნარიანობის, საბაზრო წილის, დაკავშირებული მხარეებისა და სხვა ინდიკატორების მიხედვით.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი ეხება დეპოზიტების გადინებისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად საკმარისი სახსრების არსებობას, როცა მათი ვადა ამოიწურება.

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აკონტროლებს ზემოთ აღნიშნულ რისკებს ვადიანობის ანალიზის საფუძველზე და განსაზღვრავს ბანკის სტრატეგიას შემდგომი ფინანსური პერიოდისათვის. მიმდინარე ლიკვიდობის კონტროლი ხორციელდება ხაზინის მიერ, რომლის ფუნქციაც არის ფულად ბაზრებზე გარიგებების დადება მიმდინარე ლიკვიდობის შესანარჩუნებლად და ფულადი ნაკადების ოპტიმიზაციისათვის.

ლიკვიდობის რისკის სამართავად, ბანკი ახორციელებს ყოველდღიურ მონიტორინგს კლიენტებისგან მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და ბანკის ოპერაციებზე, რომელიც წარმოადგენს აქტივ-პასივების მართვის პროცესის ნაწილს. დირექტორატი აწესებს ლიმიტებს ხელმისაწვდომი სახსრების მინიმალურ წილზე გასანაღდებელი დეპოზიტების უზრუნველსაყოფად და ბანკთაშორისი და სხვა სასესხო წყაროს მინიმალურ დონეზე, რომელიც აუცილებელია იმისათვის, რომ დაკმაყოფილდეს განაღდების მოთხოვნა მისი მოულოდნელი წარმოქმნისას.

ლიკვიდობის რისკის გასაკონტროლებლად, ლიკვიდობის ჯამური დეფიციტისა (სხვაობა აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის) და მთლიანი აქტივების ფარდობაზე ბანკი აწესებს ზღვარს. აღნიშნული ზღვრის დარღვევის შემთხვევაში, კომიტეტი იღებს გადაწყვეტილებას კორექციული ზომების შემოღების შესახებ.

ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ანალიზი:

- (a) ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადამდე დარჩენილი პერიოდი, რომელიც გამოიანგარიშება ფინანსური ვალდებულებების დაუდისკონტირებელი ფულადი სახსრების (სესხის ძირითადი თანხა და პროცენტი) იმ უახლოესი თარიღით, როდესაც ბანკი ვალდებულია დაფაროს ვალდებულება; და
- (b) ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრული დაფარვის ვადამდე დარჩენილი პერიოდი, რომელიც იანგარიშება ფინანსურ აქტივებზე (პროცენტის ჩათვლით) არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის საფუძველზე, რომელიც მიღებული იქნება აქტივებზე კონტრაქტით გათვალისწინებულ დაფარვის ვადაში, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც ბანკი ფულადი სახსრების შემოდინებას სხვა დროს ვარაუდობს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

შემდეგ ცხრილში გაანალიზებულია ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ქვემოთ მოცემული მონაცემები ეფუძნება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადებს:

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	2023 წლის					განუსა- ზღვრელი ვადიანობა	2023 წლის 31 დეკემბერი, სულ
		1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი		
ფინანსური აქტივები								
ფული და ფულის ეკვივალენტები	4.6%	14,185	-	-	-	-	-	14,185
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	4.06%	-	14,046	-	-	759	-	14,805
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		63,338	-	-	-	-	-	63,338
კლიენტებზე გაცემული სესხები	10.45%	245	5,481	-	11,612	-	-	17,338
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	9.47%	51,424	14,572	121,792	258,253	258,233	-	704,274
სულ პროცენტო ფინანსური აქტივები		129,192	34,099	121,792	269,865	258,992	-	813,940
ფული და ფულის ეკვივალენტები		19,756	-	-	-	-	-	19,756
ინვესტიციები კაპიტალის ინსტრუმენტებში		-	-	-	-	-	54	54
სხვა ფინანსური აქტივები		2,225	30,000	-	-	-	-	32,225
სულ უპროცენტო ფინანსური აქტივები		21,981	30,000	-	-	-	54	52,035
სულ ფინანსური აქტივები		151,173	64,099	121,792	269,865	258,992	54	865,975
ფინანსური ვალდებულებები								
ბანკების დეპოზიტები	4.81%	9,880	-	123,455	297,433	-	-	430,768
კლიენტების დეპოზიტები	5.54%	58,043	20,318	35,435	25,972	2,416	-	142,184
გამოშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები	4%	-	-	20	5,042	-	-	5,062
საიჯარო ვალდებულება	5.58%	59	119	438	857	-	-	1,473
სუბორდინირებული სესხი	4.50%	-	-	-	-	26,965	-	26,965
სულ პროცენტო ფინანსური ვალდებულებები		67,982	20,437	159,348	329,304	29,381	-	606,452
კლიენტების დეპოზიტები		50,871	-	-	-	-	-	50,871
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		4,229	-	-	-	-	-	4,229
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები		55,100	-	-	-	-	-	55,100
სულ ფინანსური ვალდებულებები		123,082	20,437	159,348	329,304	29,381	-	661,552
საპროცენტო პოზიცია		61,210	13,662	(37,556)	(59,439)	229,611	-	
კუმულატიური საპროცენტო პოზიცია		61,210	74,872	37,316	(22,123)	207,488	207,488	
ლიკვიდობის პოზიცია		28,091	43,662	(37,556)	(59,439)	229,611	54	
კუმულატიური ლიკვიდობის პოზიცია		28,091	71,753	34,197	(25,242)	204,369	204,423	

ცხრილში კლიენტების მოთხოვნამდე დეპოზიტები ნაჩვენებია 1 თვემდე ვადაში. ბანკის გამოცდილების მიხედვით, ისტორიული გამოცდილებიდან გამომდინარე მოთხოვნამდე ანაზღაურების ნახევარი 1 წლის ვადით არის განთავსებული.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
 (ათასობით ლარში)

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	განუსა- ზღვრელი ვადიანობა	2022 წლის 31 დეკემბერი, სულ
ფინანსური აქტივები								
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6.2%	107,833	-	-	-	-	-	107,833
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	-0.45%	129,648	-	-	-	-	-	129,648
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ კლიენტებზე გაცემული სესხები	8.77%	54,400	23,376	106,902	233,245	224,468	-	642,391
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	10.45%	244	484	-	10,915	5,680	-	17,323
სულ პროცენტთან ფინანსური აქტივები		292,125	24,251	106,902	244,160	230,872	-	898,310
ფული და ფულის ეკვივალენტები		24,440	-	-	-	-	-	24,440
ინვესტიციები კაპიტალის ინსტრუმენტებში		-	-	-	-	-	54	54
სხვა ფინანსური აქტივები		19,304	-	-	-	-	-	19,304
სულ უპროცენტო ფინანსური აქტივები		43,744	-	-	-	-	54	43,798
სულ ფინანსური აქტივები		335,869	24,251	106,902	244,160	230,872	54	942,108
ფინანსური ვალდებულებები								
გადასახდებელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ კლიენტების დეპოზიტები გამომწვეული სასესხო ინსტრუმენტები	2.59%	1,949	-	242,807	184,809	-	-	429,565
საიჯარო ვალდებულება სუბორდინირებული სესხი	6.89%	165,335	6,448	56,034	34,168	7,229	-	269,214
საიჯარო ვალდებულება სუბორდინირებული სესხი	4%	-	-	95	23,511	-	-	23,606
საიჯარო ვალდებულება სუბორდინირებული სესხი	5.64%	67	137	569	1,479	-	-	2,252
სუბორდინირებული სესხი	4.50%	-	-	-	-	27,091	-	27,091
სულ პროცენტთან ფინანსური ვალდებულებები		167,351	6,585	299,505	243,967	34,320	-	751,728
კლიენტების დეპოზიტები სხვა ფინანსური ვალდებულებები		57,223	4,203	352	897	-	-	62,675
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		10,511	-	-	-	-	-	10,511
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები		67,734	4,203	352	897	-	-	73,186
სულ ფინანსური ვალდებულებები		235,085	10,788	299,857	244,864	34,320	-	824,914
საპროცენტო პოზიცია		124,774	17,666	(192,603)	193	196,552	-	
კუმულატიური საპროცენტო პოზიცია		124,774	142,440	(50,163)	(49,970)	146,582	146,582	
ლიკვიდობის პოზიცია		100,784	13,463	(192,955)	(704)	196,552	54	
კუმულატიური ლიკვიდობის პოზიცია		100,784	114,247	(78,708)	(79,412)	117,140	117,194	

შემდეგი ცხრილები დეტალურად წარმოადგენს ბანკის დარჩენილ საკონტრაქტო ვალდებულებებს გადახდის წინასწარ შეთანხმებული პერიოდით. ცხრილი შედგა არადისკონტირებული ფულადი სახსრების გადინების საფუძველზე ბანკის მიერ მათი დაფარვის ყველაზე ადრეული თარიღის გათვალისწინებით.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

ცხრილი მოიცავს პროცენტისა და ძირითადი თანხის ფულადი სახსრების მოძრაობას. იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცენტო ხარჯები ემყარება ცვლად საპროცენტო განაკვეთს, არადისკონტირებული თანხები გამომდინარეობს საპროცენტო განაკვეთის მრუდებიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. კონტრაქტით გათვალისწინებული დაფარვის ვადა ემყარება ყველაზე ადრეულ თარიღს, როდესაც ბანკს შეიძლება მოუწიოს თანხის დაფარვა.

კლიენტების მოთხოვნამდე დეპოზიტები შედის 1 თვემდე ლიკვიდობის კატეგორიაში, რადგან კონტრაქტის მიხედვით, ნებისმიერი თანხა შეიძლება გატანილი იქნეს კლიენტის მოთხოვნისთანავე ბანკის მთავარი დეპოზიტარები არიან ის მსესხებლები, რომლებიც, სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით, ვალდებული არიან, ბანკში იქონიონ მოქმედი ანგარიშები და შეინარჩუნონ გარკვეული ბრუნვა. ამდენად, ბანკის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მიმდინარე ანგარიშებიდან სავარაუდო გადინება მნიშვნელოვნად განსხვავდება საკონტრაქტო ლიკვიდობისგან.

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	2023 წლის 31 დეკემბერი					2023 წლის 31 დეკემბერი სულ
		1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	
<i>ფიქსირებულ განაკვეთიანი ინსტრუმენტები</i>							
ბანკების დეპოზიტები	4.81%	9,911	-	126,274	336,325	-	472,510
კლიენტების დეპოზიტები	5.54%	108,528	20,924	36,753	29,333	4,209	199,747
გამომწვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები	4%	-	-	204	5,212	-	5,416
საიჯარო ვალდებულება	5.58%	66	131	480	918	-	1,595
სუბორდინირებული სესხი	4.50%	33	199	912	31,280	-	32,424
სულ ფიქსირებულ განაკვეთიანი ფინანსური ვალდებულებები		118,538	21,254	164,623	403,068	4,209	711,692
<i>უპროცენტო ინსტრუმენტები</i>							
კლიენტების დეპოზიტები	4.81%	9,911	-	-	126,274	336,325	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	5.54%	108,528	20,924	36,753	29,333	4,209	4,209
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები		55,100	-	-	-	-	55,100
სულ ფინანსური ვალდებულებები		173,638	21,254	164,623	403,068	4,209	766,792

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	2022 წლის 31 დეკემბერი					2022 წლის 31 დეკემბერი სულ
		1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	
<i>ფიქსირებულ განაკვეთიანი ინსტრუმენტები</i>							
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	2.23%	1,949	-	245,068	197,147	-	444,164
კლიენტების დეპოზიტები	6.75%	165,377	6,640	60,072	38,578	7,864	278,531
გამომწვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები	4%	-	-	962	24,491	-	25,917
საიჯარო ვალდებულება	5.37%	82	156	641	1,602	-	2,481
სუბორდინირებული სესხი	4.50%	33	197	916	4,867	27,780	33,793
სულ ფიქსირებულ განაკვეთიანი ფინანსური ვალდებულებები		167,441	6,993	307,659	266,685	35,644	784,886
<i>უპროცენტო ინსტრუმენტები</i>							
კლიენტების დეპოზიტები		57,223	4,203	352	897	-	62,675
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		10,511	-	-	-	-	10,511
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები		67,734	4,203	352	897	-	73,186
სულ ფინანსური ვალდებულებები		235,175	11,196	308,011	267,582	35,644	858,072

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)

(ათასობით ლარში)

ზემოთ მოცემულ ცხრილში ვადიანობა საკონტრაქტო პირობებს შეესაბამება. თუმცა, არსებული კანონმდებლობით, ფიზიკურ პირს უფლება აქვს, ვადამდე ადრე გაწყვიტოს საანაბრე ხელშეკრულება. ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისათვის (არაწარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში) მოცემული თანხები შეიცვლება, თუ ცვლადი განაკვეთი განსხვავდება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს დადგენილი საპროცენტო განაკვეთისგან.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის იმის რისკი, რომ ბანკის მოგებაზე ან კაპიტალზე ან მის მიერ მიზნების მიღწევის უნარზე უარყოფით ზეგავლენას მოახდენს საბაზრო განაკვეთების ან ფასების დონის ცვლილება ან მერყეობა. საბაზრო რისკი მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, სავალუტო რისკსა და სხვა რისკებს. ბანკის მიერ რისკების გამოთვლის მეთოდებში და იმ რისკებში, რომლებსაც ის ექვემდებარება, ცვლილებებს ადგილი არ ჰქონია. ასევე, არ შეცვლილა რისკების მართვისა და გაზომვის მეთოდები.

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აგრეთვე მართავს საპროცენტო განაკვეთისა და საბაზრო რისკებს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის პოზიციის შენარჩუნებით, რაც უზრუნველყოფს ბანკის პოზიტიურ საპროცენტო მარჯას. ფინანსური ზედამხედველობის სამმართველო ახორციელებს ბანკის მიმდინარე ფინანსური მაჩვენებლების მონიტორინგს, აფასებს მის მგრძობიარობას საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობის მიმართ და ამ განაკვეთის ცვლილების ზეგავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

მგრძობიარობა საპროცენტო განაკვეთის მიმართ

პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასების გზით ბანკი მართავს სამართლიანი ღირებულების საპროცენტო განაკვეთის რისკებს, რომელიც შესაძლებელია წარმოიშვას ბაზრის მდგომარეობის ნეგატიური ცვლილებების შედეგად. ბანკის ხელმძღვანელობა ახორციელებს ბანკის ფინანსური საქმიანობის მონიტორინგს, აფასებს ბანკის მგრძობიარობას სამართლიანი ღირებულების საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების მიმართ და მის გავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის მთავარ ინსტრუმენტს წარმოადგენს საპროცენტო პოზიციაზე ზღვარის დაწესება და მისი მონიტორინგი. ბანკის საბაზრო რისკის მართვის პოლიტიკის მიხედვით, საპროცენტო პოზიციაზე ზღვარი წესდება იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცენტო განაკვეთებში 2%-იანი ცვლილებით გამოწვეული დანაკარგი არ უნდა აღარაბედეს წლიურ ბიუჯეტში მოცემული წმინდა საპროცენტო შემოსავლის 12%-ს.

შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის რისკის მიმართ მგრძობიარობის ანალიზს, რომელიც განისაზღვრა „რისკის ცვალებადობის შესაძლო მისაღებ ცვლილებებზე“ დაყრდნობით. ამ ცვლილებების დონე განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ და გათვალისწინებულია ანგარიშებში რისკების თაობაზე, რომლებსაც ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობას წარუდგენენ.

გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე აქტივების ღირებულებაზე დაყრდნობით 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2013 წ. 1 იანვრის მდგომარეობით შეადგენს:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

	2023 წ. 31 დეკემბერს		2022 წ. 31 დეკემბერს	
	განაკვეთი +2%	განაკვეთი -2%	განაკვეთი +2%	განაკვეთი -2%
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები:				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	284	(284)	2,157	(2,157)
ბანკების დეპოზიტები	296	(296)	22	(22)
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	1,267	(1,267)	2,593	(2,593)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	14,085	(14,085)	12,848	(12,848)
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	347	(347)	346	(346)
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები:				
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	(8,615)	8,615	(8,591)	8,591
კლიენტების დეპოზიტები	(2,844)	2,844	(5,384)	5,384
გამოშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები	(101)	101	(472)	472
საიჯარო ვალდებულება	(29)	29	(45)	45
სუბორდინირებული სესხი	(539)	539	(542)	542
წმინდა ზეგავლენა მოგებაზე მოგების გადასახადამდე	4,151	(4,151)	2,932	(2,932)

	2023 წ. 31 დეკემბერს		2022 წ. 31 დეკემბერს	
	განაკვეთი +2%	განაკვეთი -2%	განაკვეთი +2%	განაკვეთი -2%
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები:				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	227	(227)	1,833	(1,833)
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	237	(237)	19	(19)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	1,014	(1,014)	2,204	(2,204)
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	11,268	(11,268)	10,921	(10,921)
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები:				
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	(6,892)	6,892	(7,302)	7,302
კლიენტების დეპოზიტები	(2,275)	2,275	(4,576)	4,576
გამოშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები	(81)	81	(401)	401
საიჯარო ვალდებულება	(23)	23	(38)	38
სუბორდინირებული სესხი	(431)	431	(461)	461
წმინდა ზეგავლენა კაპიტალზე	3,321	(3,321)	2,198	(2,198)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობასთან ერთად. ძირითადი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების რყევა გავლენას ახდენს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე.

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი სავალუტო რისკს აკონტროლებს ღია სავალუტო პოზიციის მართვით, რაც ბანკს აძლევს საშუალებას, მინიმუმამდე დაიყვანოს ეროვნულ ვალუტასთან მიმართებაში სხვა ვალუტების კურსის ცვალებადობის შედეგად განცდილი დანაკარგები. ხაზინის განყოფილება ახორციელებს ბანკის ღია სავალუტო პოზიციის ყოველდღიურ მონიტორინგს, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს სებ-ის მოთხოვნებთან შესაბამისობა

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

ბანკის ღია პოზიციები იმ ვალუტების მიხედვით, რომლებშიც იგი ფლობს აქტივებსა და ვალდებულებებს:

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 2.6894 ლარი	ევრო 1 ევრო = 2.9753 ლარი	სხვა ვალუტა	31 დეკემბერი, 2023 სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	10,791	16,495	6,409	246	33,941
მინიმალური სავალდებულო ნაშთი სებ-ში	-	30,517	32,821	-	63,338
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	14,046	759	-	-	14,805
კლიენტებზე გაცემული სესხები	184,596	300,648	219,030	-	704,274
გასაყიდად განკუთვნილი ინვესტიციები	54	-	-	-	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	17,338	-	-	-	17,338
სხვა ფინანსური აქტივები	30,420	17	1,788	-	32,225
სულ ფინანსური აქტივები	257,245	348,436	260,048	246	865,975
ფინანსური ვალდებულებები					
გადასახდელი ბანკების მიმართ	-	184,937	245,831	-	430,768
კლიენტების დეპოზიტები	76,744	101,522	14,451	338	193,055
გამოშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები	-	5,062	-	-	5,062
საიჯარო ვალდებულება	-	26,965	-	-	26,965
სუბორდინირებული სესხები	103	1,370	-	-	1,473
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,862	211	73	83	4,229
სულ ფინანსური ვალდებულებები	80,709	320,067	260,355	421	661,552
ღია პოზიცია	176,536	28,369	(307)	(175)	

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 2.7020 ლარი	ევრო 1 ევრო = 2.8844 ლარი	სხვა ვალუტა	31 დეკემბერი, 2022 სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	77,336	45,013	8,865	1,060	132,274
მინიმალური სავალდებულო ნაშთი სებ-ში	-	72,258	57,390	-	129,648
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	724	-	391	1,115
კლიენტებზე გაცემული სესხები	196,053	217,876	228,461	-	642,390
ინვესტიციები კაპიტალის ინსტრუმენტებში	54	-	-	-	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	17,323	-	-	-	17,323
სხვა ფინანსური აქტივები	318	18,986	-	-	19,304
სულ ფინანსური აქტივები	291,084	354,857	294,716	1,451	942,108
ფინანსური ვალდებულებები					
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	161,692	267,873	-	429,565
კლიენტების დეპოზიტები	156,426	147,363	26,615	1,484	331,888
გამოშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები	-	23,606	-	-	23,606
საიჯარო ვალდებულება	190	2,062	-	-	2,252
სუბორდინირებული სესხები	-	27,091	-	-	27,091
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	8,800	271	1,432	8	10,511
სულ ფინანსური ვალდებულებები	165,416	362,085	295,920	1,492	824,913
ღია საბალანსო პოზიცია	125,668	(7,228)	(1,204)	(41)	

მგრძობიარობა სავალუტო რისკის მიმართ

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს ბანკის მგრძობიარობას აშშ დოლარის ლართან კურსის 25%-იან ზრდასა და შემცირებასთან მიმართებაში. 25% არის მგრძობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისათვის უცხოური ვალუტის რისკზე ანგარიშის წარდგენისას და

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მიერ უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შეფასებას. მგრძობიარობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ არსებულ უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი ერთეულების მიმდინარე ნაწილს და აკორექტირებს მათ გაცვლით კურსს პერიოდის ბოლოს უცხოური ვალუტის განაკვეთის 25%-იანი ცვლილებით.

გავლენა წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების ღირებულებაზე დაყრდნობით 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს:

	2023 წ. 31 დეკემბერი		2022 წ. 31 დეკემბერი	
	ლარი/აშშ დოლარი 25%	ლარი/აშშ დოლარი (25%)	ლარი/აშშ დოლარი 25%	ლარი/აშშ დოლარი (25%)
გავლენა მოგება-ზარალზე	7,092	(7,092)	(1,807)	1,807
გავლენა კაპიტალზე	5,674	(5,674)	(1,536)	1,536

	2023 წ. 31 დეკემბერი		2022 წ. 31 დეკემბერი	
	ლარი/ევრო 25%	ლარი/ევრო (25%)	ლარი/ევრო 25%	ლარი/ევრო (25%)
გავლენა მოგება-ზარალზე	(77)	77	(301)	301
გავლენა კაპიტალზე	(61)	61	(256)	256

მგრძობიარობის ანალიზის შეზღუდვები. ზემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ძირითად დაშვებებში მომხდარი ცვლილებების შედეგებს, ხოლო სხვა დაშვებები რჩება უცვლელი. რეალობაში არსებობს კორელაცია დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის. ასევე, უნდა გავითვალისწინოთ, რომ მგრძობიარობა არ არის წრფივი და უფრო დიდი ან პატარა გავლენა არ უნდა იქნას ინტერპოლირებული ან ექსტრაპოლირებული ამ შედეგებიდან გამომდინარე.

მგრძობიარობის ანალიზი არ ითვალისწინებს იმ ფაქტს, რომ ბანკის აქტივები და ვალდებულებები საკმაოდ აქტიურად იმართება. ამასთან, ბანკის ფინანსური პოზიცია შეიძლება იცვლებოდეს იმ დროისათვის, როდესაც ფაქტიური საბაზრო მოძრაობები იჩენს თავს. მაგალითად, ბანკის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს საბაზრო რყევებისადმი დამოკიდებულების მართვას. სხვადასხვა დონის მიმართ საინვესტიციო ბაზრის მოძრაობის პარალელურად, მმართველობითი ზომები შეიძლება მოცავდეს ინვესტიციების გაყიდვას, საინვესტიციო პორტფელის გადანაწილების ცვლილებას და სხვა დაცვითი ღონისძიებების განხორციელებას. ამის შედეგად, დაშვებებში ცვლილებებს შეიძლება არ ჰქონდეს ზეგავლენა ვალდებულებებზე, მაშინ, როდესაც აქტივები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში საბაზრო ღირებულებით აღირიცხება. ასეთ ვითარებაში აქტივებისა და ვალდებულებების გაზომვის განსხვავებულმა მეთოდებმა შეიძლება მიგვიყვანოს აქციონერების კაპიტალის ცვალებადობასთან.

სხვა შეზღუდვები მგრძობიარობის ანალიზში მოიცავს ჰიპოთეტიური საბაზრო მოძრაობების გამოყენებას პოტენციური რისკის დემონსტრირებისათვის, რომელიც წარმოადგენს ბანკის შეხედულებას ახლო მომავალში მოსალოდნელ საბაზრო ცვლილებებზე, რომელთა დარწმუნებით გათვალისწინება შეუძლებელია და მოსაზრებას, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი ერთმანეთის მსგავსად იმოქმედებს.

საფასო რისკი

საფასო რისკი არის საბაზრო ფასების ცვალებადობის შედეგად ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების მერყეობის რისკი, მიუხედავად იმისა, აღნიშნული ცვალებადობა გამოწვეულია კონკრეტული ფასიანი ქაღალდისთვის, ან მისი გამომშვებისთვის სპეციფიური ფაქტორებით, თუ ბაზარზე არსებულ ყველა ფასიანი ქაღალდზე მოქმედი ფაქტორებით. ბანკზე გავლენას ახდენს მისი პროდუქტების საფასო რისკი, რომელიც ექვემდებარება ძირითად და სპეციფიურ საბაზრო რყევებს. თუმცა, ბანკი არ ფლობს ბაზარზე კვოტირებადი ფასიანი ქაღალდების პორტფელს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს ისეთი ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიშობა სისტემის მოშლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის და გარე მოვლენების შედეგად. თუ კონტროლი არ მუშაობს, საოპერაციო რისკმა შეიძლება ავნოს კომპანიის რეპუტაციას, გამოიწვიოს სამართლებრივი სირთულეები და ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ შეამცირებს ყველა საოპერაციო რისკს, მაგრამ იგი ცდილობს, მართოს აღნიშნული რისკები და აკონტროლოს გარემო პოტენციური რისკების მონიტორინგისა და მათზე ადეკვატური რეაგირების საშუალებით. მართვის მექანიზმები მოიცავს მოვალეობების გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შედარების ეფექტიან პროცედურებს, პერსონალის განათლებასა და პროცესების შეფასებას.

29. ტრანზაქციები მეკავშირე მხარეებთან

ქვემოთ მოცემულია ინფორმაცია ბანკსა და მის მეკავშირე მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციების შესახებ.

	31 დეკემბერი, 2023		31 დეკემბერი, 2022	
	მეკავშირე მხარეების ნაშთები	მთლიანი კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	მეკავშირე მხარეების ნაშთები	მთლიანი კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,728	33,941	2,342	132,273
- დამფუძნებელი	1,728	-	1,925	-
- სხვა მეკავშირე მხარეები	-	-	417	-
მთლიანი კლიენტებზე გაცემული სესხები	686	704,274	597	660,528
- ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	266	-	320	-
- სხვა მეკავშირე მხარეები	420	-	277	-
-	-	-	-	-
კლიენტებზე გაცემული სესხების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის/გაუფასურების რეზერვი	(7)	(18,137)	(6)	(18,137)
- ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	(2)	-	(2)	-
- სხვა მეკავშირე მხარეები	(5)	-	(4)	-
სხვა აქტივები	30,000	47,860	-	-
- დამფუძნებელი	30,000	-	-	-
-	-	-	-	-
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	420,889	430,768	427,615	429,565
- დამფუძნებელი	420,889	-	427,615	-
-	-	-	-	-
კლიენტების დეპოზიტები	1,693	193,055	886	331,888
- ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	264	-	192	-
- სხვა მეკავშირე მხარეები	1,429	-	694	-
-	-	-	-	-
სუბორდინირებული სესხები	26,965	26,965	27,091	27,091
- დამფუძნებელი	26,965	-	27,091	-

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში)

დირექტორებისა და უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება მოიცავს:

	2023		2022	
	დაკავშირებული მხარეების ტრანზაქციები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირებული მხარეების ტრანზაქციები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება:				
- თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებელი	1,371	14,055	1,142	12,318
სულ	1,371	14,055	1,142	12,318

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიში მოიცავს შემდეგ თანხებს, რომლებიც მეკავშირე მხარეებთან ოპერაციების შედეგად წარმოიშვა:

	2023		2022	
	მეკავშირე მხარეების ტრანზაქციები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	მეკავშირე მხარეების ტრანზაქციები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით	63	69,147	64	65,225
- უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა (დამფუძნებელი ან ბანკი)	26	-	34	-
- სხვა მეკავშირე მხარეები	37	-	31	-
საპროცენტო ხარჯი	(15,836)	(29,388)	(9,098)	(30,171)
- დამფუძნებელი	(15,808)	-	(8,818)	-
- უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა ბანკში	(1)	-	(2)	-
- სხვა მეკავშირე მხარეები	(27)	-	(278)	-
საკომისიო ხარჯები	(666)	(2,585)	(56)	(2,645)
- დამფუძნებელი	(66)	-	(56)	-
წმინდა (ზარალი)/მოგება უცხოური ვალუტის ოპერაციებზე	(369)	6,888	5	(309)
- დამფუძნებელი	(369)	-	5	-
საოპერაციო ხარჯები	(1,371)	(22,961)	(1,161)	(21,616)
- უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	(1,371)	-	(1,161)	-

30. შემდგომი მოვლენები

2024 წლის თებერვალში გადაუხდელი პრივილეგირებული აქციების დარჩენილ ნაწილზე მოხდა გადახდა 30,000 ათასი ლარის ოდენობით.